Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (951) BALANDŽIO - APRIL 18 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Vyskupo laukiant

Ištarus žodį "vyskupas", lietuvio sieloje praslenka didžiareikšmiai vardai — Giedraičio, Valančiaus, Būčio, Karevičiaus, Matulevičiaus, Paltaroko, Reinio, Skvirecko, Matulionio, Borisevičiaus, Staugaičio, Ramanausko ir kitų. Tai vardai, kuriuos pagarbiai mini ir tikintieji, ir abejojantieji, ir netikintieji. Jų dėka vyskupo pozicija mūsų tautoje išliko kaip šviesi pakiluma, į kurią galima atsiremti ypač audrų laikotarpiais. Tada, kai svetimieji sunaikina civilinę krašto valdžią, kai pašalina kitus autoritetus, lieka dar vyskupai, kurie įkvėpia savo žmonėms ištvermės. Tiesa, dabartinėje Lietuvoje labai pasunkėjo ir vyskupo dalia. Okupantai rusai, talkinami vietinių komunistų, nedarė išimčių nė vyskupams — gabeno Sibiran ir vežė kalėjiman. Dar ir dabar vysk. J. Steponavičius ir vysk. V. Sladkevičius tebelaikomi pusiau kalinių sąlygose. Visdėlto, nepaisant tų žiaurių sąlygų, vyskupo aureolė tebėra šviesi — ji švyti ir pro kalėjimo sienas, ir pro kančios debesis, ir pro tremties ūkanas. Tai pastebime ne tiktai pavergtoje Lietuvoje, bet ir laisvajame pasaulyje, kur mūsų pradinė tremtis netapo visai džiugia laisve, nes priespauda Tėvynėje slegia ir mus. Lietuvos sielvartas yra ir mūsų sielvartas. Dėlto savų vyskupų buvimas laisvajame pasaulyje nėra vien prestižo, bet ir tikros dvasinės atramos reikalas.

* * *

Deja, mūsiškė išeivija vyskupų srityje neturėjo laimės. Dar nepriklausomos Lietuvos laikais, kai išeivija buvo taip reikalinga dvasinės-religinės atramos, niekas nepasirūpino specialiu vyskupu. Tik vyskupas P. Būčys, būdamas marijonų vienuolijos generolu, kiek galėdamas rūpinosi. Kai II D. karui baigiantis tremtyje atsidūrė net trys vyskupai, jautėme, kad mūsų visuomenėje yra asmenys, į kuriuos galima bus atsiremti. Deja, neilgai trukus iškeliavo jie amžinojon tėvynėn vienas po kito: Skvireckas, Padolskis, Brazys. Liko vienintelis vyskupas V. Brizgys akivaizdoje milžiniško, vienam žmogui neaprėpiamo uždavinio. Kaip skaidri viltis švytėjo vysk. Pr. Brazys, bet trumpai. Iki šio meto vis dar negirdėti apie naujo vyskupo paskyrimą. Sakoma, kad jis bus, bet nei kas, nei kada — nežinoma. Laukimo metas prailgo. Slapti, visuomenės akims neprieinami kanalai galbūt juda, tačiau kuria linkme, niekas nežino. **Šiuo metu įvairiose vyskupijose garsėja balsai, kad naujų vyskupų skyrime būtų išklausytas ir platesnės visuomenės, ypač kunigų balsas.** Tai labai svarbu lietuvių atveju, nes naujasis vyskupas sosto neturės, jo galia bus labai ribota, t.y. jam teks remtis plačiąja visuomene, ieškoti moralinės bazės. Dėlto visuomenės balso paisymas tokiu atveju yra būsimo vyskupo veiklos sėkmingumo laidas.

* * *

Teritorinių Kanados vyskupijų ordinarai-vyskupai (katalikų) bene pirmą kartą vidurinių ir naujųjų laikų istorijoj išsiuntinėjo anketas savo kunigams, atsiklausdami, kas tinkamas būti vyskupu. Anketos įvade paaiškinta, kurios savybės būtinos vyskupui. Jose, žinoma, pirmiausia atsižvelgta į normalias darbo sąlygas. Jei tektų aną anketą perkelti į lietuvio vyskupo atvejį, reikėtų iškelti savybes pagal ypatingą darbo lauką. Pirmiausia, tai turėtų būti **charismatinės-asmeninės galios žmogus, kurio autoritetas remiasi ne tiek teisine padėtimi, kiek dvasiniu asmens turiniu.** Tai bene pats sunkiausias reikalavimas. Teritorinės vyskupijos valdytojas gali remtis savo teisine padėtimi, juridine galia, ir dėlto mažiau yra reikalingas charismatinės galios. Tuo tarpu lietuvių išeivijos vyskupo esminis pagrindas yra ne teisinis, o moralinis. Antra, būsimasis vyskupas turėtų būti **lietuvis ne tik paviršiumi, ne tik šiokiu tokiu lietuvių kalbos mokėjimu, bet ir širdimi.** Jeigu jis nejaus lietuviškojo pulso, negalės atlikti savo misijos. Trečia, būsimasis vyskupas turėtų būti **pajėgus suprasti dabarties išeivijos ir pavergtos tautos uždavinius.** Gyvename likiminį tautos tarpsnį, ir jeigu dvasiniai vadai jo nesupras, tauta juos atmes. Ketvirta, būsimasis vyskupas turėtų būti ir **praktinio gyvenimo žmogus,** mokąs organizuoti, valdyti neturėdamas valdžios, t.y. moralinėmis priemonėmis, ir sugebąs ne tiktai teikti Sutvirtinimo sakramentą, bet ir savo asmenybe stiprinti kitus. **Pr. G.**

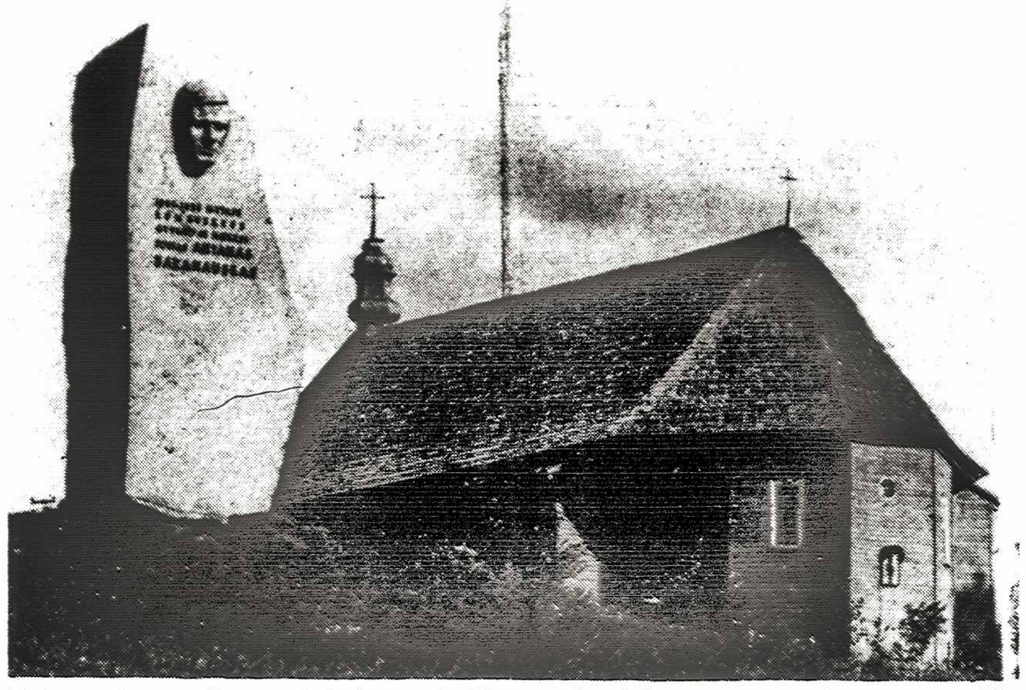

Vyskupui Antanui Baranauskui okupuotoje Lietuvoje, Rumšiškėse, pastatytas akmeninis paminklas su įrašu: "1851 — 1853 metais Rumšiškėse gyveno ir mokėsi poetas Antanas Baranauskas". Kad poetas buvo ir vyskupas, statytojai nedrįso įrašyti

RAŠO IŠ MADRIDO — K. PATALAVIČIUS

Nerimsta Ispanijos studentai

Nenaujiena, kad visur neramūs ir priešinasi studentai: JA V-se, Meksikoje, Buenos Airese, Italijoje, Louvaine, Hamburge, Lisabonoje, Madride. Juos šiaušti kursto tolima, bet visiems matoma ranka. Ispanijoje studentų gyvenimas bei istorija yra gana sudėtingi. Po 1939 m. pasibaigusio pilietinio karo Ispanijos universitetų sudėtis buvo labai paprasta: jų slenksti tada peržengė civiliniame kare kovojusieji vyrai, jų vaikai ar broliai. Prie jų vėliau prisidėjo ir jaunesnių vyrukų bei merginų. Jie vienminčiai ir svajojo apie dingusią ispanų imperiją. Universitetinė aplinka Ispanijoje tada buvo vargana — vyravo didžiausias skurdas ir badas. Ispanija vengė įsivelti į antrąjį pasaulinį karą, bet po jo jautė nežmonišką politinį ir ekonominį spaudimą iš užsienio, ypač iš prancūzų ir anglų pusės. Tas spaudimas pasiekė viršūnę, kai buvo uždaryta Prancūzijos siena su Ispanija. To neužteko — gaujos Ispanijos komunistų bandė įsiveržti per sieną iš Prancūzijos su šios sutikimu. Ispanijos studentų, kaip ir ir visų ispanų, aplinka buvo nejauki. Jie kovojo už duonos kąsnį ir kentėjo, nes po savo žiauraus karo buvo spaudžiami tiek iš laisvųjų kraštų pusės, tiek iš komunistinio pasaulio.

Vienintelė "paguoda" Ispanijos studentams buvo jų profesinės sąjungos ir universitetus tvarkantieji įstatymai, specialiai išleisti 1943 m. Vyravo rami autoritetinė dvasia. Tik 1956 m. prasidėjo kažkoks bruzdėjimas studentų tarpe. Šio judėjimo pradininkai nebuvo kovoję civilinio karo metu savo krašte. Tai karą laimėjusių sūnūs, kurie kėlė jiems neiškius klausimus. Tada Ispanijos studentai nenorėjo jokios politinės revoliucijos prieš valstybę ar universitetą, tik geidė savo krašto ideologiją priartinti prie Vakarų pasaulio galvosenos. Komunistai slaptai viliojo iš Maskvos ir iš Prahos Ispanijos studentus, tačiau tuomet komunistams Ispanijoj mažai kas pritarė, ir ispanų studentų aktyvistai, pavargę, niekeno nesekami, aprimo. Ispanijos universitetai ryžosi tęsti savo įprastą kasdienybę be žymesnių reformų. Profesinė universitetų sąjunga, ispaniškai SEU, vis daugiau ir daugiau traukė į save studentus, stengdamasi juose skleisti idėją nepolitinio universiteto, pagrįsto stipria mokslo technika. — Dabartinė ispanų studentų padėtis prasidėjo formuotis, kai subraškėjo ir nuvirto nuo savo sosto atrodžiusi galinga SEU. Jos vietoj buvo sukurta nauja, taip vadinama "nepolitinė profesinė universitetų unija" ir pavesta valdyti patiems studentams. Bet Ispanijos studentai ir tuo nepasitenkino. Anuomet dar nebuvo galima numatyti, ko jiems trūko ir ko jie norėjo. Buvo visu kuo aprūpinti, studijų planas sutvarkytas, parinkti geri profesoriai, geros salės pamokoms bei paskaitoms, geros laboratorijos, gabiems studentams įsteigtos stipendijos, labai prieinama karo tarnyba. Tik vėliau paaiškėjo, kad Ispanijos studentai "susirgo" politine liga, o valdžia ir universitetų vadovybė nežinojo, kaip studentų politinius siekius patenkinti, kaip juos "prilipdyti" prie politinio krašto gyvenimo. Tai pagrindinė Ispanijos studentų neramumų priežastis, kuri čia ėmė ryškėti prieš 3—4 metus.

Sakoma, kad studentai siekia pataisyti universitetų trūkumus, bet tikrovėje tuo nepasitenkinama. Valdžiai kantrybės pritrūkus, buvo pagreitintos Velykų atostogos — prasidėjo kovo 27 d. Nepartinis užsienio stebėtojas jaučia, kad didesniųjų universitetų studentų tarpe yra kraštutinių socialistų, komunistų, maoistų ir naujo vardo anarchistų, pasivadinusių "akratais" ir kitokiais ekstremistų vardais.

Pasaulio įvykiai

ČEKOSLOVAKŲ KOMPARTIJOS CENTRINIS KOMITETAS PASKELBĖ PLANUS, kurie sumažins slaptosios policijos galią, tiesioginiu jos uždaviniu palikdami tik kovą prieš užsienio kraštų žvalgybą. Šį revoliucinį nutarimą pranešė dienraštis "Večerni Praha", pabrėždamas, kad slaptoji policija neturės teisės kištis į viešosios policijos veiklos sritį. Be abejonės, tai yra skaudus smūgis Sovietų Sąjungai, kur KGB paslaugomis rėmėsi ir vis dar tebesiremia Kremliaus valdovai. Stalino laikais NKVD ir MVD buvo tapusios valstybe valstybėje. Saugumo organai tada nesiskaitė nei su konstitucija, nei įstatymais, nei pagaliau teismais. Jų sprendimas buvo galutinis ir neatšaukiamas. Čekoslovakijos kompartijos programa numato savo krašto piliečiams palengvinti išvykas į užsienį ilgesniam laikotarpiui, kad jie ten galėtų susirasti darbą ir tuo būdu parūpinti pinigų iš užsienio, kaip kad daro jugoslavai. Į planus taipgi yra įtraukta nauja konstitucija, užtikrinanti teises politinėms partijoms, nors joms nebus leista tapti oficialia kompartijos opozicija vakarietiškos demokratijos mastu. Konstitucija neleis vienai organizacijai ar vienam asmeniui paimti visos krašto valdžios. Užsienio politikoje p a b r ė ž i a m i draugiški ryšiai su Sovietų Sąjunga, tačiau bendravimas turės būti nepriklausomas ir lygiateisis. Iš pareigų pasitraukusį premjerą J. Lenartą naujasis prez. L. Svoboda pakeitė O. Černiku, ekonominių reformų šalininku, priklausiusiu planavimo komitetui jau diktatoriaus A. Novotny valdymo metais, bet tada negalėjusiu pasireikšti.

Vakarų Berlyne buvo sunkiai sužeistas Socialistų Studentų Federacijos vadas Rudi Dutschke, daugiau žinomas kaip "Raudonasis Rudi", prieš Vietnamo karą ir prieš V. Vokietijos vyriausybę nukreiptų demonstracijų organizatorius. Tris šūvius į jį paleido 23 m. amžiaus antikomunistas J. Bachmanas, vėliau norėjęs žūti susišaudyme su policija. Sunkiai sužeisti jie abu atsidūrė toje pačioje ligoninėje. R. Dutschkei gydytojai iš smegenų išėmė vieną kulipką. J. Bachmanas sakosi paskatą atentatui gavęs iš paskutiniųjų įvykių Amerikoje. R. Dutschkės draugai pradėjo protesto demonstracijas Vakarų Berlyne ir kituose V. Vokietijos miestuose. Šios riaušės privertė nutraukti Velykų atostogas kanclerį K. Kiesingerį. Demonstrantai labiausiai pasipiktinę yra laikraščių leidėju A. Špringeriu, kurio spauda, girdi, smerkusi studentų demonstracijas ir paruošusi dirvą atentatui.

Vietnamo taikos viltis atšaldė Vašingtono ir Hanojaus ginčas dėl vietovės, kurioje turėtų įvykti pirminiai pasitarimai. Š. Vietnamas pasiūlė Kambodijos sostinę Phnom Penh ir Varšuvą, amerikiečiai — Laos sostinę Vientiane, Rangūną, Jakartą ir Indijos sostinę New Delhi. Pastaruoju metu vis dažniau pradedamas linksniuoti Paryžius, kur Š. Vietnamas ir JAV turi savo ambasadas ir kur yra visos reikalingos techninės priemonės greitam ryšiui su Vašingtonu ir Hanojum.

Prez. L. B. Johnsonas išvyko į Havajus, kur susitiks su amerikiečių karo vadais ir P. Korėjos prezidentu Chung Hee Park. Šie pasitarimai turėjo įvykti balandžio 7 d., bet planus sugriovė dr. M. L. Kingo nužudymas ir miestuose prasidėjusios negrų riaušės. Naujuoju karo vadu P. Vietname prez. L. B. Johnsonas paskyrė dabartinį gen. W. Westmorelando pavaduotoją gen. Creighton Abrams. Pareigas jis turės perimti iki š.m. liepos 2 d. Amerikoje į aktyvią tarnybą buvo pašaukta 24.500 atsargos karių, kurių 10.000 bus išsiųsta į P. Vietnamą. Prez. L. B. Johnsonas nutarė amerikiečių karių skaičių Pietų Vietname padidinti iki 549.500.

Popiežius Paulius VI D. Ketvirtadienį tradicinėse kojų plovimo apeigose Šv. Jono Laterano bazilikoje pasirinko dvylika klierikų iš Š. Vietnamo, Nigerijos, Buandos, Sudano, Egipto, Kolumbijos, P. Korėjos, Hong Kongo, Indijos, Tailandijos, Tongos ir Australijos. D. Penktadienį Paulius VI dalyvavo Romos Via Crucis procesijoje ir, nepaisydamas silpnos sveikatos, nešė kryžių į paskutines keturias Kryžiaus Kelio stotis. Velykų dieną Paulius VI atlaikė Prisikėlimo Mišias Šv. Petro aikštėje, pamoksle prisiminda- mas JAV nužudytą pastorių dr. M. L. Kingą, taikos ir rasinės vienybės problemas.

Dr. M. L. Kingo laidotuvėse Atlantoje dalyvavo apie 150.000 abiejų rasių amerikiečių, jų tarpe nužudyto prezidento J. F. Kennedžio našlė Jacqueline, viceprez. H. Humphrey, Robertas Kennedis su žmona, buvęs viceprez. R. Nixonas, kandidatas į prezidentus senatorius E. McCarthy, Mičigano gubernatorius G. Romney, užsienio kraštų diplomatai. Karstas į kapines buvo nugabentas paprastu dviejų mulų traukiamu vežimu. Žudiko susekimą iš vietinės policijos perėmė FBI agentai. Atlantoje buvo rastas baltas "Mustang" tipo automobilis, kuriuo žudikui pavyko pabėgti iš Memfio. Registracinės plokštės skelbia, jog jo savininkas yra Eric Starvo Galt iš Birminghamo, Alabamoje. Šią pavardę paskelbė FBI įstaiga Miami mieste, bet vėliau pranešimą atšaukė, matyt, nenorėdama suteikti žinių nuo FBI besislapstančiam nusikaltėliui.

Prez. L. B. Johnsonas pasirašė kongreso paskubomis priimtą civilinių teisių ir gyvenamųjų namų įstatymą, numatantį didesnes bausmes rasistams, riaušininkams ir rasinę diskriminaciją praktikuojantiems nekilnojamo turto pardavėjams. Civilinių teisių pažeidėjus baus federaciniai teismo organai, nes vietiniai pietinių valstijų teismai net žmogžudystės atvejais išteisina ir "didvyriais" padaro baltuosius nusikaltėlius. Prieš negrus galės būti panaudotas įstatymo paragrafas, draudžiąs kurstyti riaušes televizijos ir radijo pagalba.

Sovietų kompartijos centrinis komitetas patvirtino sekr. L. Brežnevo užimtą griežtą liniją prieš "nesubrendusius intelektualus", kritikuojančius Sovietų Sąjungą. Čekoslovakija žengia į priekį vis didėjančios demokratijos linkme, o Sovietų Sąjunga vėl grįžta į Stalino dienas, žadėdama didesnius suvaržymus rašytojams, dailininkams ir intelektualams. Šiuo atveju aiškų nesubrendimą rodo ne tie, kuriems metama kaltė, bet pati kompartija.

Lenkijos seimas naujuoju prezidentu i š r i n k o kompartijos sekr. W. Gomulkos kandidatą maršalą M. Spychalskį, buvusį krašto apsaugos ministerį, o šioms pareigoms paskyrė gen. ltn. W. Jaruselskį. Vidaus reikalų ministerio ir slaptosios policijos vado gen. mjr. M. Moczaro grupė, kurią sudaro buvusieji partizanai ir karo metų pogrindžio veikėjai, norėjo krašto apsaugos ministeriu turėti gen. ltn. Korcynskį. Iš Mokslų Akademijos filosofijos ir sociologijos instituto direktoriaus pareigų buvo priverstas pasitraukti žydų kilmės A. Schaff. Akcija prieš žydus tęsiama. Tai liudija "Życie Warszawy" dienraštyje mestas kaltinimas, kad Izraelin emigravę Lenkijos žydai yra išdavę karines Lenkijos paslaptis. Laikraštis išvardina 22 lenkų armijos karininkus ir augštus kompartijos pareigūnus, kurie šiuo metu dirba Izraelio kariuomenėje.

MIRĖ REŽISORIUS A. SUTKUS

Balandžio 5 d. Kaune mirė vienas profesinio dramos teatro kūrėjų — režisorius Antanas Sutkus, eidamas 76-tuosius metus. Velionis buvo baigęs F. Komisarževskio teatrinę mokyklą Maskvoje. Kaune 1919 m. suorganizavo Tautos teatrą, 1919-25 m. vadovavo "Vilkolakio" satyros teatrui, vėliau dirbo Kauno valstybiniame dramos teatre, režisuodamas veikalus ir ruošdamas aktorius.

KANADOS ĮVYKIAI

NAUJAS PREMJERAS RUOŠIASI

Naujasis liberalų vadas Pierre Trudeau kelis kartus buvo susitikęs su dabartiniu premjeru L. B. Pearsonu, įvairių ministerijų pareigūnais ir gubernatorium R. Michener. Šių pokalbių tikslas — susipažinti su vyriausybės problemomis. Jis taipgi tarėsi su pagrindiniais savo varžovais liberalų partijos suvažiavime ir pažadėjo susisiekimo ministeriui P. Hellyer vieną pagrindinių ministerijų naujajame kabinete. Pasitraukimo pranešimus L. B. Pearsonui įteikė valstybės sekr. Judy LaMarsh ir darbo min. John Nicholson. Europoje susirūpinimą sukėlė P. Trudeau prasitarimas, kad jis yra pasiryžęs peržiūrėti Kanados įsipareigojimus Atlanto Sąjungai, kariniuose reikaluose pagrindinį dėmesį skirti Š. Amerikos žemyno gynybai. Galimą Kanados pasitraukimą iš Atlanto Sąjungos kritikavo Hamburge leidžiamas dienraštis "Die Welt", Olandijos, Norvegijos ir kitų kraštų spauda. Europiečiai bijo, kad Kanados pasitraukimas gali susilpninti Atlanto Sąjungą

O t a v o s savivaldybė priėmė naują potvarkį, suteikiantį didesnes teises policijai. Jis yra nukreiptas prieš hipius ir politines demonstracijas prie užsienio valstybių ambasadų bei konsulatų. Atrodo, tai privertė padaryti sovietų griežti protestai dėl antikomunistinės demonstracijos Spalio revoliucijos penkiasdešimtmečio proga.

Kanados ginkluotosioms pajėgoms krašto apsaugos ministerija įvedė naują sveikinimosi būdą. Lig šiol pagarba būdavo atiduodama b r i t i š k u pavyzdžiu, rankos plaštaka atsukus į priekį, o dabar plaštaka bus nukreipiama žemyn, kaip ir Lietuvos kariuomenėje, tik paliekamas horizontinis alkūnės sulyginimas su petim. Taipgi buvo nutarta naikintojo "Ottawa" įgulą sudaryti iš prancūziškai kalbančių jūrininkų ir parūpinti prancūzus lakūnus naikintuvų eskadrilei Bagotville aerodrome, 120 mylių atstume nuo Kvebeko miesto. Šiuose kvebekiečiams skirtuose vienetuose bus vartojama tik prancūzų kalba.

Canadian Petroleum Association pranešimu, 1967 m. Kanadoje buvo aptikta 497 milijonai statinių naftos ir natūralių dujų. Paskutiniais duomenimis Kinadoje yra 8.168.924.000 statinių naftos ir 1.378.868.000 statinių natūralių dujų skystame pavidale. Šie skaičiai atstovauja jau surastiems naftos ir dujų šaltiniams. Visų Kanados žemės turtų tuo tarpu neįmanoma nustatyti, nes milžiniški plotai tebėra neištirti.

Naujasis liberalų vadas ir būsimasis premjeras P. Trudeau nori, kad Kvebeko liberalų partijos vadovybę perimtų jo geras bičiulis Jean Marchand, dabartinis darbo jėgos ministeris. Tačiau Kvebeko liberalų vadas Jean Lesage nėra linkęs pasitraukti iš vadovybės ir pasitenkinti ministerio postu federaciniame kabinete ar diplomatinėje tarnyboje. J. Lesage Kvebeko provincijai nori specialių teisių, kai tuo tarpu P. Trudeau ir J. Marchand perša tik dvikultūrinę federaciją. J. Lesage pasitraukimas iš vado pareigų palengvintų būsimajam premjerui P. Trudeau Kvebeko klausimo sprendimą.

Kvebeko provincijos nutarimas dalyvauti Prancūzų Bendruomenės kraštų švietimo ministerių konferencijoje balandžio 22-26 d.d. Paryžiuje sukėlė naują įtampą tarp Kanados ir Prancūzijos. Premjeras L. B. Pearsonas buvo griežtai pasmerkęs savavališką Kvebeko dalyvavimą panašaus pobūdžio konferencijoje Gabone ir suspendavęs diplomatinius ryšius su šia Afrikos respublika. Santykių nutraukimu buvo pagrasinta ir Prancūzijai, jeigu ji atsiųstų tiesiogini kvietimą Kvebekui dalyvauti Paryžiaus konferencijoje. Šiai minčiai pritarė ir naujasis liberalų vadas P. Trudeau. Kvebeko premjeras D. Johnsonas atsiuntė laišką L. B. Pearsonui, pabrėžiantį, jog specialus kvietimas nebuvo gautas, nes švietimo ministerių susitikimas Paryžiuje yra Gabono konferencijos tęsinys. Atrodė, jog geriausia išeitis būtų Kvebeko delegaciją padaryti visos Kanados atstovais ir jų vadu paskirti Kvebeko švietimo ministerį Jean Guy Cardinal. Tačiau kelią šiam sumanymui pastojo viešas J. G. Cardinal pareiškimas, kad jis vadovaus tik Kvebeko delegacijai, nes federacinė Kanados vyriausybė neturi švietimo ministerijos, be to, švietimo sritis nepriklauso federacinei vyriausybei. Premjeras L. B. Pearsonas apsikeitė telegramomis su Kanados ambasadoriumi Paryžiuje matyt, norėdamas patirti, ar į šią provokaciją nėra įsimaišiusi Prancūzijos vyriausybė.

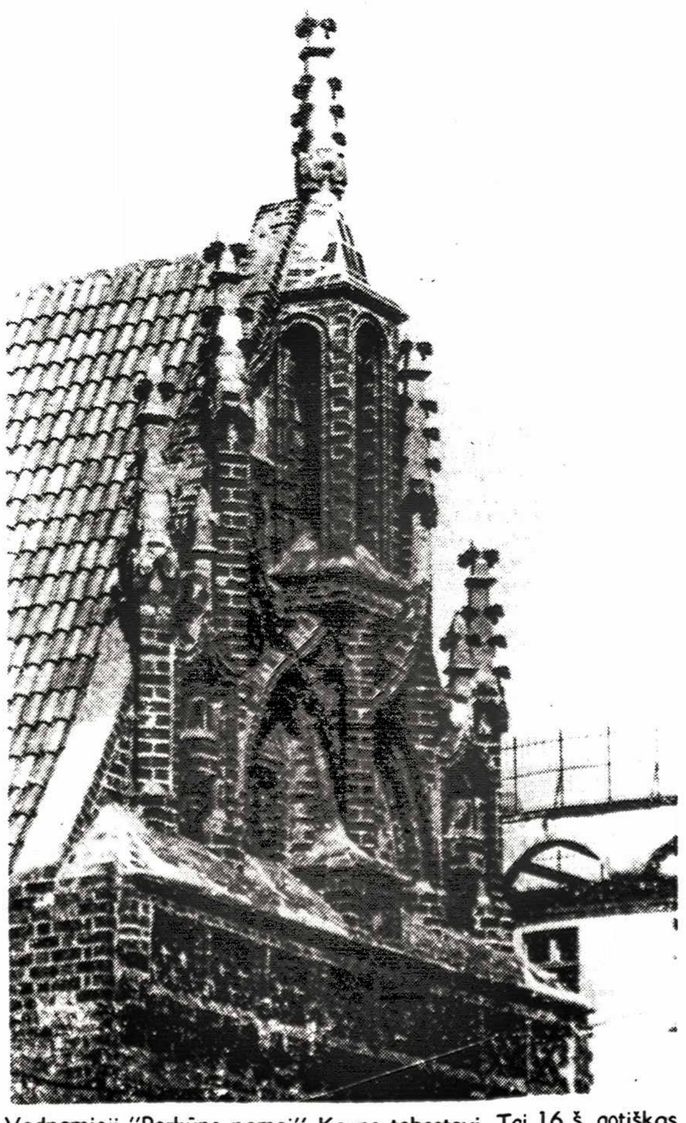

Vadnamieji "Perkūno namai" Kaune tebestovi. Tai 16 š. gotiškas kūrinys, įrengtas pagal flamų ir Dancigo pavyzdžius

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

NESĖKMĖS KOVOJE SU RELIGIJA

J. GOBIS

Kova su religija Sovietų Sąjungos vyriausybei vis dar sudaro vieną svarbiausių problemų vidaus politikoje, nors sakoma, kad socializmas ir komunizmas yra ekonominės bei socialinės santvarkos reikalas, kuris nieko bendro neturi su žmogaus sielos ir Dievo santykiu. Kovodama su religija, sovietų vyriausybė ieško naujų būdų žmogaus sielai atitraukti nuo Dievo. Kaip matyti iš žurnalo "Nauka i religija" praktikoje kova su religija neduoda rezultatų. Tame žurnale A. Maslova straipsnyje "My — humanisty" — (Mes — humanistai) rašo:

Ateistinio auklėjimo organizatorius, siuvimo fabriko inžinierius pasakoja apie labai gerą darbininkę V. S. Sabliną, kuri neslepia savo tikėjimo, tačiau bandymai vesti su ja individualius pokalbius, ją įtikinti pasibaigė niekais. "Tu, Vladel, įsidėmėk štai ką: jei sumanei kalbėti su manim apie mano Dievą, verčiau neprasidėk, mano tikėjimo neliesk".

Tokia Sablina nėra išimtis; atviras viešas tikėjimas į Dievą šiuo metu nėra retenybė. N. Aleksiejevo knygoj "Rukovodstvo ateističeskim vospitanijem" (Vadovavimas ateistiniam auklėjimui) cituojami dviejų gimnazisčių laiškai. Abi atvirai rašo, kad jos tiki Dievą. Štai viena jų rašo:

Aš buvau pijonierė, dabar esu komjaunuolė, spaliukų vadovė, o Dievą tikiu, ir viskas! Mūsų klasėje yra 34 asmenys. Keturi jų tiki ir gerai daro. Ir niekas su jais nekovoja, nebando jų pakeisti.

Įdomu, kad humanizmo etinis pagrindas dengiamas bedieviška propaganda. Tame pat straipsnyje "Mes — humanistai" rašoma:

Mūsų ateistiniam sąjūdžiui ypač rūpi giliai humanistiškas rūpinimasis tikinčiaisiais žmonėmis, jų dvasios išvadavimas.

Apie naujų metodų ieškojimą randame B. Zaikino straipsnyje "Bez skidok na provinciju". Ten rašoma:

Aiškaus supratimo, kaip skleisti ateistinę propagandą, neatstumiant tikinčiųjų, kaip prieiti prie kiekvieno tikinčiojo žmogaus, trūksta daugeliui mūsų kultūros skleidėjų. Iš to kyla kraštutinumas — arba noras uždaryti maldos namus administraciniu keliu, spausti savotiškais tikinčiųjų bei kunigų sekimo metodais arba komjaunuolišku urra nustelbti bažnytinį chorą priešvelykinėje procesijoje.

Minėtame žurnale daug vietos skiriama ateistinio jaunimo auklėjimui mokykloje. Tas klausimas, matyt, sovietinei valdžiai bus skaudžiausias. Straipsnyje "Be nuolaidų į provinciją" rašoma apie darbininkų gyvenvietę prie Leningrado Budogošč—Kiriši. Tame miestelyje gyvena per 7.000 žmonių, kurių dauguma — jaunimas. Straipsnio autorius B. Zaikin rašo:

Mus ypač domino mokslinio ateizmo skleidimas. Kultūros namų direktorė A. E. Majorova pasakė: "Kol gyveno chemijos mokytojas Zorin, skaitė paskaitas, o dabar nėra kam — mokytojai jauni. Į rajoną apmokymui nė kartą nebuvo šaukiama. Vieną kartą kažkaip literatūros mokytoja sutiko perskaityti ateistinę paskaitą, šiaip taip ją baigė ir kuo greičiausiai pabėgo nuo paklausimų.

Ir visdėlto tame miestelyje Velykos buvo atšvęstos neblogiau kaip kur kitur. Ikonos tebėra daugelio darbininkų butuose. Tame pat straipsnyje randame ir tokį įdomų liudijimą:

O jei užsuksi į kapines Pokrove, Leonove, Petuškuose, tai ko gero gali pagalvoti, kad miršta tik tikintieji, o bedieviai amžinai gyvena. Triuškinanti kapų dauguma yra su kryžiais, o jei nėra kryžiaus ant kapo, tai ir nežinoma, kas palaidotas.

Ypač reikšmingas straipsnis apie ateistinę veiklą mokyklose "Ar tik Odesoje". Straipsnio autorius yra minėto žurnalo korespondentas N. Zimnij, specialiai pasiųstas į Odesą susipažinti su ateistiniu auklėjimu to miesto mokyklose. Kelionė sutapo su Velykų šventėmis, su jų išvakarėmis. Straipsnio autorius mini daug faktų, kurie rodo, kad Velykos dar gyvos moksleivių sąmonėje. Štai pavyzdys:

Vakare prieš Velykas sėdėjau milicijos viršininko kabinete. Ar norite naktį pabūti katedroje?... Ten savo akimis pamatysite, kiek susirenka moksleivių, kiek jaunimo. Tarp kitko, noriu papasakoti įdomų atsitikimą. Mano giminaitė moko pradžios mokykloj Arkadijos rajone prie Odesos. Beveik visą savaitę ji per pamokas pasakojo vaikams apie herojišką Odesos gynimą, apie tai, kaip Odesos miestas laisvėjo nuo fašistinių okupantų. Ir šiandien ji paklausė: "Vaikai, kokia ryt šventė?" Vaikai visais balsais atsakė "Velykos!"

Daug faktų minėtame žurnale liudija, kad nėra susidomėjimo ateistine literatūra. Štai straipsnyje "Be nuolaidų į provinciją" skaitome:

Užeiname į knygų parduotuvę. Didelis moksliškai ateistinės, antireliginės literatūros pasirinkimas. Knygų parduotuvės vedėja draugė Gribina net per laikraščius ragina inteligentus pirkti antireliginės literatūros, bet — jokių rezultatų.

Toliau žurnale rašoma:

Nuobodžiauja srities bibliotekoj A. J. Tichomirova. Ateistinės literatūros visos naujausios knygos laikomos išstatytos skaitytojų smalsumui patenkinti. Tokio ateistinės literatūros rinkinio gali pavydėti betkuris didmiestis, bet skaitytojų kortelėse tos knygos neužrašyytos. Atsakymas paprastas: niekas tomis knygomis nesidomi. Bibliotekos lankytojai šypsosi — mes juk netikintys...

Toks abejingumas pasaulėžiūriniams komunizmo pagrindams yra nemalonus sovietinei valdžiai. Sovietų jaunimas, netekęs religijos, pasirodė išsekęs, tuščias arba kietai laikosi religijos ir jos visai neslepia — per metines religijos šventes dalyvauja pamaldose.

Poniąą A. AUGAITIENĘ ir šeimą, jos **MAMYTEI** Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

A. V. Kazlauskai ir šeima

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE.—TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Markso gyvenimo smūgiai

Nusižudė jauniausioji duktė ir neteisėtas sūnus • Istoriko Kuenzli veikalas • Markso asmeninės krizės • Dukters meilės istorija • Antroji duktė — kaip tėvas

Socialistiniame ir komunistiniame pasaulyje Karl Heinrich Marx (1818-1883) laikomas socializmo ir komunizmo tėvu. Jo 1848 m. išspausdintas "Komunistų partijos manifestas" yra komunizmo alfa ir omega, o stambus veikalas "Kapitalas" yra viso marksizmo pagrindas. Dėlto socialistai ir komunistai Marksą laiko didžiausia XIX a. asmenybe, o kaikurie "įsisiūbavusieji" katalikai netgi drįsta jį statyti tuoj po Kristaus, kaip skriaudžiamo ir paniekinto žmogaus užtarėją bei vaduotoją.

Vaikai nusižudė

Savo asmeniniame gyvenime Marksas nebuvo jau toks "didvyris". Jis turėjo tris dukras, kurių jauniausioji Eleonora nusižudė. Tragiškai (greičiausiai pasiskandinęs Temzės upėje) gyvenimą baigė ir Markso nelegalus sūnus, kurį pagimdė Markso šeimos virėja Elena Demuth. Kurį laiką niekas nežinojo Markso avantiūros su virėja, nes "broliškas draugas" Engelsas nelegalų Markso vaisių sau prisiskyrė ir netgi panorėjo, kad naujagimiui būtų duotas jo vardas — Fridrichas, tačiau nedavė jam savo pavardės, t.y. nelegalizavo. Bet ir tariamas tėvas neilgai džiaugėsi "susilaukęs" sūnaus, nes prikalbino virėją atiduoti vaiką vienai šeimai, kuri jį įsisūnijo. Taip juo abudu su Marksu nusikratė. Tiesą pasakius, Marksas nieko ir nedarė bijodamas, kad jo pavydulinga žmona Jenny (barono von Westphalio duktė) neįtartų ir nepakeltų audros. Ir taip mažasis Fridrichas, nelegalus Markso sūnus, buvo paliktas savo likimui. Štai dėlko Markso biografai, jo gerbėjai ir garbintojai nieko neužsimena apie Markso sūnų, nors giliau pasiknisę po archyvus rastų kaikurių užuominų, ypač jo laiškuose Elenai Demuth, kaip lygiai niekur nerašoma apie Engelso "didvyriškumą" gelbstint iš bėdos savo "brolišką draugą".

Istorikai apie Marksą

Lygiai prieš šimtą metų garsus olandų istorikas ir tarptautinio socialinės istorijos instituto direktorius Werner Blumenberg buvo suradęs svarbių dokumentų, tarp kurių buvo ir Bebelio pastabos apie anos Markso "nelaimės" pasekmes. O jos buvo Marksui psichinis ir fizinis sukrėtimas. Blumenbergas anksti mirė ir jo studija liko nebaigta. Ją baigti ir tęsti pasiėmė istorikas šveicaras Arnold Kuenzli. Taip atsirado beveik 900 puslapių veikalas "Karl Marx. Eine Psychographie", išleistas Vienos leidyklos "Europa Verlag".

Pagal Kuenzli išvedžiojimus, Marksas buvęs tikrai genijus, bet kaip ir dauguma genijų — neurotikas. Buvęs didelis mąstytojas, tačiau be jokio moralinio pagrindo; buvęs pranašas, bet jo vidaus gyvenimas — vaikiškas, o temperamentas — paranoiko.

Greičiausia Markso veikalai būtų likę nežinomi, jeigu jų nebūtų stūmęs komplikuotos neurozės motoras. Kuenzli tvirtina, kad Marksas turėjęs patologišką savęs neapykantą. Tai tipiškas "Juedischer Hass", susidaręs iš kaltės komplekso, vertęs, dėl vykstančios reakcijos, gailėtis nelaimingųjų. Jo gelmėse glūdėjęs prisiminimas "niekšiško oportunizmo" tėvo, kuris 1817 m., dar negimus Karoliui Marksui, kad galėtų verstis advokato profesija Triero mieste, perėjo į protestantų tikėjimą, o kai gimė Karolis, jį pakrikštijo, nors motina (irgi žydė) dar kurį laiką gana kietai priešinosi. Matydama, kaip vyro tikėjimo pakeitimas neša naudos, pasekė jo pavyzdžiu ir tapo "veidmaine Liuterio sekėja". Kai Karolis dar vaikystėje patyrė, kad tėvai pakeitė tikėjimą grynai savinaudos motyvais, pergyveno didelę krizę: pradėjo savo tėvų gaivališkai nekęsti, ypač motinos, kurią viename laiške vadina ignorante, siauraprote ir ypač aklai šykščia. Tokie santykiai su tėvais ankstyvoje jaunystėje turėjo didelės įtakos visam Markso gyvenimui ir galvojimui: jis tapo viskam žiauriai kritiškas, o viduje neturėjo jokių pozityvinių jausmų.

Markso laiškai

Kuenzli randa, kad Markso linkimas į pornografiją ir begėdiškumą yra kaip tik pasekmė jo vidinio infantilizmo. Markso laiškuose Engelsui pilna šlykščių posakių apie seksualines avantiūras bendrų draugų, kaip Mozės Hess ir kitų 1848 m. revoliucijos pabėgėlių. Kaikada Marksas cituoja ištisas pornografiškas frazes kitų autorių. Labiausiai jo mėgiamas seksualinių raštų autorius yra Aretino. Bet iš antros pusės paaiškėja, kad Marksas buvo ištikimas vyras žmonai ir geras šeimos tėvas, jei neskaityti to "Seitensprung" (šuolis į šalį) su virėja, kuris sukėlė Marksui psichinį ir fizinį sukrėtimą. Taip, ir fizinį. Kai tik sužinojo, kad virėja yra nėščia, susirgo gana sunkia, gydytojų neišaiškinama, liga su votimis ant viso kūno, su mėšlungiais, vėmimais ir augšta temperatūra. Pasveiko tik tada, kai Engelsas pareiškė prisiimąs sau būsimąjį virėjos vaiką. Tačiau užgniaužtas ir užslėptas kaltės kompleksas po kiek laiko vėl pasireiškė keistomis ligomis. Moderniška psichosomatikos medicina aiškina, kad tokios ligos kyla iš psichinių konfliktų ir pamažu virsta chroniškom.

Marksas iš tėvų buvo paveldėjęs geležinę sveikatą, tačiau visą laiką buvo liguistai jautrus. Tą jautrumą jis laikė savo visų nelaimių, net ir skilvio žaizdų, priežastimi. Kartą jis draugui Lasalle prisipažino: "Laimei, mano smegenys viso to nejaučia, dargi turi iš to naudos. Pergyvenęs krizę, jaučiu nepaprastą proto aiškumą ir galiu prirašyti ištisus puslapius." Retais geros nuotaikos momentais su įdomumu skaitydavo savo priešininkų, ypač Hegelio, idealistų raštus, o kaikada gėrėdavosi dantuota Heinės poezija, kuri, jo žodžiais, "pralinksmindavo net ir Tussy (taip šeimoje vadindavo jauniausią dukrą Eleonorą), kuri yra tendencingai romantiška."

Dukters tragedija

Markso dukters Tussy tragedija paaiškėjo pereitais metais, kai japonų istorikas Chušichi Tsuzuki išleido studiją apie Markso dukrą. Knyga turėjo didelį pasisekimą ir tuojau buvo išversta į anglų ir vokiečių kalbas. Tsuzuki gana ilgai užtruko Anglijoje, rausdamasis po viešus ir privačius archyvus, kur surado daug nespausdintos medžiagos. Iš tos Tsuzuki knygos aiškiai matyti, kad gražuolė ir protinga Eleonora liko tėvo neurotinio despotizmo auka.

Tą dieną, kai Eleonora gimė (1855 m.), Marksas rašė savo draugui Engelsui: "Gimė kosmopolitė ir esu tikras, kad jos laukia svarbi misija darbininkų pasaulyje". Po dešimties metų vėl rašė Engelsui, kad pirmojo dukters dešimtmečio balansas esąs pozityvus. "Neklydau. Mažoji auga ir vystosi idealiai visais atžvilgiais; dabar labiau negu betkada reikia globoti jauną daigelį." Vienas tik dalykas Marksui nepatiko: Tussy nebuvo

(Nukelta į 5 psl.)

Laisvas kaip paukštis narve

(Tęsinys iš pr. numerio)

Ir mirusiems ankšta

Daug knygų būtų galima prirašyti apie barbariškus maskvinės komunistų diktatūros veiksmus. Rusiškieji istorikai, ideologai ir akademikai apie tai neprabilo nei Stalino laikais, nei dabar. Išimtį sudarė tik prof. B. Kedrovo straipsnis "Novy Mir" laikraštyje 1965 m. apie jo atsilankymą Brno mieste, Čekoslovakijoje, kur gimė ir gyveno garsus katalikų vienuolis Mendelis, sukūręs paveldėjimo teoriją. 1948 m. Maskva Trefimo Lysenko lūpomis šią teoriją pasmerkė ir nutildė tuos mokslininkus, kurie šiam potvarkiui prieštaravo.

Prof. Kedrovas, mokslo žmogus, aplankė vienuolyną, kuriame Mendelis kadaise gyveno. Mokslininko kambarys buvo paverstas muzėjumi, o kieme jam pastatytas paminklas. 1948 metų dekretu muzėjus buvo sunaikintas, o minėtasis kambarys paverstas farmacijos darbininkų miegamuoju.

— Aš mačiau tik kambario sienas, tarp kurių Mendelis gyveno ir dirbo, — rašė profesorius. — Kieme dar tebestovi apleistas paminklas, išdidžiai praaugęs vijoklinius žirniukus, taip, tuos pačius žirniukus, kuriuos jis anuomet studijavo ir kurie dabar tyliai pagerbia mokslininką-vienuolį ir jo garsųjį atradimą.

Dabar, išniekinto mirusiojo mokslininko atminimo kankinamas, prof. Kerovas tyli kaip žemė, tarytum jis pats būtų buvęs ano išniekinimo priežastimi.

Jeigu jau kartą Maskva nepripažinno Mendelio nuopelnų mokslui, tai Prahos komunistų hierarchijai, anuomet paklusniai Maskvos direktyvoms, beliko tik nuplėšti šio vienuolio garbę.

Šitokią absurdišką valią Maskva begėdiškai užkorė ant kadaise išdidžios, kultūringos ir pažangios Čekoslovakijos.

Emigrantų klaida

Nevienam kartais ateina į galvą mintis apie tuos rusų emigrantus, kurie, vedami ilgesio savųjų namų ar noro pagelbėti atstatyti savo socialistinę tėvynę, paliko Ameriką ir grįžo į savo gimtąją šalį, kurioje turėjo baigti savo gyvenimo dienas koncentracijos stovyklose, prie sušaudymo sienos ar, pačiu geriausiu atveju, tapti tremties klajūnais savo krašte. Atsimenu vieną Kalifornijos paukščių ūkio savininką, kurį 1930 metų pradžioje sutikau Voroneže. Būdamas Rusijos žydų kilmės, jis pardavė ūkį ir su šeima grįžo į savo senąją tėvynę, idant galėtų perteikti rusams amerikietiško ūkininkavimo patirtį. Deja, jis buvo nepatikimas savo tėvynainiams, ir net jam pačiam nebuvo leista pasinaudoti savo ūkiškomis žiniomis. Nors jis buvo socialistas, bet jautėsi kaliniu savoje socialistinėje tėvynėje. Jis graudenosi, kad padarė klaidą — iškeitė amerikietiškąjį pasą į sovietinį.

Tai Stalino neapykantos Vakarams auka. Bet net ir dabar, po visų atoslūgių ir reformų, įvykusių po Stalino mirties, parkeliavusieji iš Vakarų giliai apgailestauja, kodėl paklausė rusiško saldžiažodžiavimo ir grįžo namo.

Armėnų vargai

Šią klaidą ypač skaudžiai pajuto armėnai. Tai gali paliudyti kiekvienas amerikietis, kuris turėjo progos aplankyti Jerevaną, Armėnijos sostinę.

Kiekvieną rytą, kai tik prie viešbučio durų sustoja aerodromo autobusas, naujai atvykusieji svetimtaučiai veidas veidan susitinka su minia armėnų, daugiausia moterų, kurių neviena kadaise gyveno Amerikoje. Čia jos subėga, idant galėtų prabilti į amerikiečius lankytojus ir Inturisto vertėjų akivaizdoje pasakyti, kaip jos ilgisi Amerikos ir kokios jos būtų laimingos jon vėl sugrįžusios, žinoma, jei būtų leidžiama arba namų sąlygos būtų palankios.

Tai tik dalis tų amerikietiškų armėnų, kurių apie 300 1947-1948 metais atsiliepė į sovietų šūkį grįžti į savo senąją tėvynę.

Šio viešbučio prieangyje man teko susipažinti su armėne moterimi, gimusia Amerikoje. Kartą ji atėjo pas mane su savo vyru ir išėjome pasivaikščioti į Lenino aikštę, kuri kaip tik buvo išsidriekusi prieš viešbučio langus. Aikštę supo nauji pastatai ir aš pagyriau jų architektūrą. Ji iš tikrųjų buvo viena originaliausių visoje Sovietų Sąjungoje. Bet mano palydovai labiau norėjo papasakoti apie savo nepasitenkinimą gyvenimu Jerevane nei kalbėti apie architektūrą. Juodu man papasakojo, kaip jiems, sugrįžus tėvynėn, prisistatė du vyrai — vienas armėnas, kitas rusas — ir paprašė papasakoti apie žiaurumus, kuriuos teko patirti gyvenant kapitalistinėje Amerikoje. Jie protestavo ir sakė, kad jiems neteko girdėti apie jokius žiaurumus ir kad jie neturi jokio pykčio tam kraštui.

— Kam tad grįžote į Armėniją?

— Todėl, kad norėjom susijungti su savo šeimomis ir gyventi tarp savo tautiečių.

Nepaisant įtikinėjimų ir gundymų, jie visdėlto atsisakė kalbėti apie reikalaujamą netiesą. Netrukus po to jie pasijuto pavojuje: juk gali suimti, ir dėlto ilgą laiką gyveno baimėje. Tačiau neatsitiko nieko pikto. Dabar juodu dirba, vaikai lanko mokyklą ir universitetą, bet gyvenimas yra neįsivaizduojamai sunkus, ir tai nevien tik materialine prasme. Ten esama daug visokių potvarkių, bet baisiausias tai nelaisvės jausmas.

Juodu buvo neturtingi žmonės, bet Amerikoje turėjo, nors ir seną, automobilį, kuriuo galėjo nuvažiuoti į Vašingtoną, Filadelfiją, Bostoną, Niujorką... Ir tik dabar jie pajuto, kaip yra malonu atsisėsti į savo nuosavą automobilį ir važiuoti, kur tiktai patinka. O čia, Jerevane, jie buvo uždaryti, prie jo prirakinti... Taip, prirakinti, be jokios vilties kur nors išvykti.

Chruščiovui atėjus valdžion kaikuriems Amerikos armėnams buvo leista grįžti atgal. Ta gi šeima net nebandė gauti leidimo, nes neturėjo pinigų ir giminių Amerikoje, kurie apmokėtų jos šešiems nariams kelionę atgal. Jų dienos jau baigiasi, bet vis negali sau atleisti, kam jie paliko Ameriką.

(Bus daugiau)

Išvertė **A. Kalnius**

KANDIDATAI Į KLB KRAŠTO TARYBĄ

Nr.	Pavardė	Vardas	Amžius	Profesija	Adresas
1.	Adomaitis,	Jonas	66	mechanikas	La Salle, Que.
2.	Andruškevičius,	Kostas	57	darbininkas	Chomedy, Que.
3.	Ažubalis,	Petras	50	kunigas	Toronto, Ont.
4.	Balčiūnas,	Gerardas	47	advokatas	Toronto, Ont.
5.	Baltakis,	Paulius	42	kunigas	Toronto, Ont.
6.	Baronas,	Kazys	47	darbininkas	Hamilton, Ont.
7.	Baršauskas,	Sigitas	25	mokytojas	Verdun, Que.
8.	Breichmanas,	Gediminas	24	biologas	Dundas, Ont.
9.	Bubelis,	Eugenijus	44	inžinierius	Toronto, Ont.
10.	Čepas,	Silvestras	45	vet. gyd.	Toronto, Ont.
11.	Čuplinskas,	Eugenijus	40	dipl. inž.	Toronto, Ont.
12.	Dreseris,	Vladas	39	darbininkas	Verdun, Que.
13.	Gailiūtė,	Ona	58	tarnautoja	Toronto, Ont.
14.	Garnelienė-Judzentavičiūtė,	Vanda	49	namų šeim.	Tillsonburg, Ont.
15.	Indrelienė,	Ona	66	šeimininkė	Toronto, Ont.
16.	Jakubickas,	Steponas	[illegible]	ūkininkas	Princeton, Ont.
17.	Jankaitis,	Juozas	59	darbininkas	Toronto, Ont.
18.	Januška,	Petras	52	ekonomistas	Windsor, Ont.
19.	Jasiūnas,	Augustinas	59	darbininkas	Sudbury, Ont.
20.	Jurkevičienė,	Emilija	51	buhalterė	Toronto, Ont.
21.	Jurkus,	Algirdas	33	dipl. inž.	Ottawa, Ont.
22.	Kairys,	Steponas	52	chemikas	Toronto, Ont.
23.	Kardelis,	Jonas	74	redaktorius	Verdun, Que.
24.	Krištolaitis,	Juozas	47	darbininkas	Hamilton, Ont.
25.	Kuolas,	Augustinas	57	tarnautojas	Toronto, Ont.
26.	Lelis,	Petras	64	inžinierius	Toronto, Ont.
27.	Lukoševičius,	Petras	47	agronomas	La Salle, Que.
28.	Mažeika,	Algimantas	26	tarnautojas	Toronto, Ont.
29.	Miceika,	Vladas	52	ūkininkas	Simcoe, Ont.
30.	Mikalauskas,	Barnabas	57	kunigas	St. Catharines, Ont.
31.	Nausėdas,	Algis	26	studentas	Toronto, Ont.
32.	Nevada,	Antanas			Calgary, Alta.
33.	Pacevičius,	Antanas	53	gydytojas	Toronto, Ont.
34.	Paplauskienė-Ramūnienė,	Marija	57	pedagogė	Ottawa, Ont.
35.	Pleinys,	Jeronimas	44	darbininkas	Hamilton, Ont.
36.	Rinkūnaitė,	Giedrė	24	mokytoja	Toronto, Ont.
37.	Rinkūnas,	Antanas	58	mokytojas	Toronto, Ont.
38.	Rudinskas,	Pranas	56	agr.-ekon.	Montreal, Que.
39.	Sabas,	Antanas	60	kunigas	Sudbury, Ont.
40.	Sakalas,	Balys	52	ekonomistas	Toronto, Ont.
41.	Simanavičius,	Jonas R.	50	verslininkas	Toronto, Ont.
42.	Skrinskaitė,	Dalia	25	mokytoja	Toronto, Ont.
43.	Skripkutė,	Liucija	40	buhalterė	Hamilton, Ont.
44.	Staškus,	Juozas	43	darbininkas	Sudbury, Ont.
45.	Šetikas,	Adolfas	51	tarnautojas	St. Catharines, Ont.
46.	Šiaučiulis,	Juozas	52	verslininkas	Montreal, Que.
47.	Tamošauskas,	Liudas	60	teisininkas	Toronto, Ont.
48.	Viskontas,	Aloyzas	25	inžinierius	Toronto, Ont.
49.	Yčas,	Jonas	47	gydytojas	Toronto, Ont.

KLB VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS

Nauji nariai ir įnašai:

270. Jonys, Česlovas, inž.		$100
271. MacDonald, John P.,		$100
272. Delhi Katal. Moterų Dr-ja		$100

Papildė įnašus:

PLIAS Toronto sk.	iki	$200
Londone: L. Bliskis	iki	$ 30
„ P Jokšas	iki	$ 20
„ A. Kalnėnas	iki	$ 20
„ p. Styga	iki	$ 20

Aukojo:

O. Mitrikienė, Wawa,	$ 10
St. Kudulis, Tor.	$ 10

Inž. Č Jonys (Januškevičius) gyvena Edmontone. J. P. MacDonald yra Wawos policijos viršininkas, buvęs karo metu Kanados aviacijos karininkas Burmoje. Jis iš geros draugystės su vietos lietuviai parėmė Lietuvių Fondą. Delhi katalikių moterų dr-ja (pirm. J. Žiogienė) yra pirmoji tapusi Fondo nare (Montrealio ir Londono katalikių mot. drjos įmokėjo dalinius įnašus). PLIAS Toronto skyriaus narių susirinkimas nutarė savo įnašą padidinti. Visiems aukotojams Fondas nuoširdžiai dėkoja.

P. LELIS, reik. ved.

ALBINĄ AUGAITIENĘ, mylimai **MAMYTEI** mirus Lietuvoje, giliai užjaučiame —

J. B. Stalioraičiai **V. E. Jaškevičiai**

P. B. Spilchekai **J. O. Ražauskai**

ALBINĄ AUGAITIENĘ ir jos šeimą, mylimai **MAMYTEI** Lietuvoje mirus, nuoširdžiai užjaučiame —

M. A. Čepukai

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

1963 m. iš advokato gavau 3,000 dolerių hipotekos paskolą. Pereitais metais baigiau mokėti ir advokatą paprašiau išduoti pakvitavimą. Jis norėjo už tai $10, bet aš atsisakiau mokėti. Turto registracijos įstaiga nepripažįsta mano nuosavybės be to pakvitavimo. Ar aš turėčiau skųstis teismui dėl alvokato elgesio? J. B.

Šis pakvitavimas yra vadinamas "discharge", kuris turi būti surašytas nustatytoje formoje ir užregistruotas turto registracijos įstaigoje, sumokant tam tikrą mokestį. Atrodo, kad už tą darbą $10 nėra perdaug. Jei norite skųstis dėl advokato elgesio, galite skundą siųsti į Law Society, Osgoode Hall, Toronto.

Automobiliu važiavau Trans-Canada vieškeliu. Prie L'Original miestelio, Ontario provincijoje, policininkas sustabdė ir sakė, kad važiavau pergreitai — 62 mylias į valandą. Kadangi vieškeliais paprastai galima važiuoti 60 mylių, nesitikėjau didelės baudos. Šiandien gavau pranešimą sumokėti $54. Tai mano visos savaitės uždarbis. Ar galite man padėti? L. S.

Apgailestaujame, bet turėsite tą baudą sumokėti. Toje vietoje, netoli vieškelio, yra mokykla ir vaikai dažnai turi pereiti per vieškelį. Pereitais metais vaikų motinos surengė protesto eisena reikalaudamos sumažinti važiavimo greitį. Jos laimėjo ir greitis buvo sumažintas iki 45 mylių į valandą. Jūs nepastebėjote prie vieškelio pakabintų greičio ženklų.

Vasario mėnesį pirkau sofą ir dvi pagalvėles. Kai prekės buvo pristatytos, pastebėjau, kad pagalvėlės buvo netokios, kokias buvau užsakęs. Tris kartus jas siunčiau atgal, bet vis negavau tokiu, kokių norėjau. Be to, sofos spyruoklės darosi labai silpnos. Kaip gauti tinkamas pagalvėles ir ką daryti dėl sofos pataisymo? H. B.

Gamintojas mums praneša nesuprantąs, kaip plieno spyruoklės gali silpnėti, tačiau jis atsiųs žmogų patikrinti Jūsų sofą. Trys pagalvėlių pakeitimai atrodo neįprasti, kadangi dirbtuvė gamina tik dvi rūšis. Savininkas kviečia Jus atvykti į dirbtuvę ir pasirinkti tokias pagalvėles, kokių pageidaujate.

Mišrių šeimų problematika

AL. GIMANTAS

Tema jautri, plati ir nuolatinė. Kalbame tarpusavy, diskutuojame, pagvildename ją ir spaudos puslapiuose, bet situacija nė kiek negerėja. Priešingai, yra daug duomenų, rodančių, kad visas problemos kompleksas gilėja. Jį tenka spręsti ne tiek sujaudintais jausmais, kiek sveika nuovoka ir realybės pajautimu. Reikia žvelgti į problemą be jokios isterijos, bandant ją gvildenti taip, kad kuo mažiausiai nukentėtų bendrieji lietuviškieji reikalai, kad kartu būtų kuo mažiausiai pažeisti ir atskirų lietuvių šeimų interesai bei jausmai.

Šia tema teko nemažai kalbėti su tėvais, vedybinio amžiaus jaunimu. Prieš dvidešimt metų tėvai beveik visu 100% teigė niekad neleisią savo vaikams vesti ar tekėti už svetimtaučių. Šiandien toks nusistatymas jau yra gerokai suminkštėjęs. Gal tai kas dienybės pajautimas, gal kaikurių įsitikinimų persvarstymas bus paveikęs. Jau vis dažniau gali išgirsti abu tėvus teigiant, esą jiems būtų ir arčiau, ir priimtiniau matyti savo vaikus susituokusius su lietuviais, bet visdėlto svarbiausia geras, doras žmogus, subrendusi asmenybė.

Kokia jaunimo nuomonė? Yra dalis, kuri labai ideališkai nusiteikusi ir pasiryžusi betkuria kaina jieškoti sutuoktinio tik lietuviškojo jaunimo tarpe. Visdėlto jų gretose mažėja nusiteikusių prieš mišrias vedybas. Girdi, meilė — pats svarbiausias ir pagrindinis vedybų ryšys. Jei meilės, pagarbos supratimo šeimoje užteks, ji bus laimingai sukurta net ir tuo atveju, kai viena pusė bus nelietuviška. Nežiūrint ligšiolinių pastangų, mišrios vedybos gausėja. Tėvai eilėje atvejų lieka visai bejėgiai tokias vedybas sulaikyti. Tiesa, yra buvę atsitikimų, kad pasipiktinę gimdytojai savo vaikų atsižadėdavo, sakydami, kad su svetimtaute žmona ar svetimtaučiu vyru neleisią peržengti savo namų slenksčio. Ir kaikada tie pažadai laikinai buvo vykdomi. Bet, žiūrėk, prabėga kiek laiko, atsiranda anūkų, o per juos neretai atsiveria supykusių tėvų širdys ir namų durys. Kitų piktumas tetrunka tik savaitę ar dvi. Teisinasi — vis savas vaikas, sūnus, dukra, kaip gi čia išsižadėsi, nutrauksi ryšius...

Kaip elgiasi lietuvių visuomenė? Oficialiai — mišrios vedybos smerkiamos. Jokio pritarimo neteikiama. Kaikada pasigirsta balsai, kad mišrias vedybas reikėtų boikotuoti, pakvietimus gavus nedalyvauti, gatvėje pamačius nusisukti... Bet privačiai reikalai jau kitaip atrodo. Pažįstamų ar bičiulių pakvietimai mišrioms vedyboms toleruojami, santykiai palaikomi, gatvėje nevengiama pasisveikinti, pasikalbėti.

O kaip jaučiasi tų mišrių šeimų nariai, lietuviškoji pusė? Priklauso nemažai nuo to, kaip su jais prieš vestuves ar vestuvių metu buvo egiamasi. Jei nebuvo aiškaus boikoto, jei buvo parodyta net nuoširdumo ar supratimo, neretai tokios šeimos nedingsta svetimųjų vandenyse. Žiūrėk, atsiveda antrąją pusę ir į lietuvišką bažnyčią ir į lietuvišką parengimą ar net ir į lietuviškos organizacijos susirinkimą. Bet tie, kurie patyrė kartėlio, nemalonumų iš lietuvių pusės, kurie jautė šiurkštumą ir nenuoširdumą, jau neretai nusigręžia visiems laikams ir nuo lietuvių ir nuo lietuvybės...

Universitetuose s t u d i juojąs gausus mūsų jaunimas kasdien susitinka su vietiniais kitų tautybių jaunuoliais. Kaip ir galima laukti, akademiniai metai neretai reiškia ir rimtesnio poravimosi laikotarpį, pasirinkimą vedybinio partnerio. Bendri interesai, asmeniniai pasimatymai auditorijose, bendravimas prie kafeterijos stalo, laboratorijoje, bibliotekoje, pramogoje sudaro eilę progų vieni kitus pažinti, suprasti, pamilti. Ir tai vyksta penkias ar šešias dienas savaitėje. Kas gi lieka lietuviškai aplinkai? Dažniausiai tik savaitgalis, neretai ir tas toks trumpas. Geras dalykas lietuviško jaunimo šokiai, vasaros ar žiemos stovyklos, išvykos, bendra organizacinė veikla, lietuviškų šeimų tarpusaviai bendravimai, atostogos. Bet viso to permaža.

Tarpusavių nusiskundimų daug. Teko girdėti iš mūsų merginų, esą lietuviai vyrukai ir tokie, ir šiokie, ir nedraugiški, ir nedžentelmeniški, ir nepaslaugūs ir t.t. Nors, atrodo, tų pačių dorybių ar nedorybių tikrai nestokoja ir svetimtaučiai vyrukai. Priekaištų lietuvaitėms merginoms teko girdėti ir iš mūsiškių vyrukų. Jos, girdi, perkuklios, nemodernios, tėvai pertrumpai laiko, perdaug reikalaujančios ir t.t. Bet tie priekaištai, atrodo, galėtų nesunkiai būti pritaikomi ir svetimtautėm merginoms. Gal čia tik bendrybės, nebūtinai charakterizuojančios tikrąją padėtį ir santykius tarp vedybinio amžiaus lietuvaičių ir vaikinų. Bet tai gana aiškiai parodo, kad mūsų jaunimui stinga elementariausios komunikacijos, geresnio vieni kitų pažinimo, geresnio susipratimo.

Ateitininkų veikėjai po posėdžio Dainavos stovykloje. Iš kairės į dešinę: dr. A. Damušis, kun. V. Dabušis, kun. G. Kijauskas, S. Radvila, J. Polikaitis, V. Valaitis, V. Šaulys, A. Masilionytė, dr. J. Pikūnas — Ateitininkų Fed. vadas, dr. L. Bajorūnas, J. Baužys, dr. R. Kriaučiūnas, dr. K. Keblys, R. Laniauskas, dr. V. Vygantas
Nuotr. I. Damušytės

Sportininkų skilimas ir kas toliau?

K. BARONAS

Ne auksinėmis raidėmis į išeivijos sportinį gyvenimą bus įrašytas 1968 m. sausio 27-28 d.d. suvažiavimas Toronte. Ne. Jame buvo plačiai atidarytos durys sportiniam bendradarbiavimui su sovietų okupuota Lietuva. Atrodytų — nieko baisaus. Juk kiekvienos tautos išeivija remia savo tautinę veiklą tik tautos kamieno, keičiasis kultūriniais, ekonominiais ir sportiniais laimėjimais, džiaugiasi kiekvienu didesniu atsiekimu. Tokių pavyzdžių nereikia toli jieškoti. Užtenka prisiminti nepriklausomos Lietuvos laikus ir JAV išeiviją, kuri padėjo mūsų valstybei atsistoti ant stipraus ekonominio pagrindo išpirktais valstybiniais lakštais arba net atsiųsdama į Lietuvą geresnius krepšininkus ir lengvaatlečius, kurie lietuvius pastatė į pirmaujančių Europos tautų tarpą keliose sporto šakose (laimėtas net du kartus senojo žemyno krepšinio meisterio vardas).

Tačiau šiandien, kai Lietuvos valstybė yra išbraukta iš pasaulio žemėlapio, kai lietuvių tautos siekimai, jų tautinės aspiracijos yra užslopintos, kultūrinis, ekonominis ir sportinis gyvenimas diriguojamas iš Maskvos, toks oficialus bendradarbiavimas yra priešingas vedamai mūsų laisvės kovai, mūsų augščiausių veiksnių nutarimams. Ir kas svarbiausia, tą bendradarbiavimo žingsnį padarė dalis mūsų sportuojančio jaunimo, to išeivijos žiedo, į kurį dedame tiek daug vilčių, kuris visą laiką šaukiasi veiksnių ir Bendruomenės paramos jų sportinėj veikloj, Lietuvos vardo garsinime Australijoj ar pietinėj Amerikoj.

Išeivijos sportininkų t a r p e įvyko skilimas. Tai jau įvykęs faktas, nes susirinkęs sportininku būrys Čikagoj š. m. kovo 16-17 d.d. nutarė įsteigti vietoj ŠALFASS nauja sporto federaciją ir išrinko laikinę valdybą. Tai sausio 27-28 d.d. sportininku suvažiavimo Toronte pasekmės, kur po ilgu diskusijų "pro pirštus" pažiūrėta į sportininkus, pereitų metu vasarą vykusius į okupuota Lietuvą oficialiom rungtynėm. Tiesa, šios "ekskursijos" organizatoriai, pridėję ranka prie širdies ramiai aiškinosi, kad tai buvo tik privati iniciatyva, o į pavergtą Lietuva v y k s t a tik "ekskursinio" pobūdžio rungtynėms.

Privačios iniciatyvos nieks negali uždrausti, nieks negali sulaikyti emigranto nuo savo tėvynės, tėvo, žmonos ar vyro aplankymo! Bet mūsiškių sportininkų kelionė nebuvo tokio pobūdžio. Jeigu jie oficialiai buvo registruoti sportinėj organizacijoj, kurios nusistatymas okupanto atžvilgiu ir pasirinktas laisvės kovos kelias remiasi mūsų visų augščiausių organų priimtais nutarimais, jeigu jie įsteigė naują organizaciją ir ją užregistravo JAV valdžios įstaigose (tik išvykai į Lietuvą!), — aišku, tokia kelionė turėjo rasti platų atgarsį ne tik sportininkų tarpe, bet ir visuomenėje. Visi laukė pačių sportininkų pasisakymo suvažiavime. Suvažiavimo dalyvių dauguma, nenorėdama skaldyti vežamo sportinio vežimo, nutarė netaikyti jokių sankcijų, nepareiškė net oficialaus papeikimo.

Ir kas toliau — klausia nevienas sportininkas ar fizinio lavinimo mėgėjas? Kas laukia mūsų i š e i v i j o s sportininkų, esant dviem sporto organizacijom? Kas laukia mūsų metinių žaidynių, baltiečių pirmenybių, rungtynių su ukrainiečiais ir kitais svetimtaučiais? Liūdna ateitis, nes gali atsirasti du lietuviški sportinių žaidynių kalendoriai, prie vieno stalo su svetimtaučiais sportininkais atsisėsti ir du lietuvių atstovai.

Naujoji sporto federacija savo viešame pareiškime žada atkreipti dėmesį į lituanistines mokyklas, jieškodama jose sportinio prieauglio. Tokiu būdu jau susiduriama su Lietuvių Bendruomenės kompetencija. Ir ne tik šioje srityje savo žodį turi tarti PLB valdyba. Jos pareiga tarti svarų žodį ir sportininkų skilime, padėti surasti vieningą kelią išeivijos sportininkų šeimai.

SPORTO VEIKĖJŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 6 d. ŠALFAS Sąjungos nariai suvažiavo į Klevelandą aptarti gyvybinių sąjungos reikalų. Nepalankus laiko atžvilgiu ir dėl susidariusių nenumatytų aplinkybių (riaušės JAV miestuose) suvažiavimas vos pajėgė sudaryti kvorumą — 37 balsus. Svarbiausiuoju suvažiavimo klausimu buvo vienybės išlaikymas, kuris, ryšium su paskirų krepšininkų išvyka Lietuvon, sukėlė įvairių nesklandumų. Bandoma steigti net naują sporto organizaciją. Prie šių nesusipratimų daugiausia bus prisidėję su tiesa prasilenkią spaudoje pasirodę straipsniai apie Toronte įvykusį visuotinį ŠALFASS-gos suvažiavimą, kuriame buvo svarstytas išvykoje į pavergtą Lietuvą dalyvavusių Sąjungos narių nubaudimo klausimas. Toronto suvažiavimas buvo įpareigojęs naująją ŠALFAS S-gos centro valdybą pateikti klubams ir spaudai suvažiavime svarstytų klausimų ir nutarimų santrauką bei padaryti viešą pareiškimą, liečianti ŠALFAS S-gos bendrą veikimo liniją. Centro valdybai to nepadarius, kaikurie suvažiavime nedalyvavę Sąjungos nariai ir dalis visuomenės, ypač Čikagoje, turėdami vien klaidinančia informaciją apie sąjungos liniją, apkaltino ją bendradarbiavimu su Lietuvos okupantais. ŠALFASS-gos visuotinis suvažiavimas balandžio 6 d. Klevelande, išsiaiškinęs tų įvykusių nesklandumų priežastis, griežtai pasisakė prieš naujos centro valdybos delsimą šiuo klausimu bei neatsakingų autorių visuomenės klaidinimą. Po ilgų ir išsamių diskusijų buvo prieita vieningos nuomonės bei vienbalsiai priimta tuo klausimu rezoliucija, kuri ištisai buvo paskelbta "TŽ" 15 nr. Suvažiavimas įgaliojo Jaunutį P. Nasvytį tartis su atkritusiąja sportininkų dalimi ir abipusiu susitarimu grąžinti Š. Amerikos sportinį judėjimą į normalias vėžes.

Tolimesnėje suvažiavimo eigoje buvo ypatingai pabrėžtas glaudus bendradarbiavimas su Lietuvių Bendruomenės padaliniais. Sąjungos darbui pagyvinti suvažiavimas kreipėsi į centro valdybą, prašydamas kooptuoti daugiau žmonių. Plačiau buvo išsikalbėta ir apie būsimas metines sąjungos žaidynes balanžio 27 ir 28 d.d. Detroite. Galiausiai trumpai buvo paliesti ir Sąjungos žurnalo reikalai, dėl kurio tolimesnės eigos buvo pateikta keletas nauju minčiu.

Suvažiavimo prezidiumo pirm. dr. A. Nasvytis, 12.30 v. nakti padėkojęs visiems atstovams už tikrai nuoširdų ir pavyzdingą dalyvavimą, suvažiavimą baigė.

Jonas Gustainis

Taip atrodo Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras" išvykų metu. I eilėj: Daiva Karuzaitė, Gediminas Blekaitis, Gediminas Breichmanas, Alfonsas Palčiauskas, Edis Dervaitis, Antanas Elvikis, vadovė Genovaitė Breichmanienė, Kostas Bieliūnas, Algis Choromanskis, Jonas Elvikis, Rimas Panavas, Vytas Beniušis, Vida Paškevičiūtė; II eilėj: Ilona Stanaitytė, Birutė Palčiauskaitė, Teresė Tumaitytė, Aldona Volungytė, Silvija Martinkutė, Danutė Kudabaitė, Audrė Sakalaitė, Lialė Bagdonaitė, Vida Vaitonytė; III eilėj: Antanas Kybartas, Ramona Kaminskaitė, Nijolė Tumaitytė, Amelija Fronczak, Dalia Jonikaitė, Birutė Stukaitė, Vilius Butkevičius

Pareiškimai Čiurlionio Ansamblio reikalu

JAV lietuvių krepšininkų grupės išvyka į okupuotą Lietuvą susilaukė aštrios reakcijos. Dėl jos suskilo sporto sąjunga, dėl jos susilaukė priekaištų paskiri žaidėjai. Neišvengė priekaišto ir Čiurlionio Ansamblis, kurio vienas narys dalyvavo minėtoje išvykoje. Vasario 16 proga Klevelande buvo kaikieno bandyta sukliudyti net Čiurlionio Ansamblio koncertą. Čia dedame tuo reikalu gautus pareiškimus. Red.

Tautiniu solidarumu susirūpinusi lietuvių grupė š.m. kovo 15 d. susirinko Čiurlionio Ansamblio namuose, Klevelande, aptarti lietuvių tarpe pasireiškusių nesantaiką keliančių priežasčių, nesiderinančių su geru lietuvio vardu išeivijoje.

Susirinkusieji priėjo vieningos nuomonės, kad ypatingai šiais Laisvės Kovos Metais, Lietuvos nepriklausomybės atstatymui ir lietuvybės išlaikymui yra reikalingas visų lietuvių tautinis solidarumas, tarpusavio tolerancija ir vienybė. Deja, pastarųjų metų tarpusavio ginčai šmeižtų forma prasiveržė net į kaikurią spaudą. Jie yra ir toliau skleidžiami pasirašytų laiškų ir net anoniminių atvirlaiškių pagalba.

Susirinkusieji nutarė, kad šmeižto akcija, nukreipta prieš kaikuriuos mūsų pasižymėjusius veikėjus ir prieš lietuvių tautinei kultūrai nusipelniusį Čiurlionio Ansamblį ir jo vadovą, skaldo Klevelando lietuvių visuomenę.

Susirinkimas vieningai pasisakė prieš šmeižtų autorius bei išsišokimų organizatorius, kurių keliama nesantaika tik pasitarnauja lietuvių tautos bendram priešui.

Susirinkimo įgalioti: Henrikas Brazaitis, Antanas Butkus, Juozas Damušis, Danielius Degesys, Viktoras Palūnas

LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIO PAREIŠKIMAS

Klevelando lietuvių visuomenininkų grupės paskatintas, L.T.M. Čiurlionio Ansamblis nutarė viešai pareikšti savo nuomonę apie Č. A. liečiančius, iš sportininkų kelionės į okupuotą Lietuvą išplaukiančius įvykius:

mėginimą sutrukdyti Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 50 metų sukakties minėjimo programos išpildymą; prieš tai ir po to pasirodžiusius visuomenę klaidinančius raštus ir Čiurlionio Ansamblį bei jo vadovybe įžeidžiančius atvirlaiškius; L. B. Klevelando II-sios apylinkės valdybos paskelbtą Čiurlionio Ansamblį provokuojantį pareiškimą.

Čiurlionio Ansamblis 1940 m. įsisteigė Lietuvos sostinėje Vilniuje puoselėti tautiniam ir liaudies menui, sava daina ir giesme kelti tautos dvasiai ir skatinti ryžtui kovoti už tėvynės laisvę.

Bolševikų ir nacių teroro metais persekiojamas Čiurlionio Ansamblis neatsisakė savo šventos pareigos. Juo labiau, būdamas laisvame krašte ir jausdamas Klevelando lietuvių visuomenės išreikštą pasitikėjimą Vasario 16-sios minėjime, Čiurlionio Ansamblis nepasiduos keleto asmenų skleidžiamai skaldančiai veiklai.

Ansamblis visuomet laikėsi ir laikosi tautinio solidarumo bei visuomeninės drausmės, išeinančios iš mūsų augščiausios vadovybės.

Sportininkų išvykos į okupuotą Lietuvą, taip pat Ryto Babicko Ansamblyje dalyvavimo klausimu Čiurlionio Ansamblis griežtai laikosi mūsų veiksnių konferencijos Klevelande nutarimų ir Vašingtono politinės konferencijos išvadų.

Ansamblis, kaip organizacija, tais klausimais savavališkų žygių nedaro ir nedarys. Taip pat ir kitoms nekompetentingoms organizacijoms ar asmenims į savo vidaus santvarkos reikalus kištis neleis. Ansamblis visais būdais bei priemonėmis prisidės prie vienybės išlaikymo, su pagarba bei meile savo tautai ir tėvynei sieks savo užsibrėžtų tikslų.

LTM ČIURLIONIO ANSAMBIO TARYBA

1968 m. balandžio 4 d.

Lietuvių Fondo organizavimas baigtas

P. LELIS

Š. m. kovo 2 d. įvykęs Kanados Lietuvių Fondo narių susirinkimas užbaigė nelengvą kūrimosi etapą ir įstatė jį į normalią kelią.

Nors šis Fondas įsteigtas šalia Lietuvių Bendruomenės, bet jo pagrindinis uždavinys yra tarnauti tai pačiai Bendruomenei, kurios nariais esame visi Kanados lietuviai. Baigiantis Fondo narių susirinkimui, dr. P. Lukoševičius, pažvelgęs į susirinkusius Fondo narius, pasakė: "Čia yra susirinkę tie patys Lietuvių Bendruomenės veikėjai, kuriuos matėm Bendruomenės susirinkimuose".

K. L. Fondo kūrimo etapas nebuvo lengvas, nes jo idėja pradžioje daugeliui buvo svetima ir nepakankamai suprasta. Pirmame narių susirinkime 1964 m. balandžio 18 d. buvo tik 36 nariai ir $5500 kapitalo. Tie nariai buvo suvažiavę iš įvairių vietoviu ir iš jų nelengva buvo sudaryti Fondo vadovybę. Antrame narių susirinkime 1966 m. balandžio 16 d. buvo jau 157 nariai ir $23.000 kapitalo. Deja, tame susirinkime prasidėjo ginčai dėl statuto, užsitęsė beveik ištisus metus, ir Fondas tais metais mažai tepaaugo. Svarbiausioji ginčo priežastis—kaikurių statuto paragrafų pakeitimas, kaip reikalavo Kanados korporacijų įstatymas, ryšium su Fondo įregistravimu valdžios įstaigoje. Vieni manė, kad nereikia Fondo atskirai registruoti valdžios įstaigoj—palikti jį prie Lietuviu Bendruomenės, kuri jau yra inkorporuota. Kiti gi manė, kad Fondo pastovumui išlaikyti reikia jį atskirai įregistruoti ir gauti atskirą čarteri, nes Bendruomenės turimas čarteris neduoda teisės Fondo aukotojams išduoti kvitus atskaitymui mokesčio už paaukotas sumas. Pagaliau buvo surastas kompromisas, ir su Bendruomenės atstovais sutarta statutą atitinkamai pakeisti. Taip pat atsiklausta ir narių dėl statuto pakeitimo. Korespondenciniu balsavimu didelė dauguma narių pasisakė sutinką su statuto pakeitimu ir atskiru jo įregistravimu. Tokiu būdu Fondo statutas buvo valdžios įstaigoj įregistruotas, gautas čarteris ir teisė išduoti kvitus atleidimui aukotų sumų nuo pajamų mokesčio.

Š.m. kovo 2 d. įvykęs narių susirinkimas (su 260 narių ir $40.000 kapitalo) įregistruotą Fondo statutą priėmė ir tuo Fondo kūrimosi stadiją užbaigė.

Dabar, pažvelgus atgal, aiškiau matome, kad tie statutiniai ginčai įvyko dėl nepakankamo patyrimo, įsigilinimo ir gal dėl stokos kantrybės. Jei pirmame narių susirinkime buvo nutarta Fondą įregistruoti Kanados valdžios įstaigoje, tai turėjom pasiduoti ir jos reikalavimui — Fondo statutą pritaikyti korporacijų įstatymui. Įregistruotas ir Fondo narių priimtas statutas neprarado lietuviškos dvasios ir užsibrėžto tikslo "Kapitalas Lietuvai — palūkanos lietuvybei."

Pradedant narių susirinkimą kovo 2 d., Šv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Ažubalis savo invokacijoj puikiai aptarė Lietuviu Fondo idėją ir visu lietuviu vieningumo reikalą šiais žodžiais: "Lietuviu Fondo idėja brangi tuo, kad kiekvieną tautieti paskatina grynai idealistiniais tikslais, be procentų ir aukos grąžinimo, atiduoti duoklę augštesnei idėjai, šiuo atveju — Tėvynei. Mūsu žodžius telydi konkreti auka tautos laisvinimui ir lietuvybės išlaikymui išeivijoje."

Dabar mums belieka tą Fonda išauginti. Šiais Lietuvos Laisvės Kovos Metais turime sutelkti Fonde iki $50.000.

Mielam **TĖVELIUI** mirus Lietuvoje, inž. MYKOLĄ GVILDĮ, jo šeimą ir brolius nuoširdžiai užjaučia —

PLIAS Toronto skyrius

Tragiškai žuvus mylimam sūnui **EDVINUI,** ONUTEI ir JONUI SANKOVAMS, šeimai ir giminėms reiškiame nuaširdžią užuojautą bei drauge liūdime —

P. H. Juodvalkiai **S. V. Kneitai**
A. O. Želviai

Nuoširdžiausia padėka visiems dalyvavusiems mūsų giminaičio **A † A JUOZO JUŠKEVIČIAUS** laidotuvėse ir prisidėjusiems įvairiausia pagalba mūsų liūdesio valandoje —

Vytas Juškevičius ir šeima

A † A

JUOZUI DUBININKUI mirus, jo mamytę, seseris — A. KAVALIAUSKIENĘ, M. ŽEKIENĘ, E. LIORMANIENĘ su šeimomis ir brolį ELIZEJŲ nuoširdžiai užjaučiame —

A. C. Venckai **V. P. Gudaičiai**
A. M. Adomavičiai

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.
B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto **Tel. LE 3-8008**

TIK PER ANGLIJĄ... PIGIAU, GREIČIAU, GERIAU GALIMA PASIŲSTI DOVANŲ SIUNTINĖLIUS SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti, kokį dovanų siuntinėlį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

Vasarinis 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga 4 suknelėms, 3½ jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos; 3½ jardo vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos; 1 terelyno bliuzei; 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.
$75.00.

Vasarinis 1968 2.

Pavasariniam arba vasariniam apsiaustui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos; stora nepermatomo nailono medžiaga dviem suknelėm; 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies marškiniai; 1 sv. šokoladinių saldainių; vyriškas arba moteriškas nailoninis apsiaustas.
$75.00.

Taip pat į betkurį siuntinį galima įdėti žemiau išvardintus daiktus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė $4.00, nailoninis itališkas lietpaltis $10.00, vyriški arba moteriški megztukai $12.00, nailoniniai marškiniai vyriški $7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės $2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras). 421 Hackney Rd., London, E. 2. England. Telef. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako, kas jam patinka. Taip pat persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į pajamų mokesčių sumažinimą, jeigu siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.**
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

A. LAURINČIUKAS AMERIKOJE

"Tiesa" ir "Komjaunimo Tiesa" balandžio 4 d. laidose pranešė: "Nuolatiniam žurnalistiniam darbui į Jungtines Amerikos Valstijas šiandien išvyko žurnalistas A. Laurinčiukas su šeima. Vilniaus geležinkelio stotyje A. Laurinčiuką išlydėjo draugai, pažįstami, žurnalistai." 1967 m. pasaulinėje parodoje Montrealyje A. Laurinčiukas ėjo spaudos atstovo pareigas sovietų paviljone, lydėjo ir prižiūrėjo Kanados miestuose gastroliavusius menininkus — Vilniaus operos sol. Virgilijų Noreiką, kanklininkę Danutę Juodvalkytę ir birbynininką Praną Budrių. Tokias pareigas Maskva galėjo patikėti tik gerai išbandytam politrukui. Šią mintį dar kartą patvirtina dabartinis pranešimas, kad į JAV A. Laurinčiukas buvo išleistas su šeima. Amerikoje jis jau yra anksčiau buvęs ir parašęs knygą "Trečioji dorerio pusė", labai parankią sovietų propagandai. Dėl šios priežasties ji buvo išleista ne tik lietuvių, bet ir rusų kalba.

ŠIRDIES OPERACIJA

Kovo 29 d. Vilniaus Antakalnio klinikų širdies chirurgijos skyriuje prof. Alg. Marcinkevičius, asistuojamas medicinos mokslų kandidato V. Sirvydžio, gydytojų G. Uždavinio ir A. Mainelio, atliko penkias valandas trukusią širdies operaciją Rokiškio rajono Lapgalių kaimo gyventojai M. Grigalavičienei, kurią aštuonerius metus kankino širdies reumatas, sukalkėjęs aortinis vožtuvas. Buvo tikėtasi, kad vožtuvą pavyks pataisyti, bet jį teko pakeisti dirbtiniu. Tokia operacija yra gerokai rizikinga. Širdis, apdėta steriliais ledais, neplakė net 64 minutes. Operacijos metu buvo naudojamas dirbtinis kraujo apytakos aparatas. Prof. Alg. Marcinkevičius "Tiesos" korespondentui B. Mintautui pareiškė: "Tai viena sunkiausių iš dabar daromų operacijų, neskaitant širdies persodinimo. Mūsų respublikoje ji pirmoji, atlikta vien Lietuvos medikų jėgomis. Tokios operacijos dar retos ir visoje šalyje, ir užsienyje. O pradžia visada būna sunki."

GAISRAS BIBLIOTEKOJE

"Komjaunimo Tiesa" balandžio 2 d. paskelbė trumpą pranešimą apie Vilniaus universitetą ištikusią nelaimę: "Naktį iš kovo 31 dienos į balandžio 1 dieną buvo pastebėtas gaisras universiteto bibliotekoje. Gaisras, kaip matyt, prasidėjo trečiame aukšte, foje priešais mokslinių darbuotojų skaityklą. Sudegė čia buvusios knygų parodos, knygų spintos. Ugnis persimetė į knygų saugyklą. Nukentėjo polonistikos (lenkų kalba išleistų knygų XX a. pradžioje) skyrius. Apgadinta mokslinių darbuotojų skaityklos skliautai, nukentėjo freskos. Bibliotekos darbuotojai ir jiems į talką atėję studentai dirba gaisro vietoje. Specialios komisijos tiria gaisro padarytus nuostolius ir priežastis." Pasak "Tiesos" pranešimo balandžio 3 d. laidoje, gaisrininkai į Vilniaus universiteto biblioteką buvo iššaukti 4.30 v. ryto, kai ugnis jau buvo spėjusi įsisiautėti, nes budėtojas universiteto rūmuose gaisrą pervėlai pastebėjo.

PUOLA ŽURNALISTĘ

"Chicago Daily News" korespondentę Georgie Anne Geyer už jos įspūdžius iš Vilniaus gerokai apibarė "Gimtojo Krašto" vyr. red. M. Jackevičius, o "Tiesos" balandžio 4 d. laidoje iš jos bando šaipytis ir L. Albauskas, gavęs "Toronto Daily Star" numerį, kuriame buvo perspausdintas minėtasis reportažas. Autorę jis vadina "gerbiamąja kanadiete", matyt, nežinodamas, kad ji yra amerikietė ir atstovauja Čikagos dienraščiui. L. Albausko teiginiu, G. A. Geyer Vilniuje prisirankiojusi ąžuolų giliukų, kai tuo tarpu iš tikrųjų čia galima rasti tik pušų ir kankorėžių. Stebėtis verčia tokia dviguba ir aštri kritika žurnalistei už reportažą, kuriame Lietuvai netrūksta pagyrimų. Galimas dalykas, jame būta permažo "pasmilkymo" kompartijai, o gal pagaliau G. A. Geyer partiečiams yra pasakiusi tai, ko ji nepaskelbė reportaže, — atvirą tiesos žodį. Nei "Tiesa", nei "Gimtasis Kraštas" nepuolė Vilniuje viešėjusio Toronto dienraščio "The Telegram" koresp. A. Einfranko, nors ir jo reportaže būta netikslumų.

A. SNIEČKUS PAS KARIŪNUS

Lietuvos augščiausioji taryba sovietų raudonosios armijos penkiasdešimtmečio proga "garbės raštu" atžymėjo Vilniuje veikiančią karinę radiotechnikos mokyklą, kuri ruošia karininkus ryšių tarnybai. Atrodo, kad tai yra vienintelė visoje sovietų okupuotoje Lietuvoje karo mokykla. To "garbės rašto" įteikimo iškilmes aprašė "Komjaunimo Tiesa" kovo 14 d., atskleisdama tikrąjį šios mokyklos veidą. Kompartijos sekretorių ir Pabaltijo karinės tarybos narį A. Sniečkų pasitiko rusas mokyklos viršininkas gen. mjr. K. Logvinovskis, tribūnoje laukė Vilniaus įgulos viršininkas rusas L. Bondarenka, sovietų aviacijos gen. mjr. V. Kulyginas, dvigubas "heroj Sovetskogo Sojuza" aviacijos gen. ltn. V. Lavrinenkovas ir Maskvos pataikūnas P. Petronis, karinis komisaras su artilerijos gen. mjr. laipsniu. "Komjaunimo Tiesos" teigimu, A. Sniečkaus sveikinimo žodį nutraukė virš miestelio tris kartus nuskambėjęs "kariškas ura". Rusiškas šūkis A. Sniečkaus, matyt, nenustebino: "A. Sniečkus dėkoja mokyklos kolektyvui, kuris paruošė TSRS Ginkluotosioms Pajėgoms daug aukštos kvalifikacijos specialistų. Mokykla daug padeda auklėti Lietuvos jaunimą karine-patriotine dvasia". Už šią padėką jam buvo įteiktas Lenino portretas. Taip atrodo "lietuviška" kariūnų mokykla sovietų okupuotoje Lietuvoje.

ELEKTROS JĖGAINĖ

Minsko energetikos pramonės statybos projektavimo institutas ruošia planus elektros jėgainei, kuri bus pastatyta Muravoje, šiaurinėje Kauno dalyje. Ji tieks ne tik elektros srovę, bet ir karštą vandenį butams šildyti. Naujoji jėgainė bus du kartus galingesnė už Kauno hidroelektrinę, tris kartus — už Petrašiūnų šiluminę elektrinę. Garą dviem turbinom duos trys katilai, kurių bendras pajėgumas yra 320 tonų garo per valandą.

S. NĖRIES MUZĖJUS

Palemone ruošiamasi remontuoti namelį, kuriame gyveno ir kūrė poetė Salomėja Nėris. Skulptoriaus B. Bučo, jos vyro, dirbtuvių vietoje bus pastatytas naujas pastatas sutelkti skulptūroms ir grafikos darbams poetės kūrinių motyvais arba vaizduojantiems pačią S. Nėrį. Namelyje ir darbo kabinete bus atkurta ano meto aplinka, o kituose kambariuose bus surengta dabartinių eksponatų nuolatinė paroda. **V. Kst.**

SUDBURY, ONT.

REKOLEKCIJOS, kurias sėkmingai vedė kun. B. Sugintas iš Čikagos, sutraukė daug lietuvių iš Sudburio ir apylinkės. Vargonininkas Aleksas Kusinskis gražiai pasirodė su naujomis lietuviškomis Mišiomis ir nauju lietuviškų giesmių repertuaru. Kadangi airiai penktadienį ir šeštadienį užleido mūsų rekolekcijoms savo bažnyčią, tai lietuviškų giesmių turėjo progos išgirsti ir kitataučiai. Jie labai gėrėjosi lietuviškomis giesmėmis ir reiškė pageidavimą išgirsti lietuviškas giesmes dažniau. Bažnyčios rezonansas labai geras, ir todėl buvo jaučiamas didelis skirtumas tarp salėj laikomų pamaldų ir bažnyčioj. Šiemet lietuvišką "kleboniją" išlaikė vaišingieji Mikas ir Agota Pranckūnai, o svečio išleistuvės, surištos su tradiciniu metiniu parapijos lankymu, buvo pas Zigmą ir Jadvygą Labuckus.

Sudburiškis

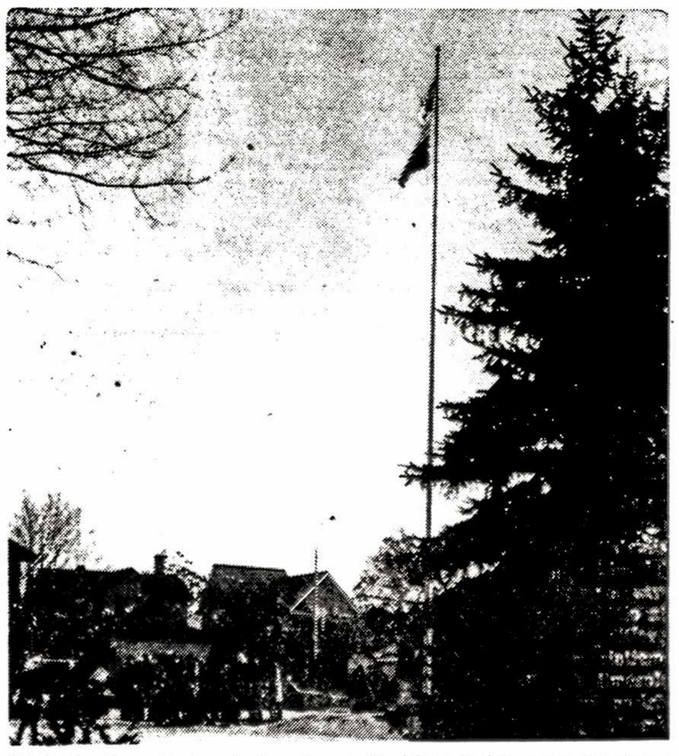

St. Catharines, Ont., mieste prie rotušės Vasario 16 proga plevėsavo Lietuvos trispalvė

Šalpos Fondas Hamiltone 15 metų sukakties proga

balandžio 27, šeštadienį, Jaunimo Centre rengia

LINKSMUS ŠOKIUS

ir kviečia juose dalyvauti visus ir iš visur.

Visiems bus linksma ir smagu.

Programoje:

* *V. Babecko studijos mokinių akordeonų kvartetas*
* *"Gyvataro" jaunių grupė. Šokiams gros V. Babecko orkestras*

Šilti užkandžiai ir atsigaivinti bufetas, laimės staliukai, vertingų fantų loterija.

PRADŽIA 7 VALANDĄ VAKARO. ĮĖJIMAS — 2 DOLERIAI, STUDENTAMS — 1 DOLERIS

Šalpos Fondo Komitetas

HAMILTON, ONT.

ŠALPOS FONDO komitetas 15 metų sukakties proga ruošia parengimą-šokius su menine dalimi Jaunimo Centro salėje balandžio 27, šeštadienį. Balandžio 4 d. komiteto posėdyje išryškėjo visos parengimo smulkmenos. Jame bus įvairiu "priemonių" bufetas atsigaivinti arba troškuliui nuraminti su karšta užkanda. Geriausios rūšies kava su pagal naujausiu receptu keptais tortais. Už šiuos malonumus bus žemiausios kainos, kad svečiams nereikėtų apsirūpinti nuosava užkanda iš namų. Turtingi laimės staliukai ir du fantai laimei išbandyti $100 vertės. Meninėje dalyje dalyvauja V. Babecko studijos mokinių akordeonistų kvartetas ir solo. "Gyvataro" tautinių šokių jaunių grupė, vad. G. Breichmanienės. Visus linksminti naujausia muzika sutiko V. Babecko vad. orkestras. Vakaro šeimininku pakviestas Fondo vicepirm. dr. V. D. Kvedaras. — Šalpos Fondas ilgesnį laiką parengimų neturėjo. Šis rengiamas Fondo 15 metų sukakties proga ir kartu papildymui lėšų, reikalingų tautiečių paramai. Todėl kviečiame ir laukiame tautiečių iš Hamiltono miesto ir jo apylinkių. Kartu prašome suprasti, kad nepasisekimo atveju visos parengimo išlaidos bus padengtos jūsų suaukotomis lėšomis ir bus nuskriausti paramos reikalingi mūsų broliai. Parengimo pradžia 7 v. vakaro. Įėjimas $2, stud. — $1.

Mūsų Fondo narė E. Kybartienė serga ir gydosi miesto ligoninėje. Linkime jai greitai pasveikti ir dalyvauti parengime, į kurį ji stengėsi įdėti daug savo laisvo laiko ir darbo. **Š. F. informacija**

"GYVATARO" KONCERTAS kovo 31 d. buvo pirmas žingsnis besiruošiant III-jai tautinių šokių šventei Čikagoje. Čia ne tik norėjom supažindinti publiką su naujais šokiais, parinktais šventės programai, bet ir duoti progos pasirodyti jauniesiems šokėjams, kurie, visus metus stropiai dirbę, mažai turi progos savo darbo vaisius parodyti. Koncerto tikslas buvo taipgi sutelkti bent kiek lėšų kelionės į Čikagą išlaidoms padengti. — Mūsų padėka mons. dr. J. Tadarauskui už salę ir sudarytas sąlygas koncertui, K. Gužui, p. Giedraitienei, Tri Realty Ltd. savininkams ir V. Sakams už vertingas loterijos premijas, o P. Armonui ir p. Mureikai už piniginę paramą. Nuoširdus ačiū sėkmingos loterijos ir koncerto darbuotojams, kavinės ruošėjoms ir šokėjų mamytėms už įdėtą darbą bei paramą. Aišku, nepamirštame ir visų atsilankiusių už mūsų darbo parėmimą — ačiū visiems. **"Gyvataras"**

"GYVATARAS" RUOŠIASI IŠVYKOMS. Viena tų išvykų aiški — tai tautinių šokių šventė Čikagoje. Antra išvyka dar nėra visai paaiškėjusi, bet planuojama, būtent, į tarptautinį šokių festivalį Prancūzijoj. Yra galimybė jame dalyvauti. Dešimties dienų pragyvenimą Prancūzijoj apmoka festivalio rengėjai, bet kelionę reikia apsimokėti patiems. Tai persunki našta jaunimui. Jam reikia oficialių institucijų ir visuomenės paramos. "Gyvataro" vadovybė jau ėmėsi iniciatyvos telkti lėšas išvykoms. Tam buvo surengtas puikus koncertas, kurio programą atliko "Gyvataro" šokėjai. Gautos pajamos toli gražu negali padengti išvykoms reikalingų išlaidų.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ susirinkimas įvyko balandžio 7 d. Kalbėjo seselė Ignė iš Toronto, kuri savo gražia ir turtinga kalba užbūrė jaunimą. Jaunimas iš susirinkimo išėjo su viltimi, kad vėl seselė Ignė atvyks su įdomiomis mintimis į jų tarpą. Susirinkime dalyvavo 34 moksleiviai-ės. Sekantis susirinkimas — gegužės 4 d., 3 v.p.p., metinės šventės išvakarėse, kuriame kalbės Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. S. Yla.

DAINUOJANTI ŽYMANTŲ ŠEIMA ateitininkų metinės šventės proga duos įdomų koncertą 7.30 v. vak. Įėjimas suaugusiems — $2.50, gimnazistams ir studentams — $1.00, o pradžios mokyklos vaikams ir dar jos nelankantiems įėjimas į šį koncertą nemokamas. Rengėjai nejieško pelno, bet nori, kad kuo didesnis skaičius jaunimo pamatytų šią dainuojančią šeimą. Po koncerto įvyks tradiciniai kartūno baliaus šokiai; suaugusiems — Jaunimo Centre, o jaunimui — parapijos salėje.

V. SENIŪNAS su žmona iš Brantfordo, turį Graham Bell didelį viešbutį, paaukojo $15 kartūnų baliaus suknelių premijai, kuris įvyks gegužės 4 d. V. Seniūnas, nors gyvena Brantforde, rūpinasi lietuviškos veiklos reikalais ir savo vaikus kiekvieną šeštadienį atveža į šeštadieninę mokyklą.

PADĖKA

Už sėkmingą operaciją dėkoju dr. A. R. Butson ir dr. O. Valaitienei. Dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėje ir už gautas dovanas. Reiškiu gilią padėką mons. dr. J. Tadarauskui, Hamiltono Vyskupo M. Valančiaus šeštad. mokyklos visiems mokytojams, ateitininkams sendraugiams, Hamiltono katalikių moterų draugijai bei jos atstovei D. Babinienei, savo tėveliams J. B. Šturmaičiams, B. A. Juozapavičiams, A. J. Mikšiams, St. D. Slavinskams, El. K. Gudinskams, p. Tribinevičienei, E. L. Klevams, E. I. Muzyk.

Nuoširdus lietuviškas ačiū Jums visiems —

Danutė Balsienė

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:	Augšti nuošimčiai už indėlius
Pirm. 9.30—5 v.p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos
Antr. 9.30—5 v.p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės
Treč. 9.30—5 v. p.p.	ir paskolų draudimas.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.	Pilnas čekių patarnavimas
Penkt. 9.30—8 v.p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas
Šešt. 9—1 v.p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

Niagara Falls, N.Y.

METINIS PARAPIJOS BANKETAS rengiamas balandžio 20, šeštadienį, 6 v.v. Šv. Jurgio parapijos salėje (19th St. ir East Falls St.). Bus vakarienė, meninė programa ir šokiai. Bilietai — po $2, įskaitant vakarienę. Meninę programą atliks garsioji tautinių šokių grupė "Gyvataras" iš Hamiltono. Savo puikiais tautiniais šokiais ji yra pasirodžiusi pasaulinėje parodoje ir įvairiuose tarptautiniuose festivaliuose Kanadoje ir JAV-se. Banketo kalbėtojais pakviesti dr. Edward M. Apen, jr., ir dr. Algirdas Gamziukas, Lietuvių Klubo pirm., iš Buffalo. Banketo garbės pirm. yra parapijos klebonas kun. V. Andriuška, neseniai dalyvavęs televizijos programoje apie Lietuvą. Banketo pirm. yra A. J. Vaivada, vicepirm. ponia E. Apen, pranešėjas Ch. Tubinis, vakarienės vadovės — ponios K. Hathaway ir M. Wojtowicz, patarnautojos — Madona gimnazijos mokinės, gėralų tvarkytojai — R. Fry ir C. Normand, meninės dalies vadovai — B. Kondrasky ir J. Jaruševičius, puošimo — ponia J. Navis, priėmimo — ponios J. Sartini ir St. Tubinis, programos — M. Fabiano ir E. Apen, propagandos — ponia Ch. V. Nowak. Rengėjai kviečia visus apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuvius dalyvauti.

Delhi - Tillsonburg

IR SKANU, IR GRAŽU. K. L. K. Moterų Dr-jos Delhi skyriaus valdyba kovo 17 d. suruošė po 11 v. pamaldų bendrus pietus parapijiečiams, patiekdamos labai skanių lietuviškų valgių. Prisirinko pilna parapijos salė. Pasistiprinus, V. Judzentavičiūtė-Garnelienė parodė daug įdomių skaidrių iš savo kelionės po Europą. Prieš akis slinko didieji Romos miesto meno paminklai, lydimi tikslių ir aiškių paaiškinimų. Aiškintoja parodė didelį meno istorijos ir meno kūrinių pažinimą. Jos asmenyje turime gerą paskaitininkę, puikiai išsilavinusią moterį, mokančią daugelį kalbų, tikrą šiai apylinkei dovaną. Girdėti, kad moterų draugijos skyrius norį tapti Lietuvių Fondo nariu. Skyriui vadovauja rašytojo M. Katiliškio sesuo J. Žiogienė.

PAGERBTI PAGARBOS VERTI ŽMONĖS. Kovo 24 d. p. Baleišių namuose suruoštas jaunavedžiams Vandai ir Petrui Garneliams pagerbimo pobūvis. Didelis rekreacijos kambarys buvo pilnutėlis jų draugų ir gerbėjų. Pasakyta eilė kalbų, išreikšta geriausių linkėjimų naujame gyvenimo kelyje, sugiedota "Ilgiausių metų", įteikta gražių dovanų. P. Garnelis kilme uteniškis, mokęsis Utenos "Saulės" gimnazijoj, ilgesnį laiką gyvenęs Montrealy, o pastaruoju laiku Tillsonburge, kur turi Imperial viešbutį. V. Judzentavičiūtė-Garnelienė gerai žinoma Montrealio lietuviams, kur ji keletą metų gyveno ir daug padėjo savo tautiečiams. Ilgesnį laiką dirbo valdžios įstaigose Toronte. Džiaugiasi kat. moterų draugija nauja nare, parapijos choras nauja pajėga, moksleiviai tikisi išgirsti jos paskaitų. Šviesių ir laimingų metų jaunavedžiams.

"BIRUTĖS" DRAUGOVĖS skaučių Kaziuko mugė įvyko kovo 31 d. parapijos salėje. Ją atidarė skaučių tėvų globos komiteto atstovas P. Augaitis, pasidžiaugdamas gražia skaučių veikla. Kaspiną perkirpo vietos klebonas kun. dr. J. Gutauskas, kviesdamas išpirkti skaučių padarytus dirbinius ir pasivaišinti jų pagamintais valgiais. Ir tikrai buvo ko pažiūrėti, net sunku suminėti visi jų darbeliai. Mugė truko neilgai ir davė $280 pelno. Labai nuoširdžiai skaučių veiklą remia E. Augustinavičienė. Draugininkė yra Rita Augustinavičiūtė, jos adjutantė — Daiva Miceikaitė, skiltininkės — Dalia Norkutė ir Daina Augaitytė. Skautės jau dabar ruošiasi vasaros stovykloms.

METINĖS PARAPIJOS REKOLEKCIJOS vyko nuo Kančios iki Palmių sekmadienio. Labai turiningus, gražiai paruoštus pranešimus salėje aktualiais klausimais per kelis vakarus darė rekolekcijų vadovas kun. Alf. Grauslys iš Čikagos. Lygiai įdomios, aktualios konferencijos buvo bažnyčioje. Rekolekcijų vadovas yra žinomas religinėmis temomis rašytojas, nuolatinis "Laiškų Lietuviams" bendradarbis. Jis yra įteikęs rankraštį "Krikščionis gyvenime" serijos leidinių redakciniam kolektyvui išleisti knygą "Jieškau Tavo veido". Vieną vakarą dr. Pr. Povilaitis, Šv. Kazimiero parapijos atstovas Londono vyskupijos sinode, darė pranešimą apie sinodo darbus. Po pranešimų kiekvienas rekolekcijų dalyvis galėjo duoti klausimą gyvu žodžiu ar raštu, įmesdamas klausimą į klausimų dėžutę. Rekolekcijose dalyvavimas buvo geras. Jos baigėsi Palmių sekmadienio bendrais pusryčiais, kuriuos suruošė kat. moterų skyrius ir parapijietės. Rekolekcijų vadovui padėkota už gražiai ir naudingai pravestas rekolekcijas.

MŪSŲ LIGONIAI. Padaryta operacija p. Vindašienei iš Aylmerio Tillsonburgo ligoninėj. Laukia jos sugrįžtant į namus vyras Vladas ir 4 sūnūs. Ligonė sveiksta. Taip pat operaciją turėjo Bronius Tamašauskas iš Delhi General ligoninėj Toronte. Ligonis stiprėja. Jį lanko gausūs draugai iš Delhi ir Toronto. Abiem ligoniam geriausios sveikatos. **Kor.**

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS IDEDU.

IKAINOJIMAS NEMOKAMAS.

KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.

MI 83400 ANCASTER, ONT.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

KARO KORESP. JŪRATĖS KAZICKAITĖS Khe Sanh bazėje užrašytą pasikalbėjimą su dviem lietuviais kariais — Algiu Garsiu ir Kęstučiu Gedmintu — kovo 24 d. transliavo "Laisvės Žiburio" radijas. Įrašas buvo padarytas prieš J. Kazickaitės sužeidimą. Kiek galima spręsti iš "Los Angeles Times" koresp. John Randolph reportažo, minosvaidžio skeveldros J. Kazickaitei sužeidė koją, ranką, veidą.

PREZ. L. B. JOHNSONAS Baltuosiuose Rūmuose priėmė etninių laikraščių leidėjus ir redaktorius. Šiame priėmime dalyvavo lietuviai: "Darbininko" red. kun. K. Bučmys, OFM, "Garso" red. M. Zujus, "Draugo" atstovė G. Krivickienė, "Naujienų" — M. Vaivadienė, Amerikos Balso lietuviškų laidų vedėjas dr. K. Jurgėla ir demokratų partijos veikėjas architektas A. Varnas.

"ŠOKTINIS", Klevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama P. Maželio, M. Leknicko ir J. Kavaliūnaitės, kovo 31 d. sėkmingai pasirodė WEWS televizijos stoties spalvotoje programoje.

PASIKALBĖJIMA SU KOMPOZ. KUN. B. MARKAIČIU, SJ., artėjančio koncerto proga transliavo "Good News" Baltimorės televizijos programa iš WBAL stoties, pokalbį paivairindama pianisto kun. B. Rivera atliekamom B. Markaičio kūrinių ištraukom. Panašaus pobūdžio pasikalbėjimą perdavė ir WWBR radijo stotis "Catholic Review Point" programoje.

DR. A. ČEPULIS, klevelandietis, išlaikęs Amerikos chirurgų tarybos reikalaujamus egzaminus, buvo priimtas į Amerikos Diplomuotų Chirurgų Sąjungą. Anksčiau tokius egzaminus yra išlaikęs dr. Alf. Kisielius Sidnėjuje, Ohio.

VYSK. M. VALANČIAUS šeštadieninės mokyklos tėvų komiteto balandžio 20 d. Šv. Jurgio par. salėje, Klevelande, rengiamame vakare jungtinėmis jėgomis programą atliks L. Sagio vadovaujama klevelandiečių "Grandinėlė" ir detroitiečių "Šilainė", kurios vadovė yra Galina Gobienė.

Filipinai

MANILOJE VIEŠĖJĘS VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas užsienio reikalų ministerijoje iškėlė Lietuvos garbės konsulato įsteigimo mintį, kuri buvo palankiai sutikta. Ministerija paprašė parūpinti Lietuvos pasiuntinybių, konsulatų ir garbės konsulatų sąrašą.

Urugvajus

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJOS pirm. St. Goda, talkinamas Pr. Dobilevičiaus, iškovojo, kad viena Montevideo aikštė būtų pavadinta Lietuvos vardu. Miesto burmistras gen. Bartolome Herrera kovo 5 d. pranešė draugijai, kad Republica de Lituania vardą gaus aikštė Agraciada ir Rondeau gatvių sankryžoje. Prieš keliolika metų Lituania vardu buvo pavadinta viena Montevideo gatvių.

URUGVAJAUS SPAUSTUVININKŲ UNIJA naujuoju pirmininku 1968-69 metams išrinko lietuvį Emilijų Mataitį, dirbantį Montevideo dienraštyje "El Dia". Ši unija turi apie 8.000 narių.

Argentina

PROF. E. PARŠELIS paskirtas dekanu Buenos Aires priemiesčio Lanus pedagoginiame institute.

JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖJE ir stovykloje dalyvavo apie 40 jaunųjų Argentinos lietuvių. Grįžę iš Brazilijos, jie dabar palaiko artimus tarpusavio ryšius. Kovo 19 d. šie "braziliokai" dr. J. Simanausko rezidencijoje surengė pagerbtuves išvykos vadovei Irenai Veličkaitei-Simanauskienei jos 30-tojo gimtadienio proga. Kovo 23 d. jie buvo susirinkę pas Antaną ir Juzę Brazaičius išklausyti inžinerijos fakulteto studento Jurgio Brazaičio paskaitos apie jaunimo uždavinius.

BUENOS AIRES PROVINCIJOS Lomas de Zamora miesto naujojo stadijono projektą paruošė lietuvis inž. Vytautas Slučka. Šią žinią paskelbė dienraštis "La Razon".

JUOZAS DRAGŪNAS su seserim Maryte, gyvenę Alsinoje, kovo 25 d. išplaukė italų laivu "Eugenio C" į Lietuvą. Abu jie yra pensininkai, Argentinoje išgyvenę apie 40 metų. Senatvės dienas palnuoja praleisti Akmenynų kaime, Vilkaviškio rajone. Pagal Sovietų Sąjungos ir Argentinos sutartį pensiją jiems ir toliau mokės Argentinos vyriausybė. Nuolatiniam apsigyvenimui į Lietuvą vasario 27 d. išvyko Vaclovas ir Antanina Rudelevičiai iš Lanus vietovės.

ARNALDO BARSANTI, buvęs Argentinos konsulas Lietuvai, grįžo iš sanatorijos Kordoboj ir baigia sveikti savo namuose. Jį slaugo lietuvaitė žmona Stasė Galeckaitė de Barsanti. 1930-40 m. Argentinon imigravę lietuviai savo pasuose turi jo pasirašytą vizą. Už nuopelnus Lietuvai A. Barsanti yra gavęs Vytauto Didžiojo ordiną.

Australija

SOL. BIRUTEI TAMOŠIŪNIENEI, įdainavusiai populiarios muzikos plokšteles "O ramunėle, pasakyk" ir "Svajonių sūkury", Royal Melbourne ligoninėje, kur ji yra atsigulusi pasigydyti širdies sutrikimų, padaryta operacija.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PENKIASDEŠIMTMETIS iškilmingai buvo atžymėtas visose didesnėse lietuvių kolonijose. ALB krašto valdybos pirm. S. Narušis Australijos premjerui Gortonui įteikė VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno ir diplomatijos šefo S. Lozoraičio pasirašytą memorandumą Lietuvos reikalu.

NAURU SALOS nepriklausomybės paskelbimo proga surengtame koncerte Australijos lietuvis C. Žilinskas akordeonu pagrojo lietuviškų dainų ir melodijų pynę.

PULGIO ANDRIUŠIO 60 m. sukaktį Sidnėjaus lietuviai atžymėjo visų jo knygų parodėle Lietuvių Namuose. Lankytojus su P. Andriušio knygomis bei jo kūryba supažindino poetas Juozas Almis Jūragis. Iš magnetofono juostelės buvo išgirstas paties sukaktuvininko balsas — feljetonas apie lietuvybės išlaikymą, skaitytas 1964 m. įvykusiame literatūros vakare Melburne.

SIDNĖJAUS SPORTO KLUBAS "Kovas" susilaukė atžalos — sporto klubo "Neris", kurį sudarė iš "Kovo" pasitraukę jaunieji krepšininkai, nesusilaukę pakankamo vadovybės dėmesio. Užsiregistravusi kaip atskiras sportinis vienetas, "Neris" skina laimėjimus krepšinio varžybose su australų komandomis.

NAUJUOSIUS MOKSLO METUS Geelonge vasario 24 d. pradėjo Dr. V. Kudirkos šeštadieninė mokykla. Vadovaujami A. Karpavičiaus, mokykloje dirba mokytojai: kun. P. Dauknys, M. Kymantas, p. Slavickienė, P. Čerakavičienė ir E. Jomantienė.

INGRIDA ŽEMAITYTĖ, augščiausiais pažymiais baigusi Sidnėjaus universiteto odontologijos fakultetą, buvo pakviesta dėstyti operacinę odontologiją. Ji žada siekti magistro laipsnio. To paties universiteto dėstytoja JAUNA NAKUTYTĖ, 1965 m. baigusi farmacijos studijas, gavo magistro laipsnį chemijos srityje.

ONA ŠALKAUSKIENĖ, dail. Henriko Šalkausko mama, N.S.W. loterijoje laimėjo $60.000.

LONDON, ONT.

"BALTIJOS" ŠOKIŲ VAKARAS įvyks šį šeštadienį, balandžio 20, 8 v.v., parapijos salėje, 1414 Dundas St. E. Programa — mažai girdėtos jaunimo dainos, beveik visi nauji taut. šokiai ir kt. — 9 v.v. punktualiai! Bus ir staigmena — šokiams gros dar negirdėtas lenkų jaunimo orkestras. Įvairi loterija, skanūs užkandžiai ar šalta vakarienė, visų rūšių gėrimai. Pelnas — jaunimo ansamblio išvykoms, kurių viena bus į tautinių šokių šventę Čikagoje. Tad savo atsilankymu paremkime mūsų šaunųjį jaunimą.

BALTIEČIŲ DIENA. Baltiečių Federacijos vietinis skyrius, norėdamas atžymėti mūsų penkiasdešimtmetį, gegužės 11 d. Centennial pastate, 550 Wellington St., rengia Baltiečių Dieną su labai stipria menine programa. Dalyvaus J. G. Diefenbakeris, buvęs Kanados ministeris pirmininkas, vysk. V. Brizgys, eilė diplomatų ir kt. augštų svečių. Programą atliks pirmaeiliai visų trijų tautybių menininkai. Jų tarpe bus latvių solistė Astra Kalninš, Mičigano operos Detroite sopranas, jų sol. Peteris Geistants ir pianistas Imants Sakss. Estai pasirodys su savo žinomąja gimnastų grupe iš Toronto. Lietuviai atliks didžiąją koncerto programos dalį: Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras", Toronto "Varpo" choras ir Londono "Baltijos" taut. šokių grupė. Vaizdas, išaustas masinėmis scenomis tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo, bus, be abejonės, labai įspūdingas. Tad nepraleiskime šios retos progos, o svarbiausia — atsiveskime savo jaunimą, kuriam ši diena liks jo gyvenimo dalimi. Iškilmių programa prasidės 12 v. vidurdienį ir tęsis per visą popietę ligi vidurnakčio. Sekmadienį nebus jokios programos. Bilietus patariama įsigyti iš anksto, nes pvz. banketui 2 v.p.p. jų bus ribotas skaičius ir jie bus parduodami tik ligi gegužės 1 d. Kitų parengimų bilietai bus parduodami ir vėliau. Visus bilietus galima gauti pas J. Aušrotą, R. R. 8, London, tel. 268-7228, Word a. Music, 426 Richmond, Centennial Hall, 550 Wellington St., Salon 579, 579 Richmond, Downtown Delicatessen, 265 Dundas (miesto centre, prie Wellington), Hair Style Classics, Wellington Square, Crippled Childrens Treatment Centre, 385 Hill St. Čekius ar perlaidas siųsti: Baltic Federation, London Branch, c/o Z. Paulionis, 176 Highbury Ave., London, Ont. Informacijai telefonai: Z. Paulionis 451-4394 ir J. Aušrotas 268-7228. **D. E.**

PADĖKA

Mudviejų su žmona persikėlimo iš Woodstocko į Londoną gyventi proga surengusiem malonia staigmeną ir už brangią dovaną, kuri pasiliks mudviem amžinai atmintina, nuoširdžiai dėkojava: gerbiamam klebonui kun. B. Pacevičiui, p.p. Kudukiams, Petrašiūnams, Navickams, Stigams, Bliskiams, Šakiams.

London, Ont. **M. ir J. Jakaičiai,**

Trisdešimt keturi Šlaito eilėraščiai

PR. NAUJOKAITIS

Knyga taip ir pavadinta — 34 eilėraščiai. Mūsų literatūroje tai ne naujiena: kai poezijai nerandama vardo, geriausia užrašyti nieko nesakantį EILĖRAŠČIAI — Binkis, Aistis, Radauskas, Šlaitas... Tie 34 — tai jau šeštoji V. Šlaito poezijos knyga.

Tiek kelio nuėjęs, poetas turi savo vagą ir žino, ko iš poezijos žodžio reikalaujama. Viename šio rinkinio eilėraštyje taip apie rašymą pasisako: "Ir svarbiausia, kad reikia mąstyti ne tiek apie rašymą ir ne tiek apie žodžių grakštumą ir jų surikiavimą, kiek mąstyt apie savo siūbuojančią žemišką širdį, kuri rašant už stalo ant popierio plunksną vedžioja" (34 psl.). Taigi širdis yra poezijos versmė. Joje ir glūdi V. Šlaito jėga — tame atvirame nuoširdume, išsikalbėjime, išpažintyje, prisipažinime prie nuodėmių ir silpnybių, prisirišime prie visa, kas buvo vargingoje jaunystėje, prie ko širdis prisirišo tėviškėje ir tėvynėje. Net ir proziniai mąstymai, samprotavimai V. Šlaito nuoširdume įgauna poetinės spalvos.

Beje, vienoje vietoje V. Šlaitas rašo: "Tai, ką anksčiau parašiau, nieko bendro neturi nei su lyrika, nei su poezija. Tai didaktika ... Nes gyvenimas nėra poezija, bet didaktika..." (8 psl.). Tai lyg pasiteisinimas, kad jo rašymas atliepia gyvenimą... Žinoma, dėl tų prozinių elementų V. Šlaito knygose esama įvairių nuomonių. Tačiau reikia pasakyti, kad jis be svyravimų ir rezervų buvo priimtas į dvasinį būrį tų, kurie yra pasiskelbę, kad tik jie vieni teturį teisę kalbėti to laikotarpio vardu, kad tik jų vienų kūryba yra tikroji... Dėl to ir Vl. Šlaitui daug kas buvo ir yra atleidžiama.

Anksčiau nepastebėtų motyvų šiame rinkinyje nedaug terastume. Du pagrindiniai šaltiniai gaivina knygos eilėraščius: praeities atsiminimai ir gyvenimo praeinamumo jautimas.

"Prisiminimų gatvės yra vienintelis mano žemiškos nuosavybės įrodymas..." (7 psl.) — rašo pirmame eilėraštyje. "O, jūs mano lengvi ir graudūs prisiminimai, su aguonom, su gvazdikėliais ir pinavijomis" (9 psl.) — prideda kitoje vietoje ir pakartoja dar eilėje kitų vietų. Bet ir tie prisiminimai priklauso laiko malonei, nieko negali juose pakeisti, o poetui tepriklauso tik liūdesys ar džiaugsmas. Laikas neša, o žemė pririša, šuliniai senka ir dumba, mes patys prisirišom prie žemės ir "Reikia Dangaus Malonės gyvent ar negyvent šioj žemėj" (8 psl.)... "Anksčiau ar vėliau atsigulsim į žemę, po aukštuoju dangum, rudenėjant ir ošiant žolei" (33 psl.). Bet prisirišimas prie gyvenimo yra galingas, augte suaugęs su pačiu žmogumi. Dabartis lyg stotelė. "Tik mirties pranešimas pagauna mane ir sukrečia: teks iškeliauti. Stotele! Aš taip baisiai esu prie tavęs prisirišęs ir taip baisiai esu su tavim per tuos keturiasdešimt metų susigyvenęs, jog dažnai aš tavęs nebemoku kitaip pavadinti, kaip tik savu gyvenimu" (35 psl.).

Išviršinės formos atžvilgiu ir šie 34 eilėraščiai yra laisvu eiliavimu sudėstyti, su įprastiniais silogistiniais samprotavimais, suskambančiais sausais abstraktiniais žodžiais, bet greta jų pinasi ir labai vaizdžios emocinės eilutės. Pasakytume, pilnai išlaikomas šlaitiškas stilius. Juntamas palinkimas į kiek ilgesnius pasažus, epinius atskleidimus. Tarp geriausių laikyčiau: Piramidžių šešėly, Eilėraštis Milašiui, Didesnė pusė...

Vladas Šlaitas, 34 EILĖRAŠČIAI. Išleido Juozas Kapočius. Viršelis Pauliaus Jurkaus. Spaudė LE spaustuvė, 1967 m. 48 psl. Kaina $1.50.

Pranas Neimanas, kanklių dirbėjęs ir liaudies dainų rinkėjas Čikagoje. Jis padovanojo kankles ir liaudies dainų rinkinį Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjui

MARKSO GYVENIMO SMŪGIAI

(Atkelta iš 2-ro psl.)

nė kiek į jį panaši, kai tuo tarpu antroji duktė Jenney, — prisimena Lasalle pajuokdamas, — jeigu turėtų barzdą, tai niekas jos neatskirtų nuo tėvo. Nepaisant to nepanašumo, tėvas visgi džiaugėsi, kad duktė visais kitais atžvilgiais esanti nepaprastai į jį panaši: gyva inteligencija, šaltu bei griežtu protavimu, nepaprasta atmintimi. Iš tikrųjų jaunoji Marksaitė labai lengvai viską išmokdavo ir netrukus tapo vaikščiojančia ensiklopedija: puikiausiai žinojo datas, asmenis ir įvykius pasaulio socialistinio sąjūdžio srityje.

Slėpėsi nuo tėvo

Visdėlto, pasiekusi brendimo amžių, pasirodė nieku nesiskirianti nuo savo amžiaus mergaičių su sentimentaliniais palinkimais. Vos tik tėvas tai pastebėjo, ėmėsi visų priemonių išlaikyti ją savo įtakoje, tačiau pasirodė visiškai priešingi rezultatai: Tussy reagavo, išsiveržė iš izoliacijos ir ėmė draugauti su savo amžiaus berniukais. Nenorėdama erzinti tėvo, ėmė veidmainiauti, slėptis ir nudavė besidominti tėvo veikalu "Kapitalas" bei jo dvasia.

Turėdama septyniolika metų, Tussy įsimylėjo prancūzą žurnalistą Olivier Lissaragay, gražios išvaizdos konservatorišką jaunuolį, kuris irgi pamilo Marksaitę. Po oficialaus susižiedavimo tėvas dukrai pasakė: "Gerai, galėsi ištekėti, bet pirmiau įsitikink, ar jis tavęs vertas." Bet būsimojo žento vertingumą nustatė pats tėvas ir rado, kad Olivier esąs lengvapėdis, tuščiaviduris ir miglovara. Mergaitė, neturėdama drąsos pasipriešinti tėvo sprendimui, nutraukė sužieduotuves, bet netrukus susirgo komplikuota "isterinio superjautrumo" liga. Marksas bandė visokiais būdais ją išblaškyti, o paskui surado "stebuklingą vaistą" — panėrimą į studijas. Tussy bandė studijuoti, bet be jokios pažangos, nes ir dabar jai rūpėjo apgaudinėti tėvą ir ieškoti užmaskuotų šuolių į šalį.

Nusivylė draugu

Kai 1883 m. Marksas mirė, duktė turėjo jau 28 metus. Tik dabar ji pasijuto visiškai laisva ir po kelių mėnesių susidėjo su plačiai žinomu natūralistu ir dramaturgu Edvardu Aveling, kuris skelbėsi "fanatišku Marksо adoratorium". Bet Aveling buvo vedęs. Tussy to nepaisė ir draugams girdavosi, kad jai visiškai nesvarbu, jog Edvardas nėra su žmona išsiskyręs. Argi jos tėvas nebuvo rašęs, kad santuoka yra tik piniginis klausimas? O ir Engelsas ar nebuvo laimingas jau dvidešimt metų gyvendamas su viena "drauge" be jokių legalinių ryšių? Tad ir ji save laikė "draugo" žmona ir pasirašinėdavo Eleonora Marx-Aveling.

Tačiau Tussy sugyvenimas su Aveling nebuvo laimingas. "Revoliucijos duktė" (kaip ją vadindavo Marksas) pastebėjo, kad Aveling yra žmogus be charakterio, pilnas kaprizų, menko išsilavinimo, tačiau išgyveno su juo dar penkiolika metų iki patyrė, kad jis ją apgaudinėja.

Tragedija įvyko 1898 m. kovo 31 d., kai Tussy sužinojo, kad jos "vyras" tą dieną, gavęs su teisėta žmona išskyrimą, slapta vedė jauną artistę Jievą Frye... Parašė trumpą raštelį: "Brangusis, greitai bus viskas baigta" ir išgėrė stiprių nuodų.

Nelaiminga Eleonora Marksaitė buvo auka tėvo auklėjimo ir mokslo, kad santuoka esanti tik pinigo reikalas. Kas sėjama, tas ir pjaunama. **J. Sav.**

Atsiųsta paminėti

Vytautas Volertas, SĄMOKSLAS. Premijuotas romanas. Lietuviškos Knygos Klubas. Aplankas — P. Jurkaus. Čikaga 1968, 279 psl.

Juozas Bertulis, LIETUVOS SŪNŲ PERGYVENIMAI KOVOJE UŽ NEPRIKLAUSOMYBĘ. Gaidos ir tekstas muzikiniam montažui, kurį sudaro prologas ir 4 paveikslai. Išleista autoriaus lėšomis šapirografu Čikagoje 1967-68 m.

Mykolas Vaitkus, NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULĖJ. 1918-1940 atsiminimai. V tomas — pirmoji dalis. Nidos Knygų Klubo leidinys. London 1968, 295 psl.

Laiškai Lietuviams, 1968 m. 2 nr., vasaris. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS. Romanas. Nidos Knygų Klubo leidinys. London 1968, 261 psl.

Karys, 1968 m. 2 nr., vasaris.

Šaltinis, 1968 m. 1 nr., vasaris.

Saleziečių Balsas, 1967 m. 3-4 nr.

Lietuvių Dienos, 1968 m. nr. 2, vasario mėnuo.

Montrealio Aušros Vartų šeštadieninės mokyklos mokiniai Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties minėjime su garbės svečiais ir mokytojais. Iš kairės sėdi: mokyklos globėjas Aušros Vartų parapijos klebonas Tėvas K. Pečkys, S.J., mokyt. E. Verbylienė, mokyt. J. Baltuonienė, dr. H. Nagys, Tėvas J. Aranauskas, S.J., mokyklos vedėja St. Ali[illegible]ienė, KLB Montrealio seimelio prezidiumo pirm. J. Lukošiūnas, mokyt. seselė Margarita

Faktai ir atsiminimai apie Vilnių

K. BARONAS

Negausi mūsų išeivijos literatūra Vilniaus klausimu: dr. A. Šapoka "Vilnius Lietuvos gyvenime", prof. M. Biržiška "Dėl mūsų sostinės", žurn. J. Cicėnas "Vilnius tarp audrų", Br. Kviklys "Mūsų Lietuvos" I-as tomas. Atrodytų, kad ir viskas, nes pavergtoj Lietuvoj išleistus leidinius, kaip pvz. J. Jurginio ir V. Mikučianio "Vilnius Tarybų Lietuvos sostinė", albumus ir kitą medžiagą reikia laikyti propagandine.

O Vilniaus klausimas yra gyvas, ypač turint gausią ir įtakingą lenkišką išeiviją šiame kontinente, jų leidinius mūsų sostinės klausimu. Tad su džiaugsmu tenka sutikti Suvalkijoj gimusio ir greičiausiai tik vokiečių okupacijos metais pažinusio ir kartu pamilusio Vilniaus kraštą tolimos Australijos lietuvio Br. Zumerio leidinį "Vilniaus kraštas faktų ir atsiminimų šviesoj". Teisingai autorius rašo, "kad nei vienos valstybės sostinė neturi tiek pretendentų, kiek jų turi Vilnius. Juk niekas nesisavina Paryžiaus; niekas nesiginčija, kad Varšuva ne Lenkijos sostinė; niekas nekelia klausimo, jog Minskas ne gudų žemėje, nors jis įsikūręs priešistorinėse baltų srityse; niekas nesako, kad Berlynas ne Vokietijos sostinė, nors ir stovi buvusiose slavų žemėse. Taip pat niekas istorijos vadovėliuose nerašo, kad Krokuva ne senosios Lenkijos, o Lietuvos sostinė, kadangi joje lietuviškas Vytis buvo neretesnis svečias už lenkišką erelį. Tačiau Gedimino įkurtoji Lietuvos sostinė Vilnius — nuo seniausių amžių besirandanti lietuviškų žemių centre, amžių glūdumoje buvusi pagoniškosios Lietuvos šventovė — yra tapusi savinimosi, politinių intrigų, nešvarių kombinacijų ir ginčų objektu lenkų, gudų bei rusų" (267 psl.).

Padalinęs knygą į nemažus skyrius, autorius Vilniaus klausimą pradeda nuo istorinių laikų, pažymėdamas, kad Gedimino laiškai į Vakarus išveda Vilnių kaip Lietuvos sostinę, nes "tuose laiškuose pažymėta, kad jie surašyti "karališkame mieste, vadinamame Vilnium (In civitate nostra regia Vilna dicta). Kasinėjimai Gedimino kalne rodo, kad čia būta įsitvirtinimų jau V a. po Kristaus" (268 psl. tačiau autorius nenurodo šių teigimų šaltinių).

Autorius nekaltina vien tik lenkų Vilniaus klausime. Jis sako, kad "pirmąjį pasikėsinimo aktą prieš Vilnių, kaip Lietuvos sostinę, atliko rusai. Po paskutiniojo Lietuvos-Lenkijos padalinimo, tik užėmus Lietuvą rusams, caro įsakymu buvo uždrausta Vilnių vadinti Lietuvos sostine" (268 psl.). Ir tik vėliau lenkai ir pagaliau gudai pradėjo reikšti pretenzijas į mūsų sostinę.

Keturiuose leidinio skyriuose autorius chronoligine tvarka žvelgia į Vilniaus klausimą, daugiausia pasinaudodamas lietuviškais šaltiniais, išeivijos laikraščių ištraukom, lenkų išeivių leidiniais, įdėdamas taip pat dalį savo įspūdžių iš vokiečių okupacijos Vilniaus krašte.

Gaila, kad autoriui nepavyko gauti P. Lossovskio leidinio, ("TZ" buvo spausdinta dalinė santrauka), kuriame lenkas labai objektyviai, remdamasis įvairių tarptautinių archyvų šaltiniais, puikiai nušviečė Vilniaus klausimą. Greičiausia Br. Zumeris rašė dar prieš P. Lossovskio knygos pasirodymą (Varšuva, 1966 m.). Bereikalingai jis taip pat įsileido į pokarinę nepriklausomos Lenkijos lenkinimo politiką Vilniaus krašte. Tai puikiai atliko jau J. Cicėnas leidinyje "Vilnius tarp audrų". Autoriui reikėjo plačiau nušviesti 1941—1944 m. vokiečių politiką Vilniaus krašto lietuvių-lenkų ginče (tam medžiagą jis rastų pas teisininką St. Lazdinį Klevelande) ir dabartinę okupanto viena ranka "laiminimą" lenkų organizacinę veiklą Vilniaus krašte.

Yra leidinyje ir keletas klaidų, ypač lenkų kalboje, kaip pvz. 319 psl. "rozkaz" yra ne "klausau", bet "įsakymas"; 341 psl. "pika, lakomstva i niečistosc" turėtų būti "pycha, lakomstwo i nieczystosc" — puikybė, gobšumas ir nešvara"; 351 psl. ne "choroba Litwa", bet "chrobra Litwa" — narsioji Lietuva; 333 psl. nurodomas "Vilniaus Žodžio" savaitraščio tiražas 4000 egz. Iki pat Vilniaus atgavimo teko jį ekspedijuoti. Jo tiražas buvo 2.000 — 2.500. Pasigendam daugiau žemėlapių (tik šeši), pasigendam ir nuotraukų. Ne trafaretinių, matomų Vilniaus Dienos proga bent keliuose mūsų laikraščiuose iš Lietuvos kariuomenės įžygiavimo į mūsų sostinę, kartais net caristinių laikų Vilniaus Katedros vaizdo, Gedimino pilies. Ne. Visiškai naujų, ypač liečiant "Lietuviškumo naikinimą Vilnijoj" (psl. 332). Autentiškų nuotraukų yra pas gyvenančius šiapus vilniečius lietuvius (ypač vaizduojančių organizacinį gyvenimą okupacijos metais).

Pats leidinio pasirodymas nustelbia pasitaikiusias klaidas, juoba, kad Vilniaus klausimas yra labai svarbus. Tad ir priimam Br. Zumerio "Vilniaus kraštą faktų ir atsiminimų šviesoj" kaip kovos ginklą už mūsų sostinę.

Bronius Zumeris, VILNIAUS KRAŠTAS FAKTŲ IR ATSIMINIMŲ ŠVIESOJ. Atspaudas iš LKM Akademijos metraščio III tomo 267-361 psl. Roma 1967 m. Kaina nei tiražas nepažymėta.

"Birutės rytas" – knygelė vaikams

"Birutės rytas" — tai **Janinos Narūnės** nauja knygutė, skirta priešmokyklinio amžiaus vaikams. Išeivijoje tokios literatūros ypatingai pasigendama, todėl naujas įnašas į vaikų lobyną yra džiuginantis.

Knygutėje eiliuota forma aprašytas Birutės rytas nuo jos pabudimo iki išėjimo į vaikų darželį. Birutė — tai pavyzdinga mergaitė, savarankiška, švari, tvarkinga, mylinti tėvelius ir paukštelius. Teigiamas charakteris maloniai nuteiks mažus skaitytojus (klausytojus) ir gal paskatins pasekti jos pavyzdžiu. Tema labai artima mažiems vaikams, o eiliavimo forma pasižymi lengvumu ir paprastumu.

Knygutė iliustruota dail. M. Rimos Kulmanienės. Kiekviename puslapyje yra iliustracija — penkios spalvotos ir tiek pat nespalvotų. Iliustracijos aiškios, spalvotosios gana ryškios, patrauklios ir pasižymi darniu spalvingumu. Birutė ir mama pavaizduotos tautiniuose drabužiuose, o namelis papuoštas lietuviškais motyvais. Kaikurios iliustracijos turinio ryškumo atžvilgiu nėra išsamios. Pvz. 7 psl. kalbama apie saulutę, paukštelius, zylutę, kuri žadina Birutę. Deja, iliustracijoje tų dalykų nematyti — joje tik pristatytas namelis tarp medžių. 11 psl. tekste kalbama apie išėmimą drabužėlio iš spintos, bet jos nematyti iliustracijoje. Nupieštas lietuviškas ornamentas, užimąs nemažai vietos, netaip svarbus. Spinta reikalinga teksto atkūrimui. Ornamentu galėtų būti papuošta spinta. 18 psl. tekste du kartus minimi tėveliai ir posmelis baigiamas žodžiais "mama tėte ar matai?" Bet kur jie? Matome prie stalo tik vieną valgančią Birutę. Pristatymas visos šeimos turėtų, be to, dar ir auklėjančios reikšmės. 9 psl. prausyklą tiksliau būtų pavaizduoti tokią, kokią vaikai mato kasdien savo artimiausioj aplinkoj. Dubuo ant kėdės ir ąsotis reikalaus paaiškinimo (kažin ar vaikas žino pavadinimus daiktų savo namų prausykloje? Nuo artimiausios aplinkos turėtume eiti prie tolimesnės). 16 psl. Birutė pavaizduota apsirengusi ilgais tautiniais drabužėliais. Ji atrodytų vaikiškesnė ir būtų vaikams artimesnė, panaši į juos, jei būtų trumpais drabužėliais pakeliui į darželį. Iliustracijoje ji pavaizduota einanti į darželį su krepšeliu grybauti. Vaikai šiame krašte to nemato. Iliustracijos priešmokyklinio amžiaus vaikams pageidautinos visos spalvotos. Juos apglėbiantis pasaulis yra spalvingas.

Priešmokyklinio amžiaus vaikas yra jautrus tam, ką girdi, ką mato, ir jo galvojimas yra konkretus. Iliustracija turėtų pateikti vaikams objektus, susietus su tekstu, kurie padėtų įsisiausti į skaitomą dalyką, pažadintų vaiko galvojimą ir tuo padėtu dar nemokančiam skaityti atkurti tai, ką girdėjo. Iliustracijos 14, 15, 16 psl. visapusiškai geros.

Knygutė "Birutės rytas" yra atskridusi iš Pietų Amerikos (ten spausdinta). Ji norėtų aplankyti kiekviena lietuvišką šeimą ir pradžiuginti pačius mažuosius lietuvišku žodžiu.

Knygutė spausdinta Kolumbijoje, Medelline. Jos apimtis 16 psl. Viršelis — minkšto popieriaus, meniškai patrauklus. Kaina 95 ct. Gaunama "Drauge".

A. Abr.

ĮRAŠYK SAVO VARDĄ
LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ
KOPLYČIOJE
ŠV. PETRO BAZILIKOJE, ROMOJE.

Lietuvių tautos kankinių atminimui Aušros Vartų Šv. Marijos — Gailestingumo Motinos koplyčios darbai jau pradėti. Koplyčia bus baigta 1968 metais, jeigu laiku surinksime lėšas. Visi lietuviai, ne tik suaugę, bet ir vaikai, prisidėkime savo auka prie šio mūsų tautos kankinių paminklo.

Aukoms adresas: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, W. 68 St., Chicago, Ill. 60629, USA.

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible).

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS JAUNIMO TEATRAS, suorganizuotas Čikagoje, pirmam pastatymui pasirinko A. Kairio 2 veiksmų komediją "Curriculum vitae". Režisūra ir muzika rūpinasi kompoz. D. Lapinskas; vaidins 34 neseniai įsteigtos dramos studijos lankytojai. Numatomi trys spektakliai Jaunimo Centre — gegužės 18, 19 ir 25 d.d.

DR. ALGIRDAS AVIŽIENIS, Kalifornijos universiteto, Los Angeles, inžinerijos asistentas profesorius, Niujorke įvykusiame elektros ir elektronikos inžinierių instituto suvažiavime pristatė naujai sukurtus elektroninius skaitytuvus, kurie patys pastebės savo daromas klaidas trijų kontrolės įtaisų dėka ir suklydusias skaitytuvų dalis pakeis naujomis. Prie šio "Star" projekto dr. A. Avižienis su keliais kitais inžinieriais pradėjo dirbti 1961 m. Užsakymą yra davusi Jet Propulsion laboratorija Pasadenos mieste, Kalifornijoje, priklausanti Kalifornijos technologijos institutui ir gaminanti dalis amerikiečių erdvėlaiviams. Lietuvio suprojektuoti skaitytuvai bus didelis palengvinimas astronautams, skrydžio metu negalintiems tikrinti skaitytuvų darbo ir pakeisti jų sutrikusių dalių.

DR. RIMVYDAS ŠILBAJORIS, profesoriaująs Ohio valstybiniame universitete, pakviestas į Oklahomos universiteto leidžiamo žurnalo "Books Abroad" redakcinį kolektyvą. Šis leidinys yra žinomas tarptautiniu mastu.

HENRIKO NAGIO eilėraščius, išverstus į anglų kalbą Roberto ir Aldonos Page, paskelbė "The Hudson Review" 1967-68 m. žiemos laidoje.

SOL. ALDONA STEMPUŽIENĖ, mezzo-sopranas, neseniai dainavusi su Klevelando simfoniniu orkestru, pakviesta dalyvauti rugpjūčio 9 d. San Diego, Kalifornijoje, rengiamame San Diego simfoninio orkestro koncerte.

PROF. A. KLIMAS, dėstąs filologiją Ročesterio universitete, sutiko suredaguoti dar vieną "Lituanus" nr. Jis ruošia aiškinamąjį lietuvių kalbos žodyną mokykloms, o su prof. Schmalstieg rengia veikalą "A Glossary of Lithuanian Linguistic Terms". Birželio mėn. jis dalyvaus baltiečių kalbotyros mokslinėje konferencijoje su paskaita.

KOMPOZ. BRONIAUS BUDRIŪNO naujoji kantata "Gintaro krašto baladė" (žodžiai prof. dr. Elenos Tumienės) bus atlikta Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos tradicinėje Lietuvių Dienoje, kuri šiemet rengiama birželio 16 Marshall gimnazijos auditorijoje, Los Angeles mieste.

PROF. JURGIO BALTRUŠAIČIO legendų apie Egipto deivę Izidą tyrinėjimų studiją "La Quête d'Isis" ("Izidos ieškojimas") išleido O. Perrin leidykla Paryžiuje. Tai yra jau penkioliktoji jo knyga, turinti 300 psl. ir 160 iliustracijų. Prof. J. Baltrušaičiui neseniai buvo padaryta operacija Paryžiaus universiteto klinikoje.

DAILININKŲ S. SMALINSKIENĖS, J. PAUTIENIAUS IR J. DAGIO kūrinių paroda rengiama Worcester, Mass., balandžio 27 d. naujai atremontuotoje salėje Maironio parke.

LOS ANGELES LATVIŲ TEATRAS savo krašto nepriklausomybės penkiasdešimtmetį atžymės gastrolėmis 33-jose JAV ir Kanados vietovėse. Žodžio ir šokio programą, vaizduojančią latvių tautos kelią, atliks režisorius-aktorius **Ansis Tipans** ir choreografė-šokėja **Vija Vėtra**. Abu jie yra gimę Latvijoje. A. Tipans vaidybos meną studijavo Rygos konservatorijos teatriniame fakultete, dirbo filmuose ir Latvijos tautiniame teatre. Amerikoje jam jau yra tekę vaidinti visoje eilėje televizijos programų, kaip pvz. Combat, Troubleshooters, U. S. Marshall, David Niven Show ir kt. V. Vėtra šokio meno mokėsi Austrijoje, Indijoje, Ispanijoje. Kaip šokėja ji yra pasirodžiusi Europos, Australijos, Amerikos teatruose, operose, filmuose ir televizijų programose. Į šių dviejų menininkų gastroles raginami atkreipti dėmesį Kanados ir artimesnių JAV vietovių lietuviai. Žodžio ir šokio vakarai rengiami: Vankuveryje — balandžio 27 d., 8 v.v., 6520 Oak St., Ročesteryje — birželio 6 d., 8 v.v., YMCA, 175 N. Clinton Ave., Hamiltone - birž. 7 d., 8 v.v., YWCA, 79 James St. So., Toronte — birž. 8 d., 7.30 v.v. ir birž. 9 d., 6 v.v., St. Andrej's Church, Carlton ir Jarvis gatvių kampas, Montrealyje — birž. 11 d., 7.30 v.v. (informacijos teikiamos tel. 748-7177), Londone — birž. 14 d., 8 v.v., 419 Hill St., Detroite — birž. 15 d., 8 v.v., 111 E. Kirby St.

PLB VALDYBA PLANUOJA koncertams į P. Ameriką siųsti sol. Aldoną Stempužienę, pianistą Andrių Kuprevičių ir kompozitorių Darių Lapinską. Jungtinis finansų komitetas kelionės išlaidoms pažadėjo $3.000. Į planus yra įtraukti koncertai su simfoniniu orkestru, jeigu jį pavyktų gauti. Gaila, kad šioje išvykoje nedalyvaus žymiausias išeivijos tenoras Stasys Baras ir nė viena jaunųjų dainininkių.

PRANAS IMSRYS-BASTYS paruošė eilėraščių knygą vaikams "Tėviškėlę aš regiu", kuri bus spausdinama "Vilties" spaustuvėje, Klevelande.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

VARGONŲ MUZIKOS TARPTAUTINIS FESTIVALIS balandžio pirmąją savaitę buvo surengtas Vilniuje ir Kaune. Vienuolikos koncertų programą atliko lietuviai vargoninkai — L. Digrys, B. Vasiliauskas, G. Lukšaitė, V. Trinkūnaitė ir V. Prekerytė, svečiai — E. Kovačis iš Budapešto, J. Jargonis iš Krokuvos, L. Roizmanas iš Maskvos, H. Lepnurmas ir Talino ir O. Jančenka iš Minsko. Jiems talkino M. Dvarionaitės diriguojamas Vilniaus filharmonijos simfoninis orkestras, S. Sondeckio — kamerinis orkestras, D. Svirskio — Vilniaus konservatorijos violončelistų ansamblis, smuikininkas E. Digrys, dainininkės B. Almonaitytė ir E. Kornejeva. Koncertai vyko Vilniaus filharmonijoje, skulptūros ir vitražo galerija paverstoje Kauno Įgulos bažnyčioje.

"VILNIAUS AIDAI", Teisučio Saldausko vadovaujamas estradinis ansamblis, pradėjo mėnesį truksiančias gastroles Ukrainos miestuose.

VILNIAUS UNIVERSITETO mokslinė taryba pasiūlė 1968 m. respublikine premija atžymėti filologijos mokslų dr. Z. Zinkevičiaus monografiją "Lietuvių dialektologija". Šis veikalas esąs svarbus lituanistikai, baltistikai, slavistikai ir indoeuropistikai.

VYDŪNO ŠIMTOSIOMS GIMIMO METINĖMS skirta paroda atidaryta Vilniaus respublikinėje bibliotekoje. Lankytojai čia galės susipažinti su jo knygomis, pirmaisiais leidiniais Tilžėje, dramaturgijos, filosofijos ir filologijos darbais. Parodą papildo leidiniai iš Helsinkio, Leipzigo, Berlyno, Paryžiaus, Rygiškių Jono, V. Mykolaičio-Putino recenzijos ir šiemet paskelbtos studijos apie Vydūno kūrybą.

PABALTIJO JAUNŲJŲ DAININKŲ konkurse Taline, Estijoje, antrą premiją laimėjo Vilniaus konservatorijos studentė Giedrė Kaukaitė. Vilniuje įvykusiose konkursinėse varžybose ji buvo atžymėta pirmąja premija.

VILNIAUS PEDAGOGINIO INSTITUTO dainų ir šokių ansamblis "Šviesa", vadovaujamas Algirdo Vyžinto, specialiu koncertu atžymėjo 15 metų veiklos sukaktį. Šokėjų grupė buvo suorganizuota jau 1944 m., bet pirmasis koncertas su choru ir šokėjais, kanklių ir skudučių orkestru įvyko 1953 m. Ansamblis yra surengęs daugiau kaip 500 koncertų beveik visuose Lietuvos miestuose, Maskvoje, Minske, Rygoje, Taline, Leningrade, Kieve, Kišiniove, Odesoje, Lvive, Užkarpatėje, gastrolavęs R. Vokietijoje ir Suomijoje. Per 15 metų ansamblio gretose yra šokę ir dainavę daugiau kaip 300 dabartinių mokytojų. Nemaža jų dalis dalyvavo sukaktuviniame koncerte, papildydami dabartinių ansambliečių eiles.

VILNIAUS TEATRO IR MUZIKOS MUZĖJUJE atidaryta 1941. V. 30 mirusio aktoriaus ir režisoriaus Algirdo Jaškevičiaus nuotraukų, rankraščių, scenovaizdžių ir drabužių eskizų paroda jo 60-tojo gimtadienio proga. Apie velionies gyvenimą ir sceninį darbą žodį tarė dail. prof. A. Gudaitis, poetas A. Miškinis, dramaturgas V. Miliūnas, aktoriai — J. Kanopka, M. Mironaitė, A. Žalenkevičaitė-Petrauskienė, A. Kernagis ir V. Jurkūnas.

VILNIUJE ĮVYKUSIAME KONKURSE buvo atrinkti kandidatai atlikti programai sovietų kompartijos iniciatyva rengiamame IX jaunimo festivalyje, kuris šiemet įvyks liepos 28 — rugpjūčio 6 d.d. Sofijoje. Kelionė į Bulgariją pažadėta "Lietuvos" ansamblio jaunimo grupei, R. Balčiūno vadovaujamam pučiamųjų orkestrui "Trimitas", Pabaltijo dainininkų varžybose II vietą laimėjusiai Vilniaus konservatorijos studentei Giedrei Kaukaitei, "Estradinių melodijų" ansamblio solistui J. Žukauskui, dviem pramoginių šokių atlikėjų porom — Jūratei ir Česlovui Norvaišoms, Dalei ir Vidui Kamaičiams. Kandidatais į Sovietų Sąjungos delegaciją atrinkti: S. Sondeckio vadovaujamas kamerinis orkestras, Kauno dramos teatro pantomimos grupė ir Vilniaus konservatorijos studentų styginis kvartetas. Jiems teks dalyvauti baigminėse kandidatų varžybose birželio mėn. Maskvoje.

PRIE PAMINKLŲ APSAUGOS ir kraštotyros draugijos Vilniaus skyriaus suorganizuota lietuvių kalbos sekcija pastaruoju metu didelį dėmesį skiria Vilniaus krašto vietovardžiams, jų tarmiškų formų perkėlimui į literatūrinę kalbą. Čia daug padėtų lig šiol neišleistas visos Lietuvos vietovardžių žodynas. Lietuvių kalbos ir literatūros instituto toponimikos grupės vadovas A. Vanagas "Tiesos" kovo 13 d. laidoje žodyno problemą nušviečė T. Pažūsienė: "Autentiškos medžiagos vietovardžių žodynui turime sukaupę pakankamai. Kodėl jo nerašome? Kodėl jo nėra instituto darbų planuose? Matyt, todėl, kad nebuvo rimtesnio visuomenės, spaudos skatinimo ir paraginimo. Jeigu toponimikos grupei paskirtų bent porą etatų, žodyną galėtume parašyti gana greit."

DAIL. VERONIKA ŠLEIVYTĖ savo amžiaus šešiasdešimtmetį ir kūrybinio darbo trisdešimtmetį atžymėjo Ukmergėje surengta paroda, kurioje yra išstatyta 120 tapybos ir grafikos darbų. **V. Kst.**

MANN MARTEL

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-ri langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui. $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd. Tel. 249-7691

DUNDAS — JANE, $32.700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirma skola iš 7%.

MIMICO, $10.000 įmokėti, didelis 2-jų šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžiai, rūsyje 2 kambariai; pirma skola $20.000 iš 7½%; prašoma kaina $36.000.

ISLINGTON - WESTWAY, $32.500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno augšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

WESTON RD. — WILSON AV., $23.900, atskiras namas, sklypas 57x213 pėdų, skola iš 7%, greitas užėmimas.

BLOOR — ROYAL YORK RD.. $32.500 prašoma kaina, atskiras vieno augšto plytų namas, 5-ki kambariai ir 2 dideli kambariai rūsyje, 2 prausyklos, namas arti prie Bloor ir tik keleto metų senumo.

ISLINGTON—NORSEMAN, $5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras plytų namas, švarus, didelis kambarys rūsyje ir didelis sklypas.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA: už depozitus — 4¾%,
už šėrus — 5½%

IMA:
už naujas asmenines paskolas — 7½% (už senas paliekama 7%);
už naujas ir pratęsiamas nekilnojamo turto paskolas — 7½% (senos paliekamos iš 6½%)

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.

$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

ANNETTE — RUNNYMEDE, 9 kambariai, mūrinis atskiras, alyva šildymas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, vieta garažui. Įmokėti apie $9—10.000; prašoma kaina tik $29.500.

OAKWOOD — DAVENPORT, originalus dvibutis (duplex), du butai po 6 kambarius, privatus įvažiavimas, dvigubas garažas. Įmokėti apie $10.000.

BLOOR — ALHAMBRA, atskiras, mūrinis, 8 kambariai, 3 prausyklos, 3 virtuvės, dvigubas garažas. Įmokėti apie $12—14.000 ir viena atvira skola 10-čiai metų.

RUSHOLME RD. — BLOOR, 8 dideli ir gražūs kambariai per du augštus, atskiras. gerų plytų; alyva šildomas, ekstra kambarys rūsyje, didelis ir gražus kiemas, dvigubas garažas. Įmokėti apie $15.000 ir viena atvira skola 10-čiai metų.

NEW TORONTO — LAKESHORE RD., šeši butai (24 kamb.), naujos statybos, metinės pajamos virš $7.000. Įmokėti apie $25—30.000 ir viena skola išmokėjimui 10-čiai metų. Prašoma kaina žema.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

WESTON — LAWRENCE AVE, $40.000 įmokėti, 29 butų apartamentas, 10 metų senumo, butas po 2 miegamuosius; už butą prašo $13,000.

INDIAN RD. — DUNDAS, $4.000 įmokėti, mūro, 8 kambariai, 2 virtuvės, kaina $18.900.

SWANSEA, $10.000 įmokėti mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis (bungalow), garažas, privatus įvažiavimas.

NEW TORONTO, $5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis, garažas, privatus įvažiavimas; prašo $21.000.

AVENUE RD — LAWRENCE, $6.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis, 2 garažai, privatus įvažiavimas, kaina $26.000.

KING — RONCESVALLES, $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 4 butų apartamentas (31 kambarys), geros pajamos, prašo $78.900.

JANE — ANNETTTE, $8.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių vienaaugštis, garažas, privatus įvažiavimas; prašo $24.900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

Paskutinis pasiruošimas prieš pasikeliant scenos uždangai... Viena iš N. Pradėtosios Marijos seselių Toronte, kur sėkmingai veikia vaikų darželis. Balandžio 21 d. torontiečiai paminės seselių veiklos penkiasdešimtmetį Nuotr. S. Dabkaus

TORONTO ONT

Lietuviu skautu veikla

● Obuolių Diena — balandžio 27. Dalyvauja "Rambyno" tunto skautai. Atminkime: reikia tvarkingų uniformų ir kiek galint didesnio dalyvių skaičiaus. Smulkią informaciją teikia vienetų vadovai.

● Priešvelykinėmis dienomis "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų skautaitės dalyvavo abiejose katalikų parapijose Švenčiausiojo adoracijoje.

● Yra skaučių uniformoms medžiagos ir diržų. Kreiptis į ps. A. Jankaitienę tel. RO 2-3838.

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų išvyka į Hamiltoną — balandžio 28 d. Išvykos reikalais kreiptis į ps. L. Gvildienę tel. AT 2-5995.

● Vienetų vadovai yra prašomi sudaryti vykstančių į tautinę stovyklą sąrašus. Registruojant berniukus, būtinai užrašyti jų ūgį ir svorį. Tai reikia žinoti Brolijos vadijai, kuri visiems stovyklautojams parūpins kasdieninius darbo marškinėlius.

● Penktąją Romuvos stovyklą pereitą vasarą labai įdomiai nufilmavo ps. S. Škėma. Jis sutiko, visa sutvarkius ir papildžius, paruošti filmą, kuris bus demonstruojamas tautinėje stovykloje.

● N. P. Marijos seselių pagerbimo popietė — balandžio 21 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Skautai-tės kviečiami ir raginami šioje šventėje dalyvauti. **Č. S.**

PADĖKA

Lankiusiems mane ligoninėje reiškiu nuoširdžią padėką gerb. kleb. kun. P. Ažubaliui ir Tėvui Pauliui.

Ypatingą padėką reiškiu dr. Tile, dr. A. Valadkai ir dr. J. Yčui už gydymą, o ligoninės seselėms už slaugymą.

Nuoširdžiai dėkoju seselėms, K. L. Kat. Moterų Dr-jos Prisikėlimo ir Šv. Jono Kr. parapijų skyriams už dovanas ir linkėjimus.

Visiems kitiems, kurie mane apdovanojo dovanomis, gėlėmis ir pareiškė man raštu arba žodžiu užuojautas bei linkėjimus greit pasveikti, reiškiu nuoširdžiausią padėką.

Tegul Dievulis Jums visiems atlygina —

Juozas Vaitkevičius

PADĖKA

Š. m. kovo 30 d. mirusio Toronto šaulių Vl. Pūtvio kuopos šaulio, Lietuvos nepriklausomybės kovų veterano kūrėjo-savanorio Juozo Juškevičiaus atminimui pagerbti jo testamento vykdytojai sūnėnas V. Juškevičius, S. Dačkus ir A. Janulaitis paskyrė kuopai 100 dolerių. Šios sumos dalį kuopos valdyba numato panaudoti šauliškai spaudai paremti. Testamento vykdytojams kuopos valdyba taria šauliską ačiū.

Valdyba

Dr. St. Haidasz, Parkdale rinkiminės apylinkės atstovas federaciniame parlamente, kovo 29 d. liberalų partijos susirinkime vėl nominuotas kandidatu sekantiems rinkimams. Nors jis yra lenkų kilmės, bet rūpinasi visų tautybių reikalais ir lengvai prieinamas savo apylinkės žmonėms įvairiais reikalais. Jis yra medicinos daktaras, taipgi baigęs filosofinius ir politinius mokslus.

Toronto estai labai daug dėmesio kreipia į akademinį jaunimą. Vien Toronto universitete yra 25 dėstytojai. Studentams yra įsteigtas vadinamas "Fraternity House". Estų vadai turima būkle dar nėra patenkinti ir planuoja naujas patalpas. Jie turi sutelkę iš įvairių organizacijų $100.000 ir yra užsimoję, su valdžios pagalba, statydinti didžiulius keliolikos augštų studentų rūmus Toronto universiteto rajone. Jame vienas augštas būtų pavestas vien estų studentams ir akademikams, o kituose — patalpos kanadiečiams studentams. Tikimasi iš Kanados valdžios gauti paskolą, kuri pažadėta. Planus ruošia Tampold Wells Architects. Rūmais naudotųsi visi studentai. Galimas dalykas, kad lietuviai pastate galėtų įsirengti savo būstinę.

Toronto miesto valdyba (Board of Control) nutarė grąžinti Juozui Račiui, gyv. Kenneth Ave., nusavintą sklypo dalį, kuri turėjo būti panaudota kaimynams reikalingam privažiavimui į savo garažus. Bylai laimėti J. Račys išleido $500. Miesto valdyba nutarė išmokėti jam $300, nors buvo pasiūlymas išmokėti $500. Mat, pasipriešino Allan Lamport; esą tas pilietis pervėlai iškėlė bylą. "The Globe a. Mail" bal. 5 laidoje ta tema parašė net vedamąjį, kuriame padarė priekaištą A. Lamprotui. Jis neseniai pats turėjo teisminę bylą, kurios išlaidas padengė miesto valdyba. Valdybos narė C. Campbell pasiūlė ištirti J. Račio atveji — kodėl įvyko toks nesusipratimas.

Ateitininkų žinios

Studentų ateitininkų pavasario ideologiniai kursai įvyks Dainavoje balandžio 27-28 d. ir JAV rytų pakraštyje "Rota" latvių stovyklavietėje Catskill kalnuose prie Niujorko balandžio 20-21 d. Norintieji dalyvauti tepraneša SAS pirm. Vaidevučiui Valaičiui, 6641 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629, tel. 312-GR6-8282. Iš visų kursantų bus reikalaujama aktyvaus dalyvavimo kursų programoje. Kursų kaina $20 asmeniui.

SAS CV

Egzaminai duodantiem įžodį įvyks šį šeštadienį, balandžio 20, šia tvarka: **vyr. moksleiviams** — 2 v., **jaunučiams ir jaunesniesiems** berniukams ir mergaitėms 3.30 v., **studentams** — 4.30 v. Visi egzaminai vyks ateitininkų kambaryje. Dar kartą primenama, kad egzaminams reikia gerai pasiruošti.

Svarbu visiems! Visi vyresnieji moksleiviai, jaunučiai ir jaunesnieji berniukai ir mergaitės susirenka sekmadienį, balandžio 21 d., 12 val., L. V. Namuose giedojimo repeticijai. Tai vienintelė repeticija prieš šventę. Labai svarbu, kad giedojimas per Mišias šventės metu būtų gražus. Tad sekmadienį 12 v. pas seseles!

Ateitininkų tėvai raginami dalyvauti sendraugių rengiamoje vakarienėje, šeštadienį, balandžio 27, Prisikėlimo par. parodų salėje.

Visi ateitininkai ir tėvai dalyvauja seselių popietėje šį sekmadienį, 4 v.

"Star" dienraščio laiškų skyriuje David Collins, priekaištaudamas Jungtinėms Tautoms, tarp kitko sako: "Kodėl nepasmerkiama Sov. Sąjunga už nepasitraukimą iš Baltijos ir kitų kraštų, kuriuos jėga užėmė?"

Ateitininkų šventėje gauna ženklelį Nuotr. S. Dabkaus

A † A

JUOZUI DUBININKUI staiga mirus,

jo motinai, seserims, broliui ir jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą bei kartu liūdime —

O. ir A. Dumčiai **M. Rudaitienė**
Augustinas Dumčius **A. Kareiva**
O. ir J. Rugeliai

PADĖKA

A. a. Jono Yokubyno mirties proga "Tėvynės Prisiminimų" radijo programoje jos vedėjas J. R. Simanavičius labai gražiai prisiminė velionį žodžiu ir "Ave Maria" giesme. Šeimos ir savo vardu prašau priimti nuoširdų dėkingumą.

Maria F. Yokubynienė

PAJIEŠKOJIMAS

Juozas Banevičius, Lietuvoje, gyvenęs Tveruose, jieško **Vaclovo Songailos** (sūnus Rozalijos). Jį patį, arba žinančius apie jį, prašau atsiliepti adresu:

M. Rimkus, 6643 So. Maplewood Ave,
Chicago, Ill., 60629, U.S.A.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MISINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

GARDEN — SUNNYSIDE, $7.000 įmokėti, atskiras 7 kambarių namas, vandens - alyvos šildymas, garažas, viena atvira skola balansui 10-čiai metų.

BABY POINT, apie $8.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas, viena atvira skola 10-čiai metų.

GEOFFREY — HIGH PARK, apie $10.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras didžiulis namas, užbaigtas rūsys, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu, puiki nuomojimui vieta.

RUNNYMEDE RD. — BLOOR, 8 kambarių, rupių plytų atskiras namas, vandens - alyvos šildymas, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, namas be skolų.

BLOOR — DUNDAS, puikus vos keleto metų senumo, 5 butų apartamentas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, balkonai, garažai su privačiu įvažiavimu, viskas išnuomota, turi būti parduotas.

ROYAL YORK — BLOOR — NORSEMAN, gražus 6 kambarių vienaaugštis, užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas su dvigubu garažu.

DURIE ST., 7 kambarių, atskiras namas, kvadratinis planas, užbaigtas rūsys, garažas, greitas užėmimas.

SWANSEA — BLOOR, apie $18.000 įmokėti puikus 11 kambarių per du augštus, vos keliolikos metų senumo atskiras namas, garažai su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola balansui 10-čiai metų, nedideli mokesčiai, labai graži vieta.

KINGSWAY — ROYAL YORK, originalus 13 kambarių dvibutis - dupleksas, vandens - alyvos šildymas, garažai su privačiu įvažiavimu, antras augštas išnuomotas už $235.00 mėnesiui.

24 BUTŲ APARTAMENTAS, su balkonais, gauna apie $36.000 metinių pajamų, maždaug 6 metų senumo, neaugšta kaina, viskas išnuomota, nebloga investacija, apie $60.0000 įmokėti.

30 BUTŲ APARTAMENTAS, apie $70.000 ar mažiau įmokėti, maždaug $46.000 metinių pajamų, virš 10% palūkanų už investuotą kapitalą.

BENZINO STOTIS - RESTORANAS, $15.000 įmokėti, modernūs — nauji įrengimai, ant labai judraus plento — tik 89 mylios nuo Toronto; galima keisti į namą, labai skubus pardavimas; priėjimas prie Georgian Bay ežero, neaugšta kaina.

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

BLOOR — DORVAL GATVĖS, $26.900 prašoma kaina, atskiras plytų namas, per 2 augštu, 6 kambariai, nauja šildymo sistema (oru — alyva), gana didelis sklypas ir garažas. Įmokėti apie $10.000.

BLOOR — ALHAMBRA G-VĖS, $29.500 prašoma kaina, pusiau atskiras plytų namas, 8 kambariai per 3 augštus, geras pelnas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas; įmokėti $10.000.

ABBOT — GATVĖ, 7 dideli kambariai, atskiras plytų namas, automobiliui vieta įvažiuoti, nepereinami kambariai, namas išmokėtas, savininkas ima balansui vieną atvirą mortgičių 10 metų. Prieinama kaina ir įmokėjimas.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

10 AKRŲ PRIE DON MILLS RD., 697 pėdų priekis, lygi žemė, netoli Keswick'o. Prašo $10.000.

100 AKRŲ VASARVIETĖ - ŪKIS ties Wasaga prie dviejų plentų, prie miestelio, 2½ mylios nuo lietuvių vasarvietės, lygi ir derlinga žemė, upelis; ūkis tinka padalinti į vertingus sklypus, namas su visais patogumais, tinkamas vasarojimui, didelis tvartas ir daržinė. Įmokėti apie $6.000; prašoma kaina nėra perdidelė.

PARKDALE, 2 AUGŠTŲ, $8.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 8 kambariai. 2 virtuvės, 2 prausyklos, apšildymas vandeniu.

BLOOR — BATHURST, 11 kambarių, 8.000 įmokėti; 3 prausyklos, 2 virtuvės, su visais baldais, šoninis įvažiavimas.

KRAUTUVĖ RONCESVALLES — DUNDAS, $8.000 įmokėti; modernus priekis, 5 kambarių apartamentas nauja krosnis, dvigubas garažas, 7½% vienas mortgičius.

ST. CLAIR, $2.500 įmokėti, pusiau atskiras, 5 kambariai, alyva apšildomas, garažas, 7% mortgičius. Prašo $15.900.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ IŠVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Studžeto ir patarnavimo planai. Išsimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas tel. RO 7-9088 kiekvieną metą

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VAŽIAVIMO • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

A. ŽIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latvją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, pianinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte su gydymu ir t. t.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus iliustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti. mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. (šoninės durys), TORONTO. TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius.

Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 Sav. A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius:

894 COLLEGE ST.

Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

SKAITYTOJAI PASISAKO

"LITHUANIANS IN CANADA"

Tautiečiai, gavę leidinį "Lithuanians in Canada", su visu dėmesiu pradėjo skaityti džiaugdamiesi savo pirmuoju dideliu konkrečiu darbu, kuris atneš daug tiesos apie lietuvius svetimųjų tarpe ir duos žinių visiems lietuviams, kurie apie savus nežinojo.

Geriausią tačiau sėklą tas leidinys pasės jaunimo tarpe, kuris geriau paskaito angliškai nei lietuviškai. Štai faktas. Leidinys "Lithuanians in Canada" pateko į vienos šeimos vaikų rankas. Jį pirmiausia pačiupo abi dukterys (gimnazistės). Jos vartė, vartė žiūrinėjo nuotraukas, o paskui vis skaitė ir skaitė, jieškojo, ar nėra tėvų ir kitų pažįstamų fotografijų arba aprašymų. Taip jos abi visą savaitę žiūrinėjo ir atiduodamos tėvui knygą pasakė: "Dabar tai mes žinome tikrai, kas mes esame. Babunė ir mama mums aiškino ir aiškino apie Lietuvą, bet iki tol viskas buvo miglota."

Štai kitas atsitikimas su jaunuoliu, jau baigusiu universitetą. Jis kelias dienas skaitė, vartė, jieškojo savo pavardės ir draugų. Pagaliau tarė: "Man dabar daug aiškiau, kas ta Lietuva yra. Tai 'smart people'. Ką jūs seniai per tuos savo laikraščius ginčijatės, tai geriau rašykite tokias knygas." **J. Vaidlonis**

HIMNO GIEDOJIMAS

Mes esame pratę visi giedoti himną. Taip ir turi būti, nes kas samdo dainininką pagiedoti himną už atlyginima, parodo, kad mokykloj jis nebuvo išmokytas tinkamai vertinti valstybę, kurioje gyvena. Savo laiku mes, margaspalvė, įvairiatautė minia, gavę Kanados pilietybės dokumentus, miesto rotušėje gana darniai visi kartu pagiedojome Kanados himną. Ar Kanados mokyklos išmoko mūsų vaikus taip pagiedoti tą himną, dar nepaaiškėjo.

Šį gero piliečio įprotį — giedoti himną turėtume įdiegti mūsų vaikams. Ir pirmiausia tai turėtų padaryti lietuvių šeštadieninės mokyklos, išmokydamos giedoti abiejų kraštų himnus.

Vyresnieji, giedodami Lietuvos himną, susiduria su vienu sunkumu: jis prasideda peraugštu tonu. Daugelis mūsų tegalime jį giedoti oktava žemiau (turiu galvoje taisyklingą giedojimą, taikantis prie giedančio choro). Bet giedojimas oktava žemiau choro tono yra profaniškas. Daugelis to drovisi, ir todėl visai negieda, nors labai norėtų (Š. m. Vasario 16 proga Šv. Jono Kr. bažnyčioje per 11 val. pamaldas himną giedančiam chorui visai mažai kas pritarė; mudu su kaimynu giedojome profaniškai — oktava žemiau; gaila!). Reikia imtis priemonių, nes dalykas progresuoja blogojon pusėn. Kompetentinga vadovybė turėtų imtis priemonių — pavesti muzikams peržiūrėti gaidas, padaryti pataisas, kad himno giedojimas pagal gaidų duodamą pirmąjį toną būtų prieinamas kiekvienam lietuviui. **J. D.**

BALTUŠIO ĮSPŪDŽIAI

Ką tik skaičiau J. Baltušio "Tėvų ir brolių takais". Tai įspūdžiai iš Amerikos. Daug rašo, daug nurašo, bet negali apsieiti be tendencijos. Jeigu jis daug važinėja ir aprašinėja pasaulį ir pasaulio šalis, būtų tikrai malonu skaityti panašią knygą apie Sovietų Sąjungą. Kažin ar Baltušis reikštų tokias atviras pastabas, kaip reiškė Amerikoje apie negrus, socialinį teisingumą, milijonierius ir pan.? Kažin ar galėtų reikalauti vadovą, kad vežtų į betkokią vietą, kaip jis (Baltušis) reikalavo vežti į Harlemą ir kitur. Būtų natūralu, jei ši knyga būtų lyg pirmoji dalis į tolimesnius mūsų tėvų ir brolių takus. Aš sveikinčiau tokio atvirumo knygos tęsinį. **V. Ignaitis**

ĄRABAI IR IZRAELIS

Pasaulinės parodos Montrealyje proga į Kanadą buvo atvykusių daug arabų iš Egipto. Jie noriai informavo žurnalistus ir kitus žmones apie karo padėtį tarp Izraelio ir Egipto. Pasak jų, izraelitai kariai, įsiveržę į Egiptą, žudę žmones, prievartavę moteris, padeginėję arabų trobesius ir plėšikavę užimtoje srityje. Vienas Egipto valdininkas tvirtino, kad į Egiptą atbėgo 8.689 arabų pabėgėliai, iš kurių 2.500 vaikai. Gašal Salliman, rimta ir išauklėta 65 metų moteris, tvirtino, kad izraelitai, atėję į kaimus, padeginėję arabų trobas, žudę vyrus, o moteris išvarydavę. Ji pati ėjusi 7 dienas per Sinajų iki pasiekusi Sueso kanalą; netekusi 18 asmenų iš savo šeimos — vyro, sūnų ir anūkų. Dabar, sakė ji, likusi viena ir beturinti tik Alachą. — Gučei Ali Gassan, iš Gazos apylinkės, sakė: atėję izraelitai kariai nedarė skirtumo tarp karių ir civilių žmonių. — Said Kalif, 20 m. amžiaus pirklys iš Rafag apylinkės, arti Gazos, sakė: izraelitai būrius arabų sunaikinę arti Rafag. — Vienas iškalbingas arabas pasakė, esą nereikia stebėtis Egipto pralaimėjimais, nes pats Nasseris esąs arabo tėvo ir Egipte augusios žydės motinos sūnus, palankus komunistams. Po birželio 5-12 d., Izraeliui laimėjus mūšį prieš arabus, Nasseris buvęs kietai užpultas ir kaltinamas arabų karo vadų. Ypač griežtai jį puolęs maršalas Abdel Hakim. Nasseris suėmęs jį ir apie 150 kitų karininkų. Abdel Hakim buvęs likviduotas, nors spauda pranešė, kad pats nusižudęs. Esą arabai dega natūraliu kerštu prieš izraelitus. **I. Krim.**

Izraelio prezidento pareiškimai

Prieš Velykų šventes vėl smarkiau susirėmė Izraelis su Jordanu. Apsišaudymams nutilus, UPI spaudos agentūra Jeruzalėje pabėrė pluoštą minčių Izraelio premjero Levi Eškolio lūpomis, kaip Vid. Rytuose galėtų nusistovėti taikus sugyvenimas tarp Izraelio žydų ir kaimyninių arabų kraštų.

Kovo 2 d., kalbėdamasis su spaudos atstovais, Eškolis pastebėjo, kad Sov. Rusija nesikištų į Izraelio karą su arabais, jei toks vėl įsižiebtų: "Negaliu tikėt, kad rusai rizikuotų pradėti naują pasaulinį karą, įsiveldami į konfliktą." Visdėlto jis priminė rusų posakį: "Kito žmogaus siela — miglos." Vadinasi, galutinai dar nežinia, kaip bolševikai apsispręstų. "Jeigu jie įsikištų, mes kovotume iki paskutinio izraelito!"

"Mes nenorime, kad Amerikos ar kurio kito krašto motina verktų savo sūnaus, padėjusio galvą Vid. Rytuose, bet čia esame nepriklausomi ir kovosime už savo išlikimą", — pareiškė Eškolis. "Blogiausiu atveju rusai gali atsiųsti 'instruktorius', bet nemanau, kad rusų tauta palaikytų prieš Izraelį nukreiptą politiką, nemanau, kad įsijungtų į karą mus sunaikint."

Atsakydamas į klausimus, Eškolis pareiškė: "Izraelis mano, kad rusams nepasiseks atplėšti karalių Husseiną nuo vakariečių. Jeigu Jordanas norės taikos, Izraelis jos neatsisakys."

Kalbėdamas apie Husseiną, Eškolis dar pareiškė: "Nemanau, kad žmonės galėtų taip greit keisti savo santykius su kitais kraštais. Ką gi Rusija gali duoti Husseinui? Tiktai ginklų. Žinau, kad karalius Husseinas tikisi gauti ginklų iš Amerikos. Esu tikras, kad ir prezidentas Nasseris stengiasi vėl atstatyti nutrauktus diplomatinius santykius su Amerika. Pagaliau tai ne mūsų reikalas ir nemanome turį teisės kištis į kitų kraštų vidaus reikalus. Jeigu jie leis mums ramiai gyventi ir nebandys kelti karo, mes eisime savais keliais."

Apie Sueso kanalą Eškolis kalbėjo: "Arba kanalas turės būti atidarytas visiems naudotis laisvai, arba juo nesinaudos nei Kairas nei Jeruzalė. Kanalo atidarymo klausimą esame visuomet pasiruošę svarstyti. Pagrindiniai taikos subjektai ir yra ne kas kitas kaip Jordanas ir Izraelis." Pasak jo, Jordaną pasektų Egiptas ir Libanas, sunkiau esą su Sirija, nes ji dar nesanti tam pasiruošusi.

Dr. P. Mačiulis

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGA balandžio 5-6 dienomis pergyveno savo "juodžiausias" valandas. Tomis dienomis negrai čia sukėlė neramumus, kai buvo nužudytas vienas didžiųjų jų vadų — dr. Martin Luther King. Apie dvi paras Čikagos vakarinė dalis, kuri yra netoli Cicero lietuvių kolonijos, atrodė kaip kovos laukas: degė namai, tratėjo šūviai, buvo plėšiamos krautuvės ir pan. Policija nieko negalėjo padaryti. Buvo iškviesta valstybinė gvardija, kuriai padėti atskubėjo reguliarios kariuomenės daliniai. Tik atvykus apie 12.000 tvarka tapo atstatyta, nors dar nežinia kada kariuomenė galės būti atitraukta ir kada visiškai gyvenimas sunormalės. Praėjus keturiom dienom nuo neramumų pradžios, dar paliktas apsiausties stovis ir nuo 7 v.v. jaunesniems kaip 21 m. amžiaus negalima pasirodyti gatvėje. Uždarytos alkoholinių gėralų parduotuvės bei smuklės, sustabdytas ginklų pardavimas.

Čikagos vakarinėje dalyje esančioje Madison gatvėje po dvi paras trukusių gaisrų bei plėšimų vaizdas atrodo baisus — liko tik griuvėsiai, lyg po karo. Nuostolių padaryta už daug milijonų dolerių. Neramumų metu žuvo 9 žmonės, sužeista apie 500 asmenų, suimta arti 2,000, sudeginta daugiau kaip 200 pastatų. Riaušių rajonuose nebuvo elektros srovės, nebeveikė telefonai, nekursavo autobusai.

Šie neramumai palietė ir lietuvius. Buvo atšaukti kaikurie savaitgalio lietuvių parengimai, jų tarpe ir Klevelando lietuvių teatro spektaklis, kuris turėjo įvykti balandžio 6 d. Dar tos dienos "Draugo" dienraštyje buvo paskelbtas pranešimas, kad spektaklis įvyks (rašydamas kelias dienas prieš spektaklį, šioje skiltyje paminėjau, kad spektaklis įvyko: tai nepasitvirtino). Tomis dienomis ir neriaušių rajonuose gyvenantieji mūsų tautiečiai nedaug judėjo ir įvykius sekė per radiją bei televiziją.

Balandžio 5 d. "Margučio" radijo programa neįvyko, nes ji perduodama iš stoties, kuri buvo riaušių centre — prie Madison ir Western gatvių. Nors pati radijo stotis nelabai daug nukentėjo, tačiau balandžio 7 d. programa buvo perduota iš laikinos studijos kitoje miesto dalyje. Galimas daiktas, "Margučio" valandėlei reikės jieškoti kitos radijo stoties saugesniame rajone.

Neteko girdėti, kad lietuviai būtų daugiau nukentėję šiose riaušėse. Tuose rajonuose, kur riaušės vyko, lietuvių šiuo metu beveik nėra. Tai "juodi" rajonai, kuriuos negrai užėmė iš ten pabėgus baltiesiems.

• • •

"CHICAGO SUN-TIMES" dienraštis balandžio 5 d. laidoje plačiai aprašė lietuviškus margučius; ta proga davė nemažai žinių apie Lietuvą ir apie Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjų, kuriame vyksta margučių marginimo pamokos. Taip pat įdėta Helen Pius nuotrauka prie margučių lėkštės ir Lietuvos žemėlapis. Tame ilgame rašinyje aiškinama, kaip galima išmarginti margučius lietuviškais motyvais. Pats rašinys gerai paruoštas.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjuje vykstančios meno parodos dabar yra skelbiamos kartu su kitose svarbesnėse Čikagos galerijose ruošiamomis parodomis. Čiurlionio Galerijoje rengiamos parodos, gaila, nepatenka į tuos sąrašus.

Balzeko Lietuvių Kultūros Muzėjuje šiuo metu vyksta ir margučių paroda, kuri truks iki balandžio 21 d.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos rėmėjai Čikagoje gegužės 5 d. Jaunimo Centre rengia labdaros pietus. Ši vienuolija šiemet mini 50 metų gyvavimo sukaktį, kurią nori apvainikuoti poilsio namų seneliams užbaigimu. — Čikagos vidurmiestyje nuo gegužės 27 d. iki birželio 1 d. bus atžymėta Pabaltijo valstybių savaitė. Tomis dienomis State gatvėje bus iškabintos šių valstybių vėliavos, bus meninė dalis ir pan. — "Sandaros" savaitraščio metinė pramoga-banketas rengiamas balandžio 28 d. Veteranų salėje. Šio laikraščio redaktorius Mikas Vaidyla yra paskirtas į Čikagos "Senior Citizens Hall of Fame". Paskyrimo iškilmės bus gegužės 22 d. miesto tarybos salėje. — Elena Blandytė, kuri anksčiau daug pasižymėjo kaip aktorė, duos K. V. Banaičio harmonizuotų liaudies dainų rečitalį balandžio 20 d. Jaunimo Centre.

Motina ir sūnus

— Veidą nusiprausei, bet kaip susipurvinai rankas?

— Besiprausdamas veidą.

Raudonojoj Kinijoj

Anglas prekybininkas, turėjęs progą Pekinge išsikalbėti su kiniečiu darbininku, vienos komūnos nariu, tarė:

— Man atrodo, kad kiniečiai labai vargsta: dieną sunkiai dirba ir nuvargina rankas, vakare turi paraduoti ir nuvargina kojas, ir vėlai vakare turi lankyti politinius kursus, kurie nuvargina galvą . . .

— Bet už tai mūsų pilvas ilsisi dieną ir naktį, — atsakė šypsodamasis kinietis.

ŠYPSENOS

Mokykloj

— Pasakyk, Laimut, kur yra Lietuva?

— Tėvelio kambary kabo ant sienos.

Aritmetika

— Sakyk, Mikuti, kiek kojų turi arklys?

— Kai stovi — keturias, o kai bėga — negali suskaičiuoti.

Išminčius ir mirtis

Prieš apie pustrečio tūkstančio metų graikų išminčius Epikuras yra pasakęs: "Tai, kas yra laikoma pačia baisiausia blogybe, mirtis, mums yra niekis, nes kol mes egzistuojam, nėra mirties, o kai ji ateina, mes jau nebeegzistuojam."

Susivaldymas

Poilsio viloje kilo gaisras. Prie grupės žioplių, spoksančių į ugniagesius, prisijungė dar vienas.

— Visai nesuprantu, kodėl visi taip susijaudino? Imkite pavyzdį iš manęs. Kilus gaisrui, aš ramiai pakilau iš lovos, surūkiau cigaretę ir pradėjau rengtis. Be to, dar du kartus keičiau kaklaraištį, kuris netiko prie marškinių.

— Taip, tai nuostabus ir pavyzdingas susivaldymas. Bet kodėl gi tamtas neužsimovei kelnių . . .? **Parinko Pr. Al.**

Vienintelė lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.

Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (geg. 4—10) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. ŠARŪNAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžioklinių šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

Rengiama ekskursija Europon

(AŠTUONIOLIKA DIENŲ LIETUVOJE: BIRŽELIO 8 — 29)

Registruotis iki balandžio 30 dienos

tel. 278-7261

V. BAČĖNAS

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1792 BLOOR ST. W. (prie Keele

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v.

antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronte

(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gaius ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų. ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

468 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

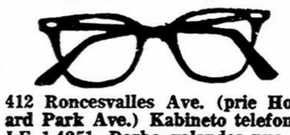

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612

769-4131

TORONTO

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Pakilioje dvasioje praėjo D. Savaitės ir Velykų pamaldos parapijos bažnyčioje. Gausus tikinčiųjų dalyvavimas D. Penktadienio, ypač Prisikėlimo pamaldose sekmadienį, liudija lietuvių ištikimybę didžiosioms šventėms. Pamaldose giedojo suaugusiųjų bei jaunimo chorai ir sol. V. Verikaitis.

— Pirmosios Komunijos vaikams iškilmės įvyks gegužės 12, sekmadienį, 10 v. Nuo Velykų tikybos pamokos jiems vyksta antradieniais ir ketvirtadieniais 7 v.v. ir sekmadieniais po 10 v. pamaldų. Gerb. tėvus maloniai prašoma vaikučius reguliariai atvežti pamokoms. Angliškai kalbą vaikai prašomi susirinkti taip pat šį antradienį 7 v.v. Jie atskiroje grupėje bus paruošti pirm. išpažinčiai.

— Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių kongregacijos 50 m. sukakties proga šį sekmadienį gausiai dalyvaukime iškilmėse. Seselėms linkime ilgiausių metų Dievo ir lietuvių kilnioje tarnyboje.

— Vienuolių seselių choras iš Putnamo šį sekmadienį per 10 val. pamaldas giedos naujai sukurtas lietuviškas muziko Budriūno Mišias.

— 1968 m. Šv. Jono Kr. parapijai sueina 40 metų. Daugeliui tautiečių šie metai taip pat yra sukaktuviniai. Į Kanadą atvykusiems 1928 m. taip pat sueina 40 metų, o 1948 m. atvykusiems — 20 metų. Šv. Jono Kr. parapijo planuoja šias sukaktis bendrai paminėti didesniu pobūviu šį rudenį.

— Parapijiečiai lankomi High Park rajone susisiekus su paskiromis šeimomis telefonu.

— Sveikiname Aldoną ir Praną Kvedarus, šį šeštadienį švenčiančius 25 m. vedybų sukaktį. Sukaktuvininkai savo iškilmes pradeda padėkos pamaldomis, kurios įvyks šeštadienį 5 v. p.p. parapijos bažnyčioje. Jų metu giedos viešnia iš Čikagos sol. P. Bičkienė.

Rašytojas A. Tyruolis, gavęs leidinį "Lithuanians in Canada" rašo: "Nuoširdžiai dėkoju už knygą "Lithuanians in Canada", kurią neseniai gavau. Kad tokį leidinį išleistų Amerikos lietuviai, būtų vyrai, nors kaikas iš redaktorių ir bendradarbių šiame leidiny yra iš Amerikos lietuvių tarpo."

Istorikas S. Sužiedėlis, buvęs "Darbininko" vyr. redaktorius, dabar redaguojąs Lietuvių Enciklopediją anglų kalba, gavęs leidinį "Lithuanians in Canada" rašo:

"Labai ačiū už 'Lithuanians in Canada'. Knyga gerai suredaguota, dailiai atspausta; sutelkta didelis apstas medžiagos ir iliustracijų; ji paliks ateičiai niekur kitur nerandama dokumentacija. Nelietuviam ji dar vaizdžiai rodo, kad lietuviai Kanadoje nėra kokia tautos skeveldra, atlaužta ir numesta pasaulio pakraštin, bet gyva ir kūrybinga bendruomenė su sena savo tautos praeitim, kultūra ir dabarties gėliais rūpesčiais. Pro 'Lithuanians in Canada' matoma ir visa gaji lietuvių tauta. Gerai, kad pasitaikė akstinas tokiam darbui atlikti ir kad jis įvykdytas sumaniai ir rūpestingai. Talkos darbas, kuris dažnai turi nelimpančių dalių, taip sulydintas, jog atrodo būtų vieno autoriaus rašyta."

Paaugliai kanadiečiai buvo pavogę Ant. Norkaus automobilį iš Prisikėlimo par. autoaikštės. Policija netrukus surado ir automobilį, ir vagilius — 15 metų amžiaus paauglius. Policija perspėja vairuotojus nepalikti raktų automobilyje, uždaryti duris ir langus.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdi padėka visiems, kurie padėjo iškilmingai atšvęsti Velykų laikotarpį: chorams ir jų vadovui kun. B. Jurkšui, prie Švenčiausiojo budėjusioms organizacijoms, padėjusiems puošti altorius ir bažnyčią, sveikinusiems ir apdovanojusiems parapiją ir vienuolyną.

— Mišios: trečiad., 8 v. — už a.a. A. Kartavičių, užpr. p. Mikalauskienės; šeštad., 8 v. — už a.a. O. Kudabienę, užpr. p. Janulynienės; 8.30 v. — už a.a. O. Korsakienę, užpr. p.p. Pūkų ir Nausėdų; 9 v. už a.a. G. Howzan, užpr. p. Jonušienės; sekmad., 10 v. — už a.a. S. Lesniauską, užpr. p. Ranonių.

— Minint kongregacijos 50 m. jubilėjų, Nek. Pr. M. seseris nuoširdžiai sveikiname. Visus raginame gausiai dalyvauti joms pagerbti ruošiamoje popietėje šį sekmad., 4 v. p.p., naujai išpuoštoje Prisikėlimo salėje. Dalį programos scenoje atliks pačios seserys.

— Atvelykio sekmadienį per 11.15 v. Mišias giedos Nek. Pr. M. seserys iš Putnam, Conn. Jos atliks naujas muz. Budriūno lietuviškas Mišias. Suaugusiųjų par. choras tą dieną negiedos.

— Atvelykio sekmadienį prie bažnyčios aukas Vokietijoje likusiems seneliams ir ligoniams šelpti rinks šalpos grupė "Daina".

— Religijos pamoka gimnazistams — šį sekmadienį po 10 v. Mišių muzikos studijoje. Kalbės Al. Kuolas tema "Rytų apeigų Katalikų Bažnyčia".

— Sudažnintos pirmosios Komunijos pamokos — kas antradienį ir ketvirtadienį, 7 v.v. ir sekmad. po 10 v. Mišių. Iškilmės — geg. 5 d., 9.30 v. ryto.

— Katechetinės pamokos — kas antradienį ir ketvirtadienį 4.30 v.p.p. ir sekmad. po 10 v. Mišių.

— Visi 3 chorai su pilnu atsidėjimu ruošiasi parapijos 15-mečiui, kuris įvyks gegužės 26 d. Studentų choro bendra repeticija — trečiadienį, 7 v.v.; suaug. — ketvirtad., 7.30 v.v.; vaikų — penktad., 6.30 v.v.

— Pensininkų laisvavakaris — kitą antradienį, bal. 23 d., 6.30 v.v. parodų salėje. Bus rodomi paveikslai iš Lietuvos ir kelionių po Vakarų Europą.

— Kt. sav. lankoma: užmiesty — Willowdale; mieste — Ardagh St., Armadale Ave., Evans Ave. ir Willard Ave.

— Parapijos salės pertvarkymas ir dekoravimas baigiamas. Šią savaitę sudedamos naujos scenos grindys, užkabinamos naujos scenos užuolaidos, baigiamas dažymas ir išlakuojamos salės grindys.

Dr. Ant. Pacevičius, Kanados Lietuvių Fondo pirmininkas, patikslindamas žinią apie KLF valdybos pasiskirstymą pareigomis, praneša, kad sekretoriumi yra J. R. Simanavičius.

"Klauskite — patarsim — padėsim" skyrius, kuris spausdinamas antrame "TŽ" puslapyje, stengiasi parūpinti patarimus skaitytojams įvairiais klausimais. Jau daug kas juo pasinaudojo Patarimai teikiami nemokamai, bendradarbiaujant su "Telegram" dienraščio patarimų tarnyba. Turintieji problemų kviečiami rašyti lietuviškai "T. Ž." redakcijai.

Kanados Vėžio Draugijos Toronto skyrius organizuoja plačios apimties metinę rinkliavą nuo balandžio 1 d. ir kviečia visus siųsti savo aukas šiuo adresu: Canadian Cancer Society 22 Davisville Ave. Visoje Kanadoje draugija planuoja surinkti 5 mil. dol.; Ontario provincijoj — $3 mil., Toronto mieste $1.064.500. Draugijos vadovybė pastebi, kad iš vėžiu sergančių ligonių Kanadoje pasveiksta 52 %. Tai esąs augščiausias nuošimtis visame pasaulyje. Surinktos lėšos skiriamos daugiausia vėžio ligos tyrimams. Nors vaistai dar nėra surasti, bet vėžio gydymo būdai gerokai patobulinti, ypač tais atvejais, kai liga pastebima laiku.

DARAU NUOTRAUKAS vestuvių, krikštynų; atvažiuoju fotografuoti į namus. Skambinti tel. 766-5738, 277 Runnymede Rd. fotografui B. Tarvydui.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽĮNTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniėm ar automatiniėm mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

PARDUODAMAS MOTOR HOTEL RESTORANAS (dining room), sueigų kambarys. 10 kambarių motelis su dvigubom lovom ir televizija gražioj vasaros bei žiemos vietovėj. Prašoma kaina $118.000. Galima nuomoti tik Motor Hotel su restoranu ir kambariais. Žiemos metu pilnai išnuomota slidininkams. Savininkui butas. Skambinti Mr. Lapp, tel. (705) 428-2105.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ prižiūrėti namui ir virtuvei. Butas, maistas ir atlyginimas. Skambinti tel. 889-7834.

PARDUODAMI dveji nepasiūti tautiniai drabužiai. Padarytos karūnėlės. Skambinti po 6 v. v. tel. 239-7660.

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

NEKALTAI PRADĖTOSIOS MARIJOS SESERŲ
50 metų sukakties
POPIETĖ
šį sekmadienį, balandžio 21 d., 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos didžiojoj salėj. Įdomi programa, vaišės. Bilietai — $3.00, studentams — $1.50. Kviečiame visus Toronto ir apylinkių lietuvius
Rengėjai

TAURO KLUBO
STINTŲ BALIUS-ŠOKIAI
BALANDŽIO 26, PENKTADIENĮ, 7 VAL. VAKARO,
ŠV. JONO KR. PARAPIJOS SALĖJE,
941 Dundas St. West
Įėjimas — $1.00. Bilietai pas J. Juodikį,
tel. 535-4438 arba prie įėjimo

N. Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos 50 metų sukaktis minima šį sekmadienį, balandžio 21 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo auditorijoje. Bus įvairi ir įdomi programa. Pagrindinę jos dalį atliks pačios seselės, atvykusios specialiai iš Putnamo. Pasirodys D. Skrinskaitės ansamblis, sol. Linda Marcinkutė, jūrų skautų tautinių šokių grupė, skautai su kanklėmis ir skudučiais. Visi svečiai sėdės prie stalų ir bus pavaišinti. Atvykusieji ne tik smagiai praleis popietę, bet ir parems seseles, kurios atlieka didelį kultūrinį darbą lietuviškoje išeivijoje. Bilietai — $3.00, stud. ir moksl. — $1.50. Rengėjai visus kviečia dalyvauti.

Ateitininkų šventės išvakarėse — balandžio 27, šeštadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parodų salėje sendraugiai rengia vakarienę, kurioje dalyvaus ir prof. J. Pikūnas, naujasis Ateitininkų Federacijos vadas. Be to, bus trumpa meninė programa. Bilietai gaunami pas: B. Sakalą tel. 766-8479, K. Manglicą 421-2559, p. Stankaitį 782-3003. Rengėjai kviečia dalyvius nedelsti ir iš anksto įsigyti bilietus, nes vietų skaičius ribotas.

Išganytojo parapijos Lietuvių Evangelikių Moterų Draugija balandžio 27 d., 6.30 v.v., rengia Alhambra United bažnyčios salėje (Bloor ir Alhambra gatvių kampas) "Pavasario vakarą". Programoje: 3 veiksmų komedija "Daktaras iš prievartos", mergaičių kvartetas, choras ir poezijos skaitymas. Programai pasibaigus, svečiai bus pavaišinti kava su pyragais. Visi nuoširdžiai kviečiami. Įėjimas — laisva auka.

T. L. Choras "Varpas" gegužės 4 d. Prisikėlimo parodų salėje rengia montreališkio dail. R. Bukausko meno parodą. Atidarymas įvyks šeštadienį, gegužės 4 d., 2 v.p.p. Atidarymo žodį tars dr. H. Nagys. Paroda truks visą savaitę. — Sekmadienį, gegužės 5 d. 5 v.v., Brocktono mokyklos auditorijoj įvyks "Varpo" choro tradicinis pavasario koncertas. Programoje dalyvaus sol. J. Vaznelis iš Čikagos, "Varpo" taut. šokių grupė, moterų ir vyrų chorai, mišrus choras ir choras su taut. šokių grupe. Visuomenė iš anksto kviečiama dalyvauti abiejuose "Varpo" parengimuose. Bilietų į koncertą jau galima gauti pas choristus. Toronto apylinkės valdybai, kuri prie velykinių sveikinimų pridėjo ir piniginę auką, nuoširdžiai dėkojame.

T. L. Choro "Varpas" valdyba

"Vaba Eestlane", Toronto estų laikraštis, išeinąs dukart į savaitę, balandžio 6 d. laidoje atspausdino ilgą savo redaktoriaus straipsnį apie leidinį "Lithuanians in Canada". Atpasakotas turinys, pabrėžiant lietuvių atsiradimą Kanadoje prieš konfederaciją, kultūrinę, visuomeninę, profesinę, politinę, ypač ekonominę veiklą. Esą 30.000 Kanados lietuvių turi $200.000.-000. Straipsnis baigiamas linkėjimu, kad panašų veikala išleistu ir estai. "TŽ" redakcijoj atsilankęs estų veikėjas A. Ekbaum pasigėrėjo lietuvių darbu ir savo kredito unijai nupirko du egzemplioriu.

C. D. McCullough, vienas "The Globe and Mail" redaktorių, kurio žmona yra lietuvaitė, išvyko į Tolimuosius Rytus. Ilgesnį laiką pasiliks Kinijos sostinėje Pekinge kaip savo laikraščio korespondentas.

TENDENCINGI LANKYTOJO ĮSPŪDŽIAI

Henrikas Paulauskas iš pavergtos Lietuvos, viešėjęs Montrealyje ir grįžęs Vilniun, pradėjo spausdinti savo įspūdžius "Gimtajame Krašte", kuris skiriamas išeivijai. Nežinia, ar tai jo paties rašyta, ar redakcijos propagandistų. Viena tik labai aišku, kad tai tendencingi įspūdžiai, dvelkią panieka ir dirbtiniu vienašališkumu. Pvz. jis rašo: "Lietuva — nauja, senosios nebėr. Nebeliko dūminių gryčių ir vyžų." Tikėtume, jei autorius taip sakytų apie caro laikų Lietuvą. Kaip matyti iš "G. K.", H. Paulauskas gimęs 1932 m. Kupiškyje, taigi, nepriklausomos Lietuvos gyvenimo kaip ir nematęs. Sako nebėra "dūminių gryčių", o kaip gi atrodo kolchozų gyvenvietės? Ar nebaisiau už senąsias "gryčias"? Dabartiniai Lietuvos valdovai net nedrįsta jų rodyti užsieniečiams. — Labai pašaipiai H. P. rašo apie pamaldas Montrealio Aušros Vartų bažnyčioje. Esą kunigas gieda iš lietuviško mišiolo, išleisto "Tarybų Lietuvoje". Tai netiesa. Okupuotoje Lietuvoje išleistas tiktai "Apeigynas", kuris Mišioms nevartojamas. Mišiolas yra išleistas Čikagoje lietuvių jėzuitų. Šaiposi H. P. iš pamokslo apie dolerius, Gyvojo Rožinio Dr-jos vėliavą, skolas. Betgi kiekvienam aišku, kad tai buvo įprastinis kunigo pranešimas apie įvairius parapijos reikalus, neišskiriant nė finansinių. "Doleris čia buvo dažniau minimas, negu dievulio vardas!" Tokia išvada padaryta iš eilinio pranešimo apie išeivių kunigų pamokslus ("Va, kokie tie pamokslai!"). Tyčiojasi H. P. ir iš parapijos biuletenio, kuriame paskelbtas metinis parapijos parengimas, užsakai, kortų pobūvis (pagal vietinių kanadiečių paprotį). — Užsiminęs apie spaudą, H. P. bolševikams įprastu būdu ją suniekina, prikiša tendencingumą, nors pats jame mirksta, o apie komunistų laikraščius "Laisvę" ir "Vilnį" sako: "Sunku doriems spaudos veteranams kovoti už tiesą ten, kur viešpatauja doleris — ar jis amerikoniškas ar kanadiškas būtų . . ." Kiek jie "padorūs", išeivija geriau žino nei H. P., o už kokią "tiesą" kovoja — taipgi aišku. Jiems sovietų okupuota ir aneksuota Lietuva yra nepriklausoma, laisva šalis, o buvusi nepriklausoma Lietuva — vergija. Taigi, jiems kalėjimas reiškia laisvę, Maskvos atnešta okupacija — išlaisvinimą. Taigi, tokia komunistų "tiesa".

Iš to viso matyti, kad H. P. nesugeba ar nenori matyti tikrovės, suprasti išeivijos gyvenimo. Jis su savo įspūdžiais įsirikiuoja raudonųjų propagandistų eilėn. **Mt.**

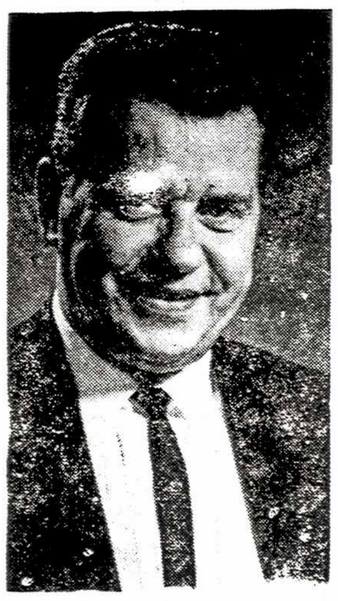

Ivan Romanoff, nuolatinis Kanados radijo CBC muzikinis bendradarbis, reguliariai dalyvaująs radijo programoje, kasmet prisideda prie lietuvių religinio koncerto programos, kurią paruošia Toronto Prisikėlimo parapijos choras.

Juozui Steponavičiui gautas laiškas iš V. A. Mačiuko, gyv. Šiauliuose. Adresas nurodytas 20 Olive, Toronto 4, bet paštas ten adresato nerado. Laišką atsiimti "TŽ" administracijoje.

M. Yokubynienė išvyko ilgesniam laikui pas savo bičiulius į Kaliforniją.

Pagamintas filmas "Twenty Million Canadians", kuriame pavaizduotas kanadiečių gyvenimas, neišskiriant nė tautinių grupių. Taipgi jau išleista knyga "The Canadian Family Tree", kurioje yra specialus skyrius apie 47 tautines grupes. Knygoje yra 354 puslapiai. Tai praplėsta nauja laida knygos "Notes on the Canadian Family Tree". Filmas rodomas balandžio 17 d., 8 v.v., Mackenzie Room, naujojoj miesto rotušėj.

Torontiečio agr. V. Dailydės giminė Velykų švenčių išvakarėse pagausėjo: jų sūnaus Kanados kariuomenės kapitono Kastyčio šeima susilaukė pirmagimio sūnaus, o dukros Jūratės Tamulaitienės-Dailydaitės šeima — dukrelės.

Torontiškis Augustinas Venckus jau antras mėnuo kaip keliauja po pasaulį. Kovo mėnesį viešėjo pas savo pusbrolius Ročius ir kitus pažįstamus Melburne, Australijoj; iš ten išskrido į Afriką aplankyti savo sūnaus, kuris kaip darbų vedėjas savo bendrovės yra nusiųstas iš Australijos. Atšventę sūnaus gimtadienį abu išvažiavo atostogų pamatyti Afrikos žemyno. A. Venckus siunčia visiems pažįstamiems linkėjimus iš Pietų Afrikos. Grįždamas planuoja dar sustoti kuriam laikui ir Europoj.

K. L. K. Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas — gegužės 4 d., 3 v.p.p., salėje virš "Tėviškės Žiburių". Visi nariai prašomi tą popietę rezervuoti draugijai, kuri rūpinasi "Tėviškės Žiburių" laikraščiu.

Metinį koncertą balandžio 22-24 dienomis, 8 v. v., rengia Danforth Technical School, kur muzikinius dalykus dėsto ir chorui vadovauja sol. V. Verikaitis. Programa būna įvairi: dalyvauja orkestras, chorai, orkestrinės grupės.

KLB Toronto apylinkės taryba rinkimai įvyks gegužės 12 d. Apylinkės valdyba kviečia tautiečius sutikti kandidatuoti į tarybą. Apyl. valdyba ypač kviečia lietuviškąjį jaunimą įsijungti į tarybą. Jie ateityje turės perimti liet. bendruomenės vadovavimo vairą.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

MONTREAL QUÉ

Šv. Kazimiero par. žinios

— Mirė Agnietė Žukauskienė balandžio 9 d.; palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios Cote des Neiges kapinėse. Laidojimo apeigas atliko brolis kun. A. Vilkaitis iš Čikagos.

— Velykų rytą 6.30 val. įvyko Prisikėlimo pamaldos pagal lietuviškas apeigas. Pamokslą apie Prisikėlimą, jo prasmę bei reikšmę mūsų gyvenime pasakė klebonas kun. dr. F. Jucevičius.

— Margučių vakarienė bus balandžio 20 d., 7 v. v. Įėjimas suaugusiems $3, jaunimui — pusė kainos. Pradžioje bus programa, kurią atliks su keliomis dainomis parapijos mišrus choras, vadovaujamas p. Ambrozaičio. Kviečiami atsilankyti visi Montrealio lietuviai į šią jaukią ir turtingą margučių vakarienę. Savo atsilankymu ir aukomis jūs paremsite parapiją.

— Šv. Kazimiero parapija gegužės 11 d., 7 v.v., rengia didelį ir labai įdomų koncertą, kurio visą programą atliks parapijos choras. Nebus šiltos vakarienės, tik užkandis su bufetu ir po meno programos šokiai. Kviečiami visi Montrealio lietuviai atsilankyti. Bilietai — po $2.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava — $273.80.

— Atostogauti atvyko į Montrealį pas savo motiną leitenantas Rimas Navikėnas. Jis yra Kanados kariuomenėje vienas ekspertų minų srityje. Tikimės, kad sutiks duoti platesnį pasikalbėjimą iš savo įdomių kelionių.

— Arvydas Rudzevičius irgi atostogauja Montrealyje; jis tarnauja Kanados kariuomenėje ir studijuoja elektroniką. **K.J.G.**

Aušros Vartų par. žinios

— Dėkojame kun. G. Kijauskui už gražiai pravestas rekolekcijas ir pagalbą Didž. Savaitėje.

— Užuojauta V. Geležiūnienei, jos šeimai bei artimiesiems, mirus Vl. Geležiūnui.

— 10 dol. vajuje aukojo po $10: R. Otto, A. Ališauskas, P. Augaitis, M. Gaputytė, J. Mačiulis, P. Palubinskai, J. Valančiūnas, P. Petronis, J. Intas; $15: M. Kirkus; $14: D. Rupšys; $10: M. Mažeikienė, J. K. Gelčiai; 100: A. Vaupšas. Rinkliava: $311.

— Šį šeštadienį pirmosios Komunijos apeigų repeticija įvyks 4 val. Tuo laiku bus klausoma ir išpažinčių.

— AV choro metinis koncertas įvyks gegužės 4 d. Choristai jau dabar uoliai ruošiasi šio parengimo programai. Rezervuokime šį vakarą chorui paremti.

— Numatomi parengimai: gegužės 5, sekmadienį, Motinos Dienos minėjimas — 5 v.p.p. Mišios, po to minėjimas salėje; gegužės 11 d. — lit. kursų užbaigimas: gegužės 12 sekm., lit. mokyklų užbaigtuvės: 10 v. Mišios, po to — iškilmės salėje.

Anelė Žemeckienė iš pavergtos Lietuvos atvyko trim mėnesiam pas savo tetą M. Mikulienę. Buvo nuvykusi ir į Torontą, kur kovo 30 d. dalyvavo Sūnų ir Dukterų Draugijos parengime. Šiauliuose ji dėsto Polit. Institute.

Dail. O. Šablauskienė ir A. Zubienė dalyvauja Montrealio Miesto Parkų Departamento metinėj meno parodoj "Women Painters". Paroda vyksta Maisonneuve Recreation Centre, 3000 Viau St., nuo balandžio 9 d. iki gegužės 12 d. Atidaryta kasdien nuo 2.30 v.p.p. iki 10.30 v. vakaro. Įėjimas nemokamas. Išstatyti 48 paveikslai, kurie buvo atrinkti iš 200 darbų, pristatytų 55 dailininkių. Tad atranka buvo didelė, ir dėlto parodos lygis augštas, įvairus, įdomus. Iš 31 dalyvaujančios dailininkės tik 3 yra svetimtautės: 2 lietuvės ir 1 estė. Visos kitos pavardės prancūziškos ir angliškos.

"Litas" — $2,172,815. Nuo pradžios metų "Litas" paaugo $70,000 ir jau artėja prie $2,200,000 (pernai tą mėnesį $1,947,381). Narių skaičius 1349 (1279), depozitų sąskaitų 595 (533), skolininkų 336 (278). Svarbesnės aktyvo pozicijos kovo mėnesio gale buvo: kasa banke $82,612 ($94,149), asmeninių paskolų $482,-450 ($408,427), nekiln. turto paskolų $1,480,024 ($1,264,526), vertybinių popierių $93,264 ($42,740), centrinėje kasoje $21,018 ($80,500), inventorius $4,244 ($2,853). Svarbesnės pasyvo pozicijos: šėrai $1,433,-070 ($1,305,024), depozitai $674.631 ($584,887), atsargos fondai $35,592 ($32,463), š.m. pelnas $25,859 ($18,-755). Per pirmus šių metų mėnesius buvo padaryta $1,675,212 apyvartos. Praeitais metais per tą laiką $1.364,-057, taigi šiais metais apyvarta padidėjo $311,155 arba 23%. Šio mėnesio gale visi bankai prirašo palūkanas už pusę metų. Jeigu Montrealio lietuviai geriau įvertintų "Lito" patarnavimus, tai kad ir dalies santaupų pervedimas nesunkiai "Litą" kito mėnesio pradžioje pakeltų iki dviejų ir vieno ketvirčio milijono dolerių. "Litas" dabar gali pasiūlyti savo taupytojams visas didžiųjų bankų turimas sąskaitų rūšis. Trumpalaikėms santaupoms — depozitų sąskaitas iš 4.4% su čekių grąžinimu ir gyvybės drauda. Vienų metų santaupoms-šėrų sąskaitas iš 5¼% su mėnesiniu dividendų skaičiavimu ir gyvybės drauda. Ilgalaikėms santaupoms — terminuotus indėlius vieneriem metam iš 6%, dvejiem iš 6.5% ir trejiem — iš 7%. "Litas" yra pagelbėjęs daugeliui savo tautiečių įsigyti nuosavybes, įsikurti prekybose ir profesijose. Šiuo metu konkurencija už santaupas yra labai sustiprėjusi. Bankai yra geresnėje pozicijoje, kaip kredito unijos ir "Trust" b-vės, nes jie vertėsi trumpalaikėmis paskolomis, taigi, neturi ilgalaikių investacijų žemu procentu į nekilnojamo turto paskolas. Nepaslaptis, kad vienur kitur šiandien "Lito" nariai gali gauti už ilgalaikes santaupas tiek pat ar net kiek daugiau, tačiau pagal lietuvišką priežodį "nemesk kelio dėl takelio". Pinigų rinka ir palūkanos keičiasi, tačiau institucijos palieka tos pačios. "Litas" rodo pakankamo lankstumo prisitaikyti prie besikeičiančių sąlygų ir tautiečiai nieko nepraras pasilikę su juo. **Pr. R.**

AUKOJO "BALTIJOS" STOVYKLAVIETEI 1967

"Litas" $300, Aušros Vartų par. $100, Šv. Kazimiero par. $100, moksleiviai ateitininkai $100, "Neringos" skaučių tuntas $100, "Geležinio Vilko" skautų tuntas $100, KLB Montrealio seimelio prezidiumas $50, Lietuviai Tėvai jėzuitai $34; $25: Il. Gražytė, M. Guobys, A. Ruzgas, J. Vieraitis; $20: P. Adomonis, A. Gaurys, J. Gražys, J. Jocas, P. Jokubauskas, A. Jurgutis, V. Kerbelis, J. Kibirkštis, A. Kličius, J. Klimas, Lietuvos Karaliaus Mindaugo šaulių kuopa, Jonas Lukoševičius, P. Lukoševičius, S. Naginionis, A. Norkeliūnas, J. Petrulis, V. Piečaitis, P. Povilaitis, J. Skučas, V. Žižys; $16: D. Baltrukonis, P. Rudinskas; $15: J. Ladyga, K. Vilčinskas; $13: V. Sabalys; $12.50: J. Piečaitis; $10: J. Adomaitis, P. Beleckas, Alb. Blauzdžiūnas, St. Danaitis, A. Dasys, M. Gaputytė, L. Gureckas, J. Jurėnas, J. Jurgutis, V. Kačergius, R. Lapinas, J. T. Mačiuliai, I. Mališka, B. Mozūras, R. Otto, V. A. Pėteraičiai, K. Pukteris, H. Renke, V. Stankūnas, J. Valiulis, J. Zabieliauskas, Z. Zemlickienė; $5: K. Andruškevičius, J. Dalmotas, V. P. Effertai, E. Jurgutienė, D. B. Jurkai, P. Kazlauskas, J. Kilkilionis, V. Kudžma, A. Kudžma, V. Lukauskas, J. Lukošiūnas, K. Mickus, H. Nagys, J. Petraškevičius, O. Sitkauskienė, K. Stirbys, R. Vabolys, J. Vaitkutis.

Visiems "Baltijos" rėmėjams nuoširdžiai dėkojame. "Baltijos apyskaita bus paskelbta po metinio posėdžio gegužės mėnesio pradžioje.

"Baltijos" Stovyklavietės Komitetas

Mūsų kredito unijos narei
A † A
AGNEI ŽUKAUSKIENEI mirus,
jos broliui kunigui ANTANUI VILKAIČIUI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" valdyba

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" MOKA
už terminuotus indėlius
1 METAI - 6 %
2 METAI - 6,5%
3 METAI - 7 %
MAŽIAUSIAS INDĖLIS $500

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
DEPOZITUS 4.4%	NEKILN. TURTO PASKOLAS ... 8%
NUMATYTA UŽ ŠĖRUS 5¼%	ASMENINES PASKOLAS 9%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v.. Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosomount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. vak.—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.v.